

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในบทนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนเกี่ยวกับการเปิดเสรีธุรกิจด้านการศึกษา นโยบาย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทย ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้และเครื่องมือวัดความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย และตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ในแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนเกี่ยวกับการเปิดเสรีธุรกิจด้านการศึกษา นโยบาย และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อผูกพันของไทยและสิงคโปร์ตามกรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนในตอนนี้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ ผลการวิเคราะห์ข้อผูกพันของไทยและกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทย และผลการวิเคราะห์ข้อผูกพันของสิงคโปร์และกฎหมายภายในและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของสิงคโปร์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อผูกพันของไทยและกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทย

เนื้อหาในตอนนี้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 หัวข้อย่อย ได้แก่ ผลการวิเคราะห์บทบาทของกรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียน (AFAS) ตามพันธกรณีของไทยต่อการจัดตั้งธุรกิจด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของผู้ให้บริการต่างชาติในไทย และผลการวิเคราะห์ผลกระทบและความสอดคล้องของกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 ผลการวิเคราะห์บทบาทของกรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียน (AFAS) ตามพันธกรณีของไทยต่อการจัดตั้งธุรกิจด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของผู้ให้บริการต่างชาติในประเทศไทย

ดังที่ได้กล่าวมาในบทที่ 2 เกี่ยวกับพันธกรณีของไทยในการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการของ WTO แล้ว ไทยยังมีพันธกรณีในการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งบริการที่ต้องดำเนินการภายใต้กรอบข้อตกลงที่จะนำไปสู่การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งจะส่งผลให้เป้าหมายของอาเซียนในการเป็นตลาดเดียวและฐานการผลิตเดียวของอาเซียนนั้นสัมฤทธิ์ผลแล้ว ยังมีความสอดคล้องกับการค้าเสรีขององค์การการค้าโลกด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์ถึงผลกระทบจากข้อผูกพันในการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาดังกล่าวตามรายละเอียดต่อไปนี้

(1) ผลการวิเคราะห์ข้อผูกพันภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)

ข้อกำหนดส่วนแรกว่าด้วยข้อผูกพันทั่วไปของ GATS นั้นกำหนดโดยกว้างครอบคลุมการค้าบริการทุกสาขาและทุกรูปแบบที่สมาชิกต้องปฏิบัติตาม และสำหรับข้อผูกพันในรูปแบบที่ 3 ว่าด้วยการจัดตั้งธุรกิจ (Commercial Presence) ไทยกำหนดรูปแบบไว้เป็นแบบยังไม่ผูกพันเงื่อนไขการเปิดตลาด ดังนั้น จึงยังมีสิทธิกำหนดข้อจำกัดสำหรับคนไทยและคนชาติอื่น อย่างไรก็ตามในประเด็นของการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาภายใต้ GATS ไทยไม่ต้องผูกพันตามตารางข้อผูกพันเฉพาะสาขาบริการทางการศึกษาตามข้อผูกพันเฉพาะสาขา (Specific Commitments) ที่กำหนดให้แต่ละประเทศทำตารางข้อผูกพันในกรณีนี้ได้ ดังนั้นจึงไม่เกิดผลกระทบเว้นแต่ไทยทำข้อตกลงทวิภาคีอื่นๆ เกี่ยวกับการเปิดเสรีในส่วนดังกล่าวก็อาจส่งผลกระทบได้ นอกจากนี้ยังมีระยะกรอบเวลาการเจรจา เช่น หลักการเปิดเสรีแบบก้าวหน้าเป็นลำดับ (Progressive Liberalization) ในรอบทุกๆ 5 ปี ซึ่งไทยอาจถูกทวงถามถึงข้อที่ต้องผูกพันได้ จึงต้องเตรียมความพร้อมในการเปิดเสรีในอนาคตด้วย อนึ่งต้องพิจารณาข้อผูกพันของประเทศไทยตาม AFAS ประกอบด้วย ซึ่งมีข้อผูกพันที่ประเทศไทยระบุผูกพันมากกว่าตามข้อตกลง GATS ดังนั้นการดำเนินการเพื่อให้เกิดการค้าเสรีด้านการบริการการศึกษาตามข้อตกลง AFAS อาจถือเป็นการเตรียมการสำหรับข้อผูกพันตามข้อตกลง GATS ได้ในอนาคต

(2) ผลการวิเคราะห์ข้อผูกพันภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียน (AFAS)

ไทยกำหนดเงื่อนไขของการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาภายใต้ AFAS โดยระบุในบริการรูปแบบที่ 3 ให้ชาวต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 49.00 และสถาบันจะต้องมีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ดังนั้นข้อผูกพันดังกล่าวจึงไม่มีผลกระทบมากนัก เนื่องจากเป็นเงื่อนไขเดียวกับกฎหมายภายในของไทยกำหนดไว้อยู่แล้ว

อย่างไรก็ตามไทยได้เปิดเสรีการค้าบริการเพิ่มเติมในส่วน of สาขาบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาตามตารางข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ 9 ที่ระบุว่าการบริการรูปแบบที่ 3 ในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยเปิดให้ชาวต่างชาติสามารถถือหุ้นได้ในสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 70.00 และต้องดำเนินการผ่านการเป็นกิจกรรมร่วมค้า (Joint Venture) กับนิติบุคคลที่มีสัญชาติไทย และกำหนดให้สมาชิกสภามหาวิทยาลัยอย่างน้อยกึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย

นอกจากนี้ตามตารางข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการชุดที่ 9 ของสาขาบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาในบริการรูปแบบที่ 3 ไทยตกลงผูกพันการเปิดเสรีโดยมีข้อจำกัดด้านการเข้าสู่ตลาดในระดับการศึกษาเทคนิคและวิชาชีพขั้นสูง (การศึกษาระดับอนุปริญญา) ได้กำหนดให้กรรมการและกรรมการผู้จัดการ (ถ้ามี) อย่างน้อยหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย และสัดส่วนหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 49.00 ของทุนจดทะเบียนและจำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทที่เกี่ยวข้อง ในขณะที่หลักการข้อจำกัดด้านการ प्रतिบัติเยี่ยงคนชาติได้กำหนดให้ผู้จัดการหรือตัวแทนนิติบุคคลต้องมีสัญชาติไทยเฉพาะผู้ที่สมัครขอใบอนุญาตดำเนินกิจการ อีกทั้งยังกำหนดให้ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการต้องมีสัญชาติไทย ผู้จัดการโรงเรียน/ผู้จัดการบริหารต้องมีสัญชาติไทย ส่วนในระดับอุดมศึกษาอื่นๆ (ปริญญาหรือเทียบเท่า) ไทยตกลงผูกพันการเปิดเสรีโดยมีข้อจำกัดด้านการเข้าสู่ตลาดให้สัดส่วนหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 49.00 ของทุนจดทะเบียนและจำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งหลักการข้อจำกัดด้านการ प्रतिบัติเยี่ยงคนชาติได้กำหนดให้สมาชิกสภามหาวิทยาลัยอย่างน้อยหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย

สำหรับการครอบครองและการใช้ที่ดินนั้นตามตารางข้อผูกพันทั่วไปชุดที่ 9 ในบริการรูปแบบที่ 3 ไทยตกลงผูกพันการเปิดเสรีโดยมีข้อจำกัดด้านการเข้าสู่ตลาดโดยกำหนดให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายที่ดินของไทย บุคคลต่างชาติหรือบริษัทในประเทศที่ถือเป็นต่างชาติจะไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในไทย อย่างไรก็ตามบุคคลต่างชาติหรือบริษัทสามารถเช่าที่ดินหรือเป็นเจ้าของอาคารในการประกอบกิจการได้

จากข้อกำหนดในรูปแบบที่ 3 ตามกรอบความผูกพัน AFAS ของไทยพบว่าโอกาสทางธุรกิจสำหรับการศึกษาของไทย ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษาของไทยสามารถออกไปจัดตั้งสถาบันการศึกษาอาจจะอยู่ในรูปของวิทยาเขต หรือการร่วมมือกับสถาบันการศึกษาท้องถิ่นในประเทศสมาชิกได้เช่นกัน ในขณะเดียวกันไทยจะเป็นที่สนใจของสถาบันการศึกษาต่างประเทศในการเข้ามาให้บริการมากขึ้น ทำให้เกิดทั้งบรรยากาศการแข่งขันและการสร้างความร่วมมือได้มากขึ้นซึ่งทำให้มหาวิทยาลัยของไทยต้องปรับตัวเพื่อการแข่งขันมากขึ้นเนื่องจากผู้บริโภคมีทางเลือกมากขึ้นโดยเฉพาะในด้านของการศึกษาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จึงสรุปได้ว่าข้อผูกพันภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียน (AFAS) มิได้สร้างข้อจำกัดในการดำเนินธุรกิจด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของผู้ให้บริการไทยเนื่องจากไทยยังมีการกำหนดเงื่อนไขของการเข้ามาให้บริการด้านการศึกษาของผู้ให้บริการต่างชาติในไทยอยู่ทั้งในรูปแบบของข้อจำกัดด้านการเข้าสู่ตลาดและข้อจำกัดด้านการ प्रतिบัติเยี่ยงคนชาติ ในขณะเดียวกันเปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการต่างชาติได้มีโอกาสเข้ามาให้บริการด้านการศึกษาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในไทยได้มากขึ้น

1.1.2 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบและความสอดคล้องของกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทย

ในส่วนนี้เป็นผลการวิเคราะห์ผลกระทบและความสอดคล้องของกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอันเกิดจากข้อผูกพันการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาดังที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2 หัวข้อ 3.2 ตามประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการรูปแบบที่ 3 ดังนี้

(1) ประเด็นเรื่องผู้ดำเนินการเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษา มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550

บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อ การเปิดเสรีทางการศึกษา	วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมาย จากความตกลงทั่วไปว่าด้วย การค้าบริการ (GATS)	วิเคราะห์ผลกระทบ และความสอดคล้องของกฎหมาย จากรอบความตกลงว่าด้วยการบริการ ของอาเซียน (AFAS)
- มาตรา 12 ผู้ขอรับใบอนุญาตต้อง (1) เป็นผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่จะใช้เป็นที่ตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (2) เป็นผู้ที่มีหลักฐานแสดงให้เห็นว่าเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วจะสามารถโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา 16 หรือ (3) เป็นผู้เช่าที่ดินจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหลักฐานแสดงให้เห็นเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วจะสามารถโอนสิทธิตามสัญญาเช่าที่ดินดังกล่าวให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา 16	☒ ไม่ส่งผลกระทบ เนื่องจากตารางข้อผูกพันทั่วไปการบริการทั้งในรูปแบบการลงทุนและการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา มีข้อยกเว้นเพิ่มเติมในการถือครองและใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับคนต่างด้าว หรือนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยที่ถือว่าเป็นนิติบุคคลต่างชาติไม่อนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย อย่างไรก็ตามคนต่างชาติดังกล่าวอาจได้รับอนุญาตให้เช่าที่ดินและเป็นเจ้าของอาคารได้และอาจได้รับอนุญาตให้เป็นเจ้าของคอนโดมิเนียมภายใต้กฎหมายและกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของคอนโดมิเนียมและเนื่องจากตารางข้อผูกพันเฉพาะไม่ได้กำหนดข้อผูกพันในบริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาไว้แต่อย่างใด	☒ ไม่ส่งผลกระทบ เนื่องจากตารางข้อผูกพันทั่วไปได้ระบุข้อจำกัดในบริการรูปแบบที่ 3 และบริการรูปแบบที่ 4 เกี่ยวกับการถือครองและใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับต่างชาติหรือบริษัทในประเทศที่ถือเป็นต่างชาติจะไม่ได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในประเทศไทย แต่สามารถเช่าที่ดินหรือเป็นเจ้าของอาคารได้นอกจากนี้ต่างชาติสามารถเป็นเจ้าของห้องชุดในคอนโดมิเนียมได้ภายใต้กฎหมายและระเบียบว่าด้วยการเป็นเจ้าของคอนโดมิเนียม ☒ มาตรา 12 มีความสอดคล้องกับข้อผูกพันของไทยต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษา
- มาตรา 30 กรรมการสภาสถาบันจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องมีสัญชาติไทย กรรมการสภาสถาบันต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีและต้องไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี ผู้รับใบอนุญาตซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาอาจได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสภาสถาบันตาม มาตรา 28 (3) หรือ (4) ได้ แต่ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคสอง	☒ ไม่ส่งผลกระทบ เนื่องจากตารางข้อผูกพันของไทยไม่ได้กำหนดข้อผูกพันในบริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาไว้ ดังนั้นต่างชาติที่เข้ามาประกอบธุรกิจหรือให้บริการในไทยจึงต้องปฏิบัติตามกฎหมายภายในของไทย	☒ ไม่ส่งผลกระทบ เนื่องจากตารางข้อผูกพันเฉพาะสาขาบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทยนั้น บริการรูปแบบที่ 3 ได้ระบุในเงื่อนไขของข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดและข้อจำกัดการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติว่าอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของสมาชิกสภามหาวิทยาลัยต้องมีสัญชาติไทย ☒ มาตรา 30 มีความสอดคล้องกับข้อผูกพันของไทยต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษา

(2) ประเด็นเรื่องการถือครองที่ดินเพื่อจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2479 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2551 ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2479 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2551

บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อ การเปิดเสรีทางการศึกษา	วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมาย จากความตกลงทั่วไปว่าด้วย การค้าบริการ (GATS)	วิเคราะห์ผลกระทบ และความสอดคล้องของกฎหมาย จากรอบความตกลงว่าด้วยการบริการ ของอาเซียน (AFAS)
- มาตรา 86 คนต่างด้าวจะได้มาซึ่งที่ดินก็โดยอาศัยบทสนธิสัญญาซึ่งบัญญัติให้มีกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ได้และอยู่ในบังคับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ด้วยภายใต้บังคับมาตรา 84 คนต่างด้าวดังกล่าวจะได้มาซึ่งที่ดินเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยประกอบกิจการในทางพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม เกษตรกรรม การสุสาน การกุศล สาธารณ หรือการศาสนา ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและวิธีการซึ่งกำหนดโดยกฎกระทรวงและต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี	☒ ไม่ส่งผลกระทบ เนื่องจากการพิจารณาเปรียบเทียบดังกล่าวในประเด็นการถือครองที่ดินในมาตรา 86 ซึ่งกำหนดให้คนต่างชาติจะได้มาซึ่งที่ดินก็โดยอาศัยบทสนธิสัญญาซึ่งบัญญัติให้มีกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ได้และอยู่ในบังคับบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ซึ่งไทยมีการกำหนดข้อจำกัดในเงื่อนไขของการถือครองและการใช้ที่ดินของคนต่างชาติหรือนิติบุคคลต่างชาติ ซึ่งไม่สามารถซื้อขายหรือเป็นเจ้าของที่ดินได้ เว้นแต่กรณีเช่าอสังหาริมทรัพย์และเป็นเจ้าของอาคารหรือการสงวนการใช้ดุลยพินิจในการได้มาซึ่งที่ดินและอสังหาริมทรัพย์	☒ ไม่ส่งผลกระทบ เนื่องจากข้อผูกพันระบุว่าการจัดตั้งธุรกิจในประเทศไทยรูปแบบที่ 3 ระบุไว้ชัดเจนว่าตามประมวลกฎหมายที่ดินของไทย บุคคลต่างชาติหรือบริษัทในประเทศที่ถือเป็นต่างชาติจะไม่สามารถได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในไทย อย่างไรก็ตามอาจเช่าที่ดินหรือเป็นเจ้าของอาคารได้ ☒ มาตรา 86 มีความสอดคล้องกับข้อผูกพันของไทยต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษา

(3) ประเด็นเรื่องการค้าบริการของคนต่างด้าวในกิจการเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษา มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อ การเปิดเสรีทางการศึกษา	วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมาย จากความตกลงทั่วไปว่าด้วย การค้าบริการ (GATS)	วิเคราะห์ผลกระทบ และความสอดคล้องของกฎหมาย จากรอบความตกลงว่าด้วยการบริการ ของอาเซียน (AFAS)
- มาตรา 14 ทุนขั้นต่ำที่คนต่างด้าวใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทยต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่น้อยกว่าสองล้านบาท ในกรณีการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวในวรรคแรกเป็นธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทุนขั้นต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับแต่ละธุรกิจต้องไม่น้อยกว่าสามล้านบาท	☒ ไม่ส่งผลกระทบ เนื่องจากไทยไม่มีข้อผูกพันในสาขาบริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาไว้	☒ อาจส่งผลกระทบ เนื่องจากการพิจารณาตารางข้อผูกพันทั่วไปและข้อผูกพันเฉพาะในสาขาบริการทางการศึกษาได้มีการกำหนดข้อจำกัดการเข้าสู่ตลาดในบริการรูปแบบที่ 3 ว่าสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวอาจเป็นไปตามเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อผูกพันเฉพาะ ซึ่งทั้งหมดไม่ได้กำหนดเงื่อนไขจำกัดทุนขั้นต่ำไว้กล่าวคือ...

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อ การเปิดเสรีทางการศึกษา	วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมาย จากความตกลงทั่วไปว่าด้วย การค้าบริการ (GATS)	วิเคราะห์ผลกระทบ และความสอดคล้องของกฎหมาย จากกรอบความตกลงว่าด้วยการบริการ ของอาเซียน (AFAS)
กฎกระทรวงที่ออกตามบทบัญญัติมาตรานี้ อาจกำหนดระยะเวลาทุนขั้นต่ำที่ต้องนำ หรือส่งเข้ามาในประเทศไทยไว้ด้วยก็ได้ ความในมาตรานี้ไม่ใช่บังคับกับกรณีที่คนต่างด้าวนำเงินหรือทรัพย์สินอันเกิดจากรายได้ที่ได้มาจากการประกอบธุรกิจเดิมที่เริ่มดำเนินการมาก่อนแล้วในประเทศไทย ไปเริ่มประกอบธุรกิจรายอื่นหรือนำไปลงทุนหรือลงทุนในกิจการหรือในนิติบุคคลอื่น		เว้นแต่จะได้ระบุในข้อผูกพันเฉพาะสาขา การจัดตั้งธุรกิจ ในสาขาหรือสาขาย่อยใน ตารางข้อผูกพันต้องเป็นในรูปบริษัทจำกัด ที่จดทะเบียนในไทย และมีเงื่อนไข ดังต่อไปนี้ 1) สัดส่วนหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 70.00 ของทุนจดทะเบียน และ จะ ดำเนินการได้เฉพาะในรูปแบบของกิจการ ร่วมค้ากับนิติบุคคลสัญชาติไทย หรือ 2) สัดส่วนหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 51.00 ของทุนจดทะเบียน และ จะ ดำเนินการได้เฉพาะในรูปแบบของกิจการ ร่วมค้ากับนิติบุคคลสัญชาติไทย หรือ 3) (a) สัดส่วนหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินร้อยละ 49.00 ของทุนจดทะเบียนและ (b) จำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องไม่เกิน ครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของ บริษัทที่เกี่ยวข้อง ☒ มาตรา 14 ไม่สอดคล้องกับข้อผูกพัน ของไทยเนื่องจากการระบุจำนวนเงินขั้นต่ำของการลงทุนซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการ เรื่องการปฏิบัติเยี่ยงชนชาติ กล่าวคือ หากเป็นผู้ประกอบการไทยจะไม่มี ข้อกำหนดเรื่องทุนขั้นต่ำไว้

(4) ประเด็นเรื่องการทำงานของคนต่างด้าว มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551 ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551

บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อ การเปิดเสรีทางการศึกษา	วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมาย จากความตกลงทั่วไปว่าด้วย การค้าบริการ (GATS)	วิเคราะห์ผลกระทบ และความสอดคล้องของกฎหมาย จากรอบความตกลงว่าด้วยการบริการ ของอาเซียน (AFAS)
- มาตรา 21 ใบอนุญาตที่ออกให้ตาม พระราชบัญญัตินี้ให้มีอายุไม่เกินสองปีนับ แต่วันออกเว้นแต่ใบอนุญาตที่ออกให้แก่คน ต่างด้าวตามมาตรา 12 ให้มีอายุเท่าระยะ เวลาที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานตาม กฎหมายนั้นๆ อายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งไม่มีผลเป็น การขยายระยะเวลาอยู่ในราชอาณาจักร ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง	☒ ไม่ส่งผลกระทบ เนื่องจากการพิจารณา ตารางข้อผูกพันทั่วไปไม่ได้กำหนดเงื่อนไข อายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าวไว้	☒ ไม่ส่งผลกระทบ เนื่องจากการพิจารณา ตารางข้อผูกพันทั่วไปไม่ได้กำหนดเงื่อนไข อายุใบอนุญาตทำงานของ คนต่างด้าวไว้ ☒ มาตรา 21 มีความสอดคล้องกับข้อ ผูกพันของไทยต่อการเปิดเสรีภาคบริการ ทางการศึกษา

(5) ประเด็นเรื่องการเดินทางเข้ามาทำงานของคนต่างด้าว มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542

บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อ การเปิดเสรีทางการศึกษา	วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมาย จากความตกลงทั่วไปว่าด้วย การค้าบริการ (GATS)	วิเคราะห์ผลกระทบ และความสอดคล้องของกฎหมาย จากรอบความตกลงว่าด้วยการบริการ ของอาเซียน (AFAS)
- มาตรา 34 คนต่างด้าวซึ่งจะเข้ามาใน ราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวจะต้อง เข้ามาเพื่อการดังต่อไปนี้ (1) การปฏิบัติหน้าที่ทางทูตหรือกงสุล (2) การปฏิบัติหน้าที่ทางราชการ (3) การท่องเที่ยว (4) การเล่นกีฬา (5) ธุรกิจ (6) การลงทุนที่ได้รับความเห็นชอบจาก กระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้อง (7) การลงทุนหรือการอื่นที่เกี่ยวกับการ การลงทุนภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วย การส่งเสริมการลงทุน (8) การเดินทางผ่านราชอาณาจักร	☒ ไม่ส่งผลกระทบ เนื่องจากพันธกรณี ระหว่างประเทศมิได้มีการกำหนด ระยะเวลา ประกอบกับกรอบการทำงาน ภายในของหน่วยงานของประเทศไทย รวมถึงธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมจาก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จะให้ความสะดวกและขยายระยะเวลาตาม กรอบทันเวลาเสมอ	☒ ไม่ส่งผลกระทบ เนื่องจากพันธกรณี ระหว่างประเทศมิได้มีการกำหนด ระยะเวลา ประกอบกับกรอบการทำงาน ภายในของหน่วยงานของประเทศไทย รวมถึงธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมจาก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จะให้ความสะดวกและขยายระยะเวลา ตามกรอบทันเวลาเสมอ ☒ มาตรา 34 มีความสอดคล้องกับข้อ ผูกพันของไทยต่อการเปิดเสรีภาคบริการ ทางการศึกษา

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อ การเปิดเสรีทางการศึกษา	วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมาย จากความตกลงทั่วไปว่าด้วย การค้าบริการ (GATS)	วิเคราะห์ผลกระทบ และความสอดคล้องของกฎหมาย จากกรอบความตกลงว่าด้วยการบริการ ของอาเซียน (AFAS)
(9) การเป็นผู้ควบคุมพาหนะหรือคนประจำพาหนะที่เข้ามายังท่าสถานีหรือท้องที่ในราชอาณาจักร (10) การศึกษาหรือดูงาน (11) การปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชน (12) การเผยแพร่ศาสนาที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง (13) การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์หรือฝึกสอนในสถาบันการค้นคว้าหรือสถาบันการศึกษาในราชอาณาจักร (14) การปฏิบัติงานด้านช่างฝีมือหรือผู้เชี่ยวชาญ (15) การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง - มาตรา 35 คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามมาตรา 34 อธิบดีหรือพนักงาน เจ้าหน้าที่ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรภายใต้เงื่อนไขใดๆ ก็ได้ ระยะเวลาที่จะอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรให้กำหนดดังนี้ (1) ไม่เกินสามสิบวัน สำหรับกรณีตามมาตรา 34 (4) (8) และ (9) (2) ไม่เกินเก้าสิบวัน สำหรับกรณีตามมาตรา 34 (3) (3) ไม่เกินหนึ่งปีสำหรับกรณีตามมาตรา 34 (5) (10) (11) (12) (13) (14) และ (15) (4) ไม่เกินสองปีสำหรับกรณีตามมาตรา 34 (6) (5) ตามกำหนดระยะเวลาตามความจำเป็นสำหรับกรณีตามมาตรา 34 (1) และ (2) (6) ตามกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาเห็นสมควรสำหรับกรณีตามมาตรา 34 (7) ในกรณีที่คนต่างด้าวมิเหตุจำเป็นจะต้องอยู่ในราชอาณาจักรเกินระยะเวลาที่กำหนดใน (1) (2) (3) และ (4) ให้อธิบดีเป็นผู้		

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

บทบัญญัติที่อาจส่งผลกระทบต่อ การเปิดเสรีทางการศึกษา	วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมาย จากความตกลงทั่วไปว่าด้วย การค้าบริการ (GATS)	วิเคราะห์ผลกระทบ และความสอดคล้องของกฎหมาย จากกรอบความตกลงว่าด้วยการบริการ ของอาเซียน (AFAS)
พิจารณาอนุญาตให้อยู่ต่อไปได้ครั้งละไม่ เกินหนึ่งปีและเมื่อได้อนุญาตแล้วให้ราย งานต่อคณะกรรมการเพื่อทราบพร้อม ด้วยเหตุผลภายในเจ็ดวันนับแต่วัน อนุญาต การขออนุญาตเพื่ออยู่ในราชอาณาจักร จักรเป็นการชั่วคราวต่อไปแต่ละครั้งให้ คนต่างด้าวยื่นคำขอตามแบบและเสียค่า ธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในระหว่างรอฟังคำสั่งให้คนต่างด้าวผู้นั้น อยู่ในราชอาณาจักรไปพลางก่อนได้		

จากการวิเคราะห์ข้างต้นถึงผลกระทบและความสอดคล้องของกฎหมายภายในของไทยที่เกี่ยวข้องกับ
ข้อผูกพันการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทยพบว่าโดยภาพรวมแล้วบทบัญญัติ
ของกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้องของไทยมีความสอดคล้องและไม่ส่งผลกระทบกับกรอบความตกลงว่าด้วยการ
บริการของอาเซียนตามพันธกรณีของไทย จะมีเพียงกรณีในเรื่องของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคน
ต่างด้าว พ.ศ. 2542 ที่มีการกำหนดทุนขั้นต่ำเอาไว้ตามมาตรา 14 เท่านั้นที่ไม่สอดคล้องต่อพันธกรณีตาม
สนธิสัญญาที่ไทยผูกพันไว้ แต่ในทางปฏิบัติพบว่าไทยมีการแก้ไขปัญหานี้โดยอาศัยเงื่อนไขตามที่ต้องกำหนด
ในกฎกระทรวง¹ ให้ผู้ประกอบการนำเงินทุนขั้นต่ำเข้ามาภายในระยะเวลาที่กำหนดด้วยการกำหนดให้ผู้
ประกอบธุรกิจในกรณีนี้นำทุนขั้นต่ำเข้ามามีระยะเวลานาน²

หากไทยเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาจะทำให้เกิดข้อได้เปรียบประเทศภาคีสมาชิกอาเซียนหลาย
ประเทศ เช่น ลาว กัมพูชา เวียดนาม หรือพม่า ด้วยการพัฒนาการศึกษาของไทยมีอย่างต่อเนื่องและมี
งบประมาณเพียงพอในการพัฒนา แต่อาจจะเสียเปรียบมาเลเซียและสิงคโปร์ ด้วยทั้งสองประเทศมี
ข้อสนับสนุนการศึกษาที่ช่วยเปิดเสรีได้โดยง่ายอยู่แล้ว เช่น มาเลเซียมีการจัดตั้งผังเมืองให้เกิดเป็นเมือง
มหาวิทยาลัย มีการจัดตั้งสาขาของมหาวิทยาลัยชื่อดังในประเทศของตนจึงดึงดูดนักศึกษาชาวมาเลเซียได้อยู่

¹ กฎกระทรวงกำหนดทุนขั้นต่ำและระยะเวลาในการนำหรือส่งทุนขั้นต่ำเข้ามาในประเทศไทย พ.ศ.2545

² สกล หาญสุทธีวรินทร์ (2556). ความพร้อมด้านกฎหมายสู่ AEC : พรบ.การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว..

<http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/491747#sthash.WNzmVGDM.dpuf> (26 กุมภาพันธ์ 2556)

ในประเทศแต่ศึกษาในสถานศึกษาที่ต้นมีความประสงค์อยากศึกษาต่อและประหยัดค่าใช้จ่าย หรือประเทศสิงคโปร์ที่มีนโยบายที่เน้นการศึกษาเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ การสร้างความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาชั้นนำของโลก เหล่านี้ไทยต้องพัฒนาตามให้ทันพร้อมกับการสร้างศักยภาพของบุคลากรและสถาบันการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อผูกพันของสิงคโปร์และกฎหมายภายในและนโยบายที่เกี่ยวกับการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของสิงคโปร์

เนื้อหาในตอนนี้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 หัวข้อย่อย ได้แก่ ผลการวิเคราะห์ข้อผูกพันของสิงคโปร์และกฎหมายภายในที่เกี่ยวกับการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของสิงคโปร์ ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของสิงคโปร์ และผลการวิเคราะห์ปัจจัยเกี่ยวกับการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของสิงคโปร์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อผูกพันของสิงคโปร์และกฎหมายภายในที่เกี่ยวกับการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของสิงคโปร์

(1) ผลการวิเคราะห์ข้อผูกพันภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)

ในการพิจารณาเกี่ยวกับการเปิดตลาดการค้าบริการด้านการศึกษาพบว่าในช่วงแรกสิงคโปร์มีข้อกังวลเกี่ยวกับผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปิดตลาดการค้าบริการด้านการศึกษา เพราะอาจจะมีผลต่อการปรับโครงสร้างหรือการปฏิรูประบบการศึกษา ซึ่งระบบการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม และยังมีข้อกังวลอีกว่าการเปิดตลาดการค้าบริการทางการศึกษาอาจทำให้สิงคโปร์สูญเสียอำนาจอธิปไตยในสาขานี้ซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ข้อกังวลที่เกิดขึ้นกับสิงคโปร์เหล่านี้เป็นข้อกังวลที่เกิดขึ้นกับประเทศอื่นๆ หลายประเทศเช่นกัน แต่ทั้งนี้ด้วยสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีความสำเร็จในการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างมาก การยกระดับการศึกษาให้อยู่ในระดับสากลจึงถูกพิจารณาว่าเป็นช่องทางในการพัฒนาและส่งเสริมระบบเศรษฐกิจแห่งปัญญาและการเรียนรู้ ต่อมาสิงคโปร์ได้มีนโยบายในการยกระดับการศึกษาชั้นอุดมศึกษาของสิงคโปร์คู่ขนานกับความพยายามเพิ่มความร่วมมือกับต่างชาติในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในของประเทศ

ปัจจัยสำคัญที่เป็นแรงขับเคลื่อนที่ทำให้สิงคโปร์มีความต้องการเปิดรับบริการบริการด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศ คือ การศึกษาระดับอุดมศึกษาภายในประเทศมีไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนสิงคโปร์ และความต้องการผู้ที่มีทักษะสูงที่มีคุณภาพการศึกษาอันเป็นที่ยอมรับในระดับสากลในตลาดภูมิภาคและตลาดโลก

อย่างไรก็ตามอุปสรรคทางการค้าบริการด้านการศึกษาที่มีหลายประการ กรอบของ GATS ได้พยายามให้มีการเจรจาเป็นรูปแบบๆ ไป (Mode by Mode) แต่ในความเป็นจริงการบริการด้านการศึกษาในชั้นอุดมศึกษาอาจเกี่ยวข้องตั้งแต่ 2 รูปแบบขึ้นไป ส่วนอุปสรรคทางการค้าบริการด้านการศึกษาในแต่ละรูปแบบจะมีความแตกต่างกันออกไป โดยทั่วไปแล้วเมื่อเปรียบเทียบทั้ง 4 รูปแบบพบว่ารูปแบบที่ 3 (การจัดตั้ง

ธุรกิจ) มีอุปสรรคการค้าบริการมากกว่ารูปแบบอื่นๆ อย่างไรก็ตามสิ่งค้ำประกันที่มีข้อจำกัดที่ทำให้เกิดอุปสรรคการค้าบริการด้านการศึกษานี้ไม่มาก สรุปได้ดังตารางที่ 4.6-4.9

ตารางที่ 4.6 รูปแบบที่ 1 การให้บริการข้ามพรมแดน

อุปสรรคการค้าบริการ	ในประเทศสิงคโปร์
- ข้อจำกัดการนำเข้าสื่อการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์	ไม่มี
- ข้อจำกัดการนำเข้าในการส่งผ่านหรือสื่อสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ของสื่อประกอบการเรียนการสอน	ไม่มี
- การไม่ยอมรับปริญญาจากการเรียนการสอนผ่านระบบทางไกล	ไม่มี ทั้งนี้เป็นไปตามกลไกของตลาดแรงงาน

ตารางที่ 4.7 รูปแบบที่ 2 การเดินทางไปใช้บริการต่างประเทศ

อุปสรรคการค้าบริการ	ในประเทศสิงคโปร์
- ข้อจำกัดในการเดินทางไปต่างประเทศตามสาขาของการศึกษา	ไม่มี
- การควบคุมอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	ไม่มี
- การยอมรับซึ่งกันและกันของปริญญา	เป็นไปตามข้อตกลงเขตการค้าเสรี

ตารางที่ 4.8 รูปแบบที่ 3 การจัดตั้งธุรกิจ

อุปสรรคการค้าบริการ	ในประเทศสิงคโปร์
- การรับรองวิทยฐานะของผู้ให้บริการการศึกษาในประเทศที่ไปลงทุนหรือประเทศที่ได้รับการลงทุน	มี ซึ่งต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการของประเทศนั้นๆ
- การเรียกร้องให้มีส่วนร่วมทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันโดยหุ้นส่วนการศึกษาในประเทศและต่างประเทศ	ไม่มี
- การเรียกร้องหุ้นส่วนจากระบบการศึกษา	ไม่มี
- การไม่อนุมัติให้ดำเนินการแฟรนไชส์	ไม่มี
- ข้อจำกัดในสาขาวิชาหรือหลักสูตรที่อาจขัดกับผลประโยชน์ของชาติ	ไม่มี
- ข้อจำกัดในการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติโดยผู้ให้บริการการศึกษา	ไม่มี
- การเรียกร้องของหุ้นส่วนการศึกษาในประเทศ (local partner)	ไม่มี
- อุปสรรคในการได้รับอนุมัติให้มีการร่วมทุน	ไม่มี

ตารางที่ 4.9 รูปแบบที่ 4 การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา

อุปสรรคการค้าบริการ	ในประเทศสิงคโปร์
- วีซ่าและข้อจำกัดการเข้าประเทศ	การขอใบอนุญาตการทำงาน (Professional Employment Pass)
- ข้อจำกัดในโควตาสำหรับประเทศและสาขาวิชา	ไม่มี
- สัญชาติและภาษา	ไม่มี
- ข้อจำกัดการส่งเงินได้กลับประเทศ	ไม่มี

การที่สิงคโปร์มีข้อจำกัดในการค้าบริการทางการศึกษาไม่มาก เพราะสิงคโปร์มีการสร้างชื่อเสียงด้านการศึกษามาแล้วเป็นเวลาหลายปีโดยเฉพาะการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่บริหารจัดการโดยรัฐซึ่งสร้างบัณฑิตและผลิตงานวิจัยที่มีคุณภาพ ในขณะเดียวกันสิงคโปร์มีมาตรการตรวจสอบและพัฒนาการศึกษาที่บริหารจัดการโดยภาคเอกชนไปพร้อมๆ กันด้วย เมื่อสถาบันการศึกษาของสิงคโปร์เป็นสถาบันที่มีคุณภาพแล้วความกังวลต่อผลกระทบในทางลบที่อาจเกิดขึ้นจากการทำให้ระบบการศึกษาเป็นไปอย่างสากลจึงลดน้อยลง นอกจากนี้การประกันคุณภาพการศึกษาและการยอมรับในคุณภาพการศึกษาถือเป็นสิ่งสำคัญของการเติบโตและพัฒนาการศึกษาข้ามพรมแดนระหว่างสิงคโปร์และประเทศอื่นๆ การยอมรับซึ่งกันและกันในคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้เรียนหรือผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาในการเดินทางไปศึกษาหรือทำงานในต่างประเทศหรือในสิงคโปร์ สิงคโปร์มีความมุ่งมั่นทั้งในระดับชาติ ระดับทวิภาคี และระดับภูมิภาคในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา การรับรองวิทยฐานะ และการยอมรับคุณวุฒิของการให้บริการการศึกษาข้ามพรมแดนในระดับอุดมศึกษา

ในประเด็นของการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาภายใต้ GATS พบว่าสิงคโปร์ไม่ต้องผูกพันตามตารางข้อผูกพันเฉพาะสาขาบริการทางการศึกษา ดังนั้นจึงไม่เกิดผลกระทบ แม้สิงคโปร์จะไม่ได้ตกลงผูกพันการค้าบริการทางการศึกษาภายใต้ GATS แต่สิงคโปร์เป็นประเทศหนึ่งที่เปิดเสรีสำหรับต่างชาติในการค้าบริการด้านนี้ ดังจะเห็นได้จากการค้าบริการรูปแบบที่ 3 (การจัดตั้งธุรกิจ) ซึ่งมีการจัดตั้งวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยต่างชาติหลายแห่ง การมีหลักสูตรร่วมกัน (Joint Programs) โดยความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยต่างชาติและของสิงคโปร์ การมีหลักสูตรฝึกอบรมที่จัดขึ้นโดยสถาบันต่างชาติหลายแห่ง สัดส่วนของผู้สอนชาวต่างชาติในสถาบันการศึกษาในสิงคโปร์มีประมาณร้อยละ 50.00 สิ่งดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่าสิงคโปร์มีนโยบายค่อนข้างเปิดกว้างในการดึงดูดการลงทุนและผู้ที่มีความสามารถให้เข้าสู่ระบบการศึกษา

สำหรับการที่สิงคโปร์ได้ทำความตกลงเขตการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ นั้น จะเห็นได้ว่าความตกลงเขตการค้าเสรีที่สิงคโปร์ได้ทำกับประเทศต่างๆ มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาของสิงคโปร์จนกลายเป็นศูนย์กลางการศึกษา แต่ความตกลงเขตการค้าเสรีก็ไม่ใช่เป็นปัจจัยหลักในความสำเร็จของการเป็นศูนย์กลางการศึกษา การที่สิงคโปร์เป็นศูนย์กลางการศึกษาเพราะมีปัจจัยหลายอย่างช่วยเกื้อหนุน เช่น การเดินทางที่สะดวก ความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ซึ่งทำให้เดินทางเข้าถึงได้ง่าย โครงสร้างพื้นฐานทางโทรคมนาคมที่ดี ความมีชื่อเสียง ความปลอดภัย การมีธรรมาภิบาลที่ดีในทางการเงิน และการมีสินค้าคุณภาพดี เป็นต้น

(2) ผลการวิเคราะห์ข้อผูกพันภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียน (AFAS)

ในประเด็นของการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาภายใต้ AFAS ชุดที่ 9 นั้น สิงคโปร์ตกลงผูกพันตามตารางผูกพันเฉพาะสาขาบริการทางการศึกษาโดยไม่มีข้อจำกัดด้านการเข้าสู่ตลาด และไม่มีข้อจำกัดด้านการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติในบริการรูปแบบที่ 1, 2 และ 3 ดังนั้นหากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริการทางการศึกษามีข้อจำกัด สิงคโปร์ต้องแก้ไขกฎหมายต่างๆ ที่เป็นข้อจำกัด โดยแก้ไขกฎหมายไม่ให้เป็นข้อจำกัดในด้านการเข้าสู่ตลาดและการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติซึ่งจะได้วิเคราะห์ในหัวข้อต่อไป

1.2.2 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของสิงคโปร์

จากบทที่ 2 ได้กล่าวถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของสิงคโปร์ โดยจำแนกเป็นกฎหมายเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษา กฎหมายที่ดิน กฎหมายการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว และกฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของคนต่างด้าว

สถาบันการศึกษาเอกชนอยู่ภายใต้ “Private Education Act” สถาบันการศึกษาเอกชนจะต้องจดทะเบียนกับ “Council for Private Education” ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการดำเนินธุรกิจการศึกษาจะดำเนินธุรกิจได้ตามระยะเวลาที่ “Council for Private Education” กำหนดไว้ นอกจากนี้สถาบันการศึกษาเอกชนจะจดทะเบียน “EduTrust Certification” หรือไม่ก็ได้

นอกจากนี้กฎหมายเกี่ยวกับที่ดินอาจเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งธุรกิจการศึกษา พระราชบัญญัติที่เรียกว่า “Residential Property Act” ได้อนุญาตให้คนต่างชาติซื้ออาคารชุดหรือห้องในอาคารที่มีจำนวน 6 ชั้นหรือมากกว่า 6 ชั้นได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากหน่วยงานที่ชื่อว่า “Singapore Land Authority” แต่การซื้อบ้านที่ปลูกสร้างบนที่ดินหรืออาคารชุดที่เป็นอาคารสูงน้อยกว่า 6 ชั้น จะต้องได้รับอนุญาตจาก “Singapore Land Authority”

ผู้ที่ดำเนินกิจการการศึกษาจะต้องพิจารณาถึงรูปแบบขององค์กรธุรกิจที่เหมาะสมซึ่งอาจจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัดก็ได้ สำหรับกฎหมายว่าด้วยบริษัทของสิงคโปร์ (Companies Act) กำหนดให้บริษัทมีผู้ถือหุ้นได้ไม่เกิน 50 คน ซึ่งคนต่างชาติหรือคนสิงคโปร์สามารถถือหุ้นได้ร้อยละ 100.00 ของหุ้นบริษัท หุ้นของบริษัทสามารถโอนให้แก่บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลได้หลังจากจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทแล้ว การจดทะเบียนบริษัทจัดตั้งบริษัท กฎหมายกำหนดให้มีจำนวนผู้ถือหุ้น กรรมการบริษัท และเลขานุการบริษัทอย่างน้อย 1 คน บริษัทจะต้องมีที่อยู่ของบริษัทในสิงคโปร์สำหรับการจดทะเบียน และจะต้องมีการชำระทุนค่าหุ้นบริษัทอย่างน้อย 1 เหรียญสิงคโปร์

การบริการด้านการศึกษายังอาจต้องอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของคนต่างด้าว ผู้ที่เป็นคนต่างด้าวต้องขอใบอนุญาตทำงานตามประเภทของใบอนุญาตที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย

ผลกระทบของกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาต่อการเปิดการค้าด้านบริการภายใต้ GATS และ AFAS ชุดที่ 9 สรุปได้ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ผลกระทบของกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาต่อการเปิดการค้าด้านบริการภายใต้ GATS และ AFAS ชุดที่ 9

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS)	วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมายจากกรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียน (AFAS)
1. กฎหมายเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (Private Education Act)	☒ ไม่ส่งผลกระทบ เนื่องจากสิงคโปร์ไม่มีข้อผูกพันในสาขาบริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาไว้	☒ ไม่ส่งผลกระทบ เนื่องจากกฎหมายไม่มีข้อจำกัดต่อการเปิดการค้าด้านการศึกษา

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมาย จากความตกลงทั่วไปว่าด้วย การค้าบริการ (GATS)	วิเคราะห์ผลกระทบของกฎหมาย จากรอบความตกลงว่าด้วย การบริการของอาเซียน (AFAS)
2. กฎหมายที่ดิน (Residential Property Act)	☒ ไม่ส่งผลกระทบ เนื่องจากสิงคโปร์ไม่มีข้อผูกพันในสาขาบริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาไว้	☒ ส่งผลกระทบ กฎหมายมีข้อจำกัดต่อคนต่างชาติ ไม่อนุญาตให้คนต่างชาติถือครองที่ดิน และการได้มาซึ่งทรัพย์สินบางอย่างของคนต่างชาติต้องได้รับอนุญาตก่อน
3. กฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่าง (Companies Act (Cap. 50))	☒ ไม่ส่งผลกระทบ เนื่องจากสิงคโปร์ไม่มีข้อผูกพันในสาขาบริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาไว้	☒ ส่งผลกระทบ แม้จะอนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้นในบริษัทได้ร้อยละ 100.00 แต่กฎหมายกำหนดให้กรรมการอย่างน้อย 1 คนต้องอาศัยอยู่ในสิงคโปร์ซึ่งกรรมการผู้นั้นอาจเป็นคนสัญชาติสิงคโปร์ ผู้พำนัถาวร หรือคนต่างชาติผู้ที่ถือวีซ่าทำงาน
4. กฎหมายเกี่ยวกับการทำงานของคนต่างด้าว (The Employment of Foreign Manpower Act)	☒ ไม่ส่งผลกระทบ เนื่องจากสิงคโปร์ไม่มีข้อผูกพันในสาขาบริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาไว้	☒ ส่งผลกระทบ เนื่องจากต่างชาติยังคงต้องขอรับใบอนุญาตทำงาน

1.2.3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเกี่ยวกับการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของสิงคโปร์

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของสิงคโปร์เป็นการจัดการศึกษาที่ประสบความสำเร็จและถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน ความสำเร็จดังกล่าวนี้ประกอบด้วยหลายปัจจัย ในที่นี้มุ่งวิเคราะห์ถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จรวมถึงความท้าทายที่มีต่อการจัดการการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและการเปิดตลาดการค้าบริการด้านการศึกษา ได้แก่

(1) ปัจจัยที่ส่งผลให้สิงคโปร์ประสบความสำเร็จในการจัดการการศึกษา

สิ่งที่ทำให้การจัดการการศึกษาระดับอุดมศึกษาประสบความสำเร็จ คือ รัฐบาลให้ความสำคัญอย่างมากกับการศึกษานับตั้งแต่สิงคโปร์แยกตัวออกมาเป็นประเทศอิสระเป็นต้นมา นโยบายของรัฐบาลต่อการศึกษาจึงเป็นแกนหลักที่ส่งผลต่อการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษา ประเด็นดังต่อไปนี้ เป็นผลจากนโยบายของรัฐบาลซึ่งเป็นปัจจัยส่งเสริมต่อความสำเร็จด้านการศึกษาของประเทศ

▪ ภาษาอังกฤษ

ลักษณะเด่นประการหนึ่งที่มีในระบบการศึกษาของสิงคโปร์ คือ นโยบายสองภาษา (Bilingual Policy) โดยกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการเรียนการสอนและนักศึกษาทุกคนต้องเรียนภาษาหลักของเชื้อชาติตนเอง เช่น ภาษาจีน มาเลย์ หรือทามิล นโยบายนี้มีวัตถุประสงค์ทำให้นักศึกษาได้ใช้ภาษาเป็นสื่อในการเข้าถึงวัฒนธรรมของเอเชียและพัฒนาวิสัยทัศน์ที่มีต่อยุคโลกาภิวัตน์

เมื่อวิเคราะห์นโยบายที่กำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการเรียนการสอนแล้ว จะเห็นว่าการใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสำหรับการเรียนการสอนนั้น เป็นปัจจัยหนึ่งที่ดึงดูดนักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษาในสิงคโปร์ เพราะภาษาอังกฤษถือได้ว่าเป็นภาษาหลักที่สำคัญที่ใช้ในการสื่อสารทั่วโลกในขณะนี้ นักศึกษาจากประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาทางการเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษที่จะมีประโยชน์ในการประกอบอาชีพในอนาคตของตน จึงอาจพิจารณาตัดสินใจเลือกศึกษาในสิงคโปร์เพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอน นอกจากนี้ นักศึกษาจากประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาทางการก็ยังสามารถศึกษาในสิงคโปร์ได้เช่นกันโดยไม่มีอุปสรรคในเรื่องของภาษา

เมื่อเปรียบเทียบกับระบบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของไทยพบว่าโดยส่วนมากการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษายังใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลักในการเรียนการสอน มีเพียงบางมหาวิทยาลัยหรือบางหลักสูตรในมหาวิทยาลัยที่จัดให้มีการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษ เช่น สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ก่อตั้งโครงการหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต ภาควิชาภาษาอังกฤษ ในปี พ.ศ. 2535 หรือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เปิดสอนหลักสูตรในบางหลักสูตรเป็นภาษาอังกฤษ เช่น หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น ดังนั้นความหลากหลายของสาขาวิชาที่เปิดสอนจึงยังน้อยกว่าจึงเป็นข้อจำกัดประการหนึ่งที่จะทำให้ไทยเป็นศูนย์กลางทางการศึกษา ความดึงดูดให้นักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาในไทยจึงมีไม่มากเท่ากับสิงคโปร์ ประกอบกับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของคนไทยอาจจะยังไม่มีศักยภาพทัดเทียมกับคนสิงคโปร์จึงอาจเป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิตของนักศึกษาต่างชาติที่จะต้องศึกษาและอาศัยอยู่ในไทย

▪ นโยบายการศึกษาของรัฐบาลและงบประมาณ

สิงคโปร์เป็นประเทศที่มีขนาดเล็กไม่มีทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญนอกเหนือจากทรัพยากรมนุษย์ หลังจากที่ได้แยกตัวเป็นอิสระในปี พ.ศ. 2508 สิงคโปร์ได้เน้นถึงความสำคัญทางด้านการศึกษาซึ่งถือเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการพัฒนาประเทศนำไปสู่การประสบความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษาจึงได้รับการบรรจุเป็นนโยบายของประเทศเสมอมา แต่ปัจจุบันทิศทางการศึกษาได้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยในปัจจุบันการศึกษาเป็นแหล่งกำเนิดรายได้หลักแหล่งหนึ่งสำหรับสิงคโปร์ สิงคโปร์ได้จัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลเพื่อเป็นการลงทุนทางการศึกษาอย่างจริงจัง พิจารณาเห็นได้ว่าสิงคโปร์มีนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการลงทุนด้านการศึกษามากและรัฐบาลถือว่ามหาวิทยาลัยเป็นทรัพย์สินที่สำคัญของรัฐ การที่มีนโยบายชัดเจนเช่นนี้จึงเป็นแรงขับเคลื่อนทำให้การศึกษาประสบความสำเร็จในระดับภูมิภาคและระดับสากล ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด คือ รัฐบาลสิงคโปร์มีนโยบายที่ให้ความสำคัญกับการลงทุนสนับสนุนการศึกษาแม้ในช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในปี พ.ศ. 2551 และ ปี พ.ศ. 2552 รัฐบาลยังคงสนับสนุนเพื่อให้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยของรัฐเพิ่มอีกหนึ่งมหาวิทยาลัย นอกจากนั้นแม้ว่ามหาวิทยาลัยของรัฐจะเปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ รัฐบาลยังจัดสรรงบประมาณอย่างมากเพื่อสนับสนุนให้กับมหาวิทยาลัยเหล่านี้

สำหรับไทยยังมีข้อกังวลเกี่ยวกับการได้รับการจัดสรรงบประมาณให้กับมหาวิทยาลัย เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายให้มหาวิทยาลัยของรัฐออกนอกกรอบกลายเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ แม้จะทำให้มหาวิทยาลัยมีอิสระในการบริหารจัดการ แต่งบประมาณที่จะได้รับจากรัฐบาลอาจจะน้อยลงหรือได้รับไม่ต่างจากเดิมมากนัก ดังจะเห็นได้ชัดจากเจตนารมณ์ของรัฐบาลในการให้มหาวิทยาลัยออกนอกกรอบ คือ ในช่วงวิกฤต

เศรษฐกิจเมื่อปี พ.ศ. 2541 นโยบายการออกนอกระบบเป็นข้อตกลงหนึ่งที่ผูกพันกับสัญญาการกู้ยืมเงินกับ IMF โดยจุดมุ่งหมายของรัฐบาลเพื่อลดงบประมาณในส่วนราชการที่สามารถเลี้ยงตนเองและบริหารงบประมาณเองได้ งบประมาณจากรัฐบาลในบางเรื่องได้ถูกปรับลดลง เช่น งบประมาณสำหรับการวิจัยถูกปรับลดลงซึ่งอาจส่งผลต่อการทำงานวิจัยให้เกิดประสิทธิภาพได้ และไม่อาจสามารถไปแข่งขันกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศได้ จะเห็นว่าแม้ไทยจะมีนโยบายและให้การสนับสนุนการศึกษาก็ตาม แต่นโยบายการพัฒนาระบบการศึกษาอาจจะยังไม่เข้มข้นเท่ากับสิงคโปร์และการให้งบประมาณสนับสนุนการศึกษาก็อาจจะยังไม่เต็มที่เท่าที่ควรที่จะนำไปสู่การพัฒนาของระบบการศึกษาให้ทัดเทียมในระดับสากล

▪ ทูทุนการศึกษา

สิงคโปร์มีการให้ทุนการศึกษาไม่เพียงเฉพาะนักศึกษาสิงคโปร์แต่รวมถึงนักศึกษาต่างชาติด้วย ทุนการศึกษาที่ให้แก่นักศึกษาต่างชาติมีเป็นจำนวนมากในทุกสถาบันการศึกษาแต่อาจจะให้นักศึกษาจากประเทศที่กำหนดไว้ เช่น ASEAN Scholarship, SIA, Youth Scholarship หรือ Hong Kong Scholarship ซึ่งเป็นทุนการศึกษาที่ให้แก่นักศึกษาจากประเทศสมาชิกอาเซียน อินเดีย และฮ่องกง เป็นต้น ทุนบางประเภทเป็นทุนที่ให้แก่นักศึกษาโดยไม่ระบุประเทศแต่จะกำหนดสาขาวิชาที่เข้าศึกษา นอกจากนี้นักศึกษาต่างชาตินยังมีสิทธิได้รับการสนับสนุนการเงินที่เรียกว่า “Tuition Grant Scheme” อีกด้วย

การที่สิงคโปร์ให้การสนับสนุนทุนการศึกษาแก่นักศึกษาต่างชาติถือเป็นมาตรการหนึ่งในการสรรหานักศึกษาต่างชาติที่มีความสามารถเพื่อให้เข้าศึกษาต่อในสิงคโปร์ มีผู้ให้ความเห็นว่าการให้ทุนสนับสนุนกับนักศึกษาต่างชาติเป็นการส่งเสริมให้การศึกษาของสิงคโปร์เป็นที่รู้จักในระดับสากล และการที่มีนักศึกษาต่างชาติสำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาของสิงคโปร์ยังเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับระบบการศึกษาอีกด้วยซึ่งจะทำให้สิงคโปร์เป็นศูนย์กลางทางการศึกษาสำหรับนักศึกษาต่างชาติได้

ส่วนมหาวิทยาลัยในไทยมีการสนับสนุนในด้านทุนการศึกษาเช่นกัน มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีนโยบายช่วยเหลือแก่นิสิต/นักศึกษาของตน เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีนโยบายสนับสนุนในด้านทุนการศึกษาให้แก่นิสิตที่ขาดแคลนทุนทรัพย์เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคในการเรียน ทุนแต่ละประเภทจะมีลักษณะแตกต่างกันออกไปตามความขาดแคลนและความต้องการของนิสิตแต่ละราย ไม่ว่าจะเป็นทุนช่วยเหลือค่าเล่าเรียน หรือทุนช่วยเหลือค่าใช้จ่ายรายเดือน ซึ่งงบประมาณที่นำมาจัดสรรเป็นทุนการศึกษานี้มีทั้งจากมหาวิทยาลัยและจากแต่ละคณะ เป็นต้น รัฐบาลได้ตั้งกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) สำหรับผู้มีสัญชาติไทยและขาดแคลนทุนทรัพย์ แม้ไทยอาจจะมีทุนสนับสนุนหรือการให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาแต่อาจจะให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนนักศึกษาต่างชาติไม่มากเท่ากับสิงคโปร์ ทุนสนับสนุนที่มีในไทยมักจะเป็นทุนที่ให้แก่นักศึกษาที่ขาดแคลน นักศึกษาต่างชาติจึงไม่มีสิทธิที่จะได้รับการสนับสนุนจากทุนการให้ความช่วยเหลือทางการศึกษาซึ่งอาจจะกำหนดเงื่อนไข เช่น ในกรณีของการขอกู้ยืมเงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา ผู้กู้จะต้องเป็นผู้ที่ขาดแคลนและมีสัญชาติไทย เป็นต้น ดังนั้นนักศึกษาต่างชาติจึงไม่มีสิทธิดังกล่าว นอกจากนี้ไทยไม่มีการช่วยเหลือในลักษณะของ “Tuition Grant Scheme” ที่เป็นการให้ความช่วยเหลือด้านค่าเทอมให้กับนักศึกษาของตนและต่างชาติ อย่างไรก็ตามการจะใช้มาตรการเช่นเดียวกับสิงคโปร์โดยให้ทุนการศึกษากับนักศึกษาต่างชาติเพื่อเป็นการดึงดูดนักศึกษาที่มีความสามารถเพื่อสร้างชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยให้เป็นที่รู้จักกับนานาชาติผ่านทางนักศึกษาเหล่านี้อาจจะเป็นมาตรการที่ยังไม่เหมาะสม

ในปัจจุบัน เนื่องจากอาจจะต้องสนับสนุนให้ทุนการศึกษากับนักศึกษาของไทยที่ขาดแคลนก่อนซึ่งอาจมีหลายคนที่ยังขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษาระดับอุดมศึกษา

▪ ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาชั้นนำของโลก

ตามที่ได้กล่าวในบทที่ 2 ว่าสิงคโปร์มีความร่วมมือทางการศึกษากับสถาบันการศึกษาหรือมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ จะเห็นได้ว่าการใช้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือกับสถาบันต่างประเทศทำให้สิงคโปร์ก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางการศึกษาโลก เมื่อพิจารณาถึงความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาจากต่างประเทศแล้วพบว่าสถาบันการศึกษาจากต่างประเทศที่มีความร่วมมือนั้นส่วนมากจะเป็นสถาบันการศึกษาหรือมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก (World-class Universities) เช่น INSEAD เป็นสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่งที่ใหญ่และมีชื่อเสียงของโลกทางสาขาบริหารธุรกิจ หรือ Massachusetts Institute of Technology ของสหรัฐอเมริกาที่มีชื่อเสียงมากทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น

นอกจากนี้จะเห็นได้ว่าความร่วมมือดังกล่าวเป็นความร่วมมือที่หลากหลายในสาขาวิชาต่างๆ ไม่ใช่เป็นการจำกัดอยู่เพียงแค่สาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งเท่านั้น โดยอาจเป็นความร่วมมือในระดับคณะของมหาวิทยาลัยในสิงคโปร์กับมหาวิทยาลัยต่างประเทศ เช่น TUM Asia เป็นมหาวิทยาลัยที่ตั้งขึ้นในสิงคโปร์ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยของ Technische Universität München เยอรมนีและมีความร่วมมือกับ NUS และ NTU ในขณะที่ NTU มีหลักสูตรคู่ขนานระดับปริญญาเอกกับ University of London, Lee Kuan Yew School of Public Policy ของ NUS มีความร่วมมือกับ 3 สถาบันการศึกษา คือ Columbia University's School of International and Public Affairs, London School of Economics and Political Science และ Institut d'Etudes Politiques de Paris เปิดสอนระดับปริญญาโท และยังมี Nanyang Academy of Fine Arts ร่วมมือกับ United Kingdom's Royal College of Music เปิดสอนระดับปริญญา ส่วน NUS ได้ร่วมมือกับ Yale University เปิดสอนด้านศิลปศาสตร์ สำหรับ SUTD มีความร่วมมือกับ Massachusetts Institute of Technology และ Zhejiang University เปิดสอนโดยเน้นด้านการออกแบบเป็นหลัก

ส่วนมหาวิทยาลัยในไทยมีความร่วมมือเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยของสิงคโปร์ เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีความร่วมมือกับ Royal Melbourne Institute of Technology University of Australia เปิดสอนหลักสูตรวิศวกรรมการบินและอวกาศซึ่งเป็นหลักสูตรนานาชาติสอนเป็นภาษาอังกฤษ (International Double Degree Programme) หรือคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งเป็นหลักสูตรภาคภาษาอังกฤษ โดยร่วมมือกับ University of British Columbia, Kyushu University และ University of Victoria

ความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยของไทยกับสถาบันการศึกษาของต่างประเทศจึงถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาระบบการศึกษาโดยให้มีความร่วมมือกับสถาบันจากต่างประเทศ แต่ไทยยังจะต้องเพิ่มความร่วมมือให้มากขึ้นโดยให้มีมหาวิทยาลัยชั้นนำระดับโลกร่วมมือทางการเรียนการสอนกับมหาวิทยาลัยในไทย และให้มีความหลากหลายของสาขาวิชาที่เปิดสอนให้มากขึ้น แต่ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่นๆ ประกอบด้วยโดยเฉพาะความพร้อมของนักศึกษาไทย เนื่องจากนักศึกษาไทยยังมีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานสากล ซึ่งจากผลการสำรวจของประเทศในเอเชียพบว่ามีความต่ำกว่าที่คาดเอาไว้โดยเฉพาะอย่างยิ่งไทยได้อันดับที่ 42 จาก 44 ประเทศที่ทำการสำรวจทั้งหมดซึ่งเมื่อ

เปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียนด้วยกันแล้วจะเห็นได้ว่าไทยมีความสามารถด้านภาษาอังกฤษน้อยกว่ามาเลเซีย (อันดับที่ 9) อินโดนีเซีย (อันดับที่ 34) และเวียดนาม (อันดับที่ 39)

■ อาจารย์มหาวิทยาลัย

บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ระบบการศึกษาของสิงคโปร์มีความโดดเด่น ดังจะเห็นได้ว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยไม่ใช่มาจากสิงคโปร์เพียงประเทศเดียว แต่มาจากประเทศอื่นๆด้วย รัฐบาลสิงคโปร์เปิดรับอาจารย์และบุคลากรที่มีความสามารถในลำดับต้นๆจากประเทศต่างๆ โดยสนับสนุนเงินทุนสำหรับการวิจัยและให้ค่าตอบแทนที่ค่อนข้างสูงเพื่อเป็นการดึงดูดผู้ที่มีความสามารถ สิงคโปร์ประสบความสำเร็จในการได้มาซึ่งอาจารย์ในชั้นแนวหน้าของโลก เช่น Sydney Brenner นักชีววิทยาชาวอังกฤษผู้ได้รับรางวัลโนเบล Neal Copeland และ Nancy Jenkins นักวิจัยทางการแพทย์จากสถาบันวิจัยมะเร็งแห่งชาตริฐเมรีแลนด์ Aland Coleman ผู้ที่เป็นนักวิจัยในทีมที่ได้ทำการโคลนนิ่งแกะดอลลี หรือ Edison Liu ผู้เชี่ยวชาญด้านจีโนมิกส์ในมะเร็งของมนุษย์ ในช่วงที่ผ่านมาไม่นานรัฐบาลได้สรรหานักวิชาการต่างชาติรุ่นใหม่โดยเสนอเงินทุนวิจัยเพื่อให้ นักวิชาการเหล่านี้ได้ทำวิจัยในสิงคโปร์ เช่น ในปี พ.ศ. 2554 นักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่จากต่างประเทศจำนวน 11 คน ได้รับคัดเลือกเพื่อทำงานในสิงคโปร์โดยมีผู้สมัครทั้งหมด 174 คนจากทั่วโลก และได้รับเงินทุนวิจัย 3 ล้านเหรียญสำหรับการทำงานวิจัยภายใน 5 ปี

ปัจจัยข้อนี้มีความแตกต่างจากไทย โดยสัดส่วนของอาจารย์ต่างประเทศที่สอนในมหาวิทยาลัยของไทยเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยของสิงคโปร์มีสัดส่วนที่ต่ำกว่ามาก อีกทั้งการให้ค่าตอบแทนกับอาจารย์ต่างชาติอาจไม่สูงเท่ากับค่าตอบแทนที่รัฐบาลสิงคโปร์ให้กับอาจารย์เหล่านี้ ส่วนค่าตอบแทนสำหรับอาจารย์ชาวไทยก็ยังคงมีค่าตอบแทนที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับระหว่างเงินเดือนที่ได้รับกับผู้ประกอบอาชีพในภาคเอกชน จะเห็นได้จากในช่วงที่ผ่านมามีปัญหาต่างๆ กับพนักงานมหาวิทยาลัยของรัฐ พนักงานที่เข้าสู่ระบบแล้ว โดยได้รับค่าตอบแทนสูงกว่าอัตราเงินเดือนแรกบรรจุของข้าราชการ และมีเงื่อนไขสภาพความมั่นคงที่ขึ้นอยู่กับการประเมินผลการปฏิบัติงาน และการต่อสัญญาจ้างเป็นครั้ง ๆ ไปนั้น หากมหาวิทยาลัยไม่สามารถปรับอัตราค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นในแนวทางเดียวกับข้าราชการที่ได้รับการปรับอัตราเงินเดือนและได้รับเงินค่าตอบแทนนอกเหนือจากเงินเดือนย่อมก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม และทำให้การดำรงรักษาพนักงานที่มีคุณภาพให้อยู่ในระบบต่อไปเป็นไปได้โดยยาก เนื่องจากพนักงานมหาวิทยาลัยอยู่ในสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจ ค่าครองชีพ และสภาพทางสังคมที่ไม่แตกต่างจากข้าราชการ ส่วนการจ้างพนักงานใหม่นั้น หากมหาวิทยาลัยไม่สามารถปรับอัตราค่าจ้างเพิ่มขึ้นก็จะไม่ดึงดูดใจคนที่มีความรู้ความสามารถและไม่สามารถแข่งขันได้ในตลาดแรงงาน การสรรหาคูหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์สูงเข้าสู่ระบบจะเป็นไปได้ยากขึ้น โดยเฉพาะบุคลากรในสายผู้สอนซึ่งต้องเป็นบุคคลที่พัฒนาความรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ ดังนั้นการให้ค่าตอบแทนแก่อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยยังไม่เป็นที่ดึงดูดใจแก่ผู้ที่มีความสามารถ เพราะค่าตอบแทนยังถือว่าไม่มากเมื่อเทียบกับค่าตอบแทนของภาคเอกชน ปัญหาสมองไหลจึงยังเป็นปัญหาของระบบการศึกษาของไทยอยู่

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยในสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับการวิจัยและงานวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยหลายแห่ง เช่น NUS ได้เพิ่มความยืดหยุ่นของเวลาทำงาน รวมถึงลดชั่วโมงสอนสำหรับผู้ที่มีความเป็นเลิศทางการวิจัย แต่สำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัยในไทยนอกเหนือจากภาระหลักในการสอนและการทำวิจัย ยังจะต้องมีภาระงานอื่นๆ อีก เช่น การจัดเตรียมรายงานสำหรับการประเมินคุณภาพการศึกษา

การดูแลนิสิต/นักศึกษาที่เป็นงานกิจการนิสิตนักศึกษา เป็นต้น ภาระงานอื่นที่ไม่ใช่การสอนหรืองานวิจัยเป็นภาระงานที่ทำให้อาจารย์ต้องใช้เวลากับงานเหล่านี้ ไม่อาจใช้เวลาเพื่อมุ่งเน้นกับงานวิชาการได้อย่างเต็มที่

▪ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

มหาวิทยาลัยของรัฐได้เปลี่ยนสถานะมาเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ โดยแต่ละมหาวิทยาลัยจะถูกจัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติซึ่งจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติต่างๆ นอกจากให้อำนาจในการจัดตั้งสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาแล้ว ยังกำหนดการบริหารจัดการสถาบันการศึกษาและการจัดการการศึกษาอีกด้วย

พระราชบัญญัติของแต่ละสถาบันการศึกษาจะมีความคล้ายคลึงกันในด้านการบริหารจัดการสถาบันการศึกษา กล่าวคือ โรงเรียนสารพัดช่างและมหาวิทยาลัยในกำกับจะบริหารจัดการโดยสภาหรือคณะกรรมการของสถาบันการศึกษาที่ได้รับการแต่งตั้งขึ้น เช่น National University of Singapore จะมีสภามหาวิทยาลัย (Council) ซึ่งมีอำนาจในการแต่งตั้งอธิการบดี นอกจากนี้พระราชบัญญัติของแต่ละสถาบันยังกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละสถาบันการศึกษา การบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้รายละเอียดของการบริหารจัดการภายใต้กฎหมายในแต่ละสถาบันการศึกษาย่อมมีความแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติแต่ละฉบับ อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐคงอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ เช่น “National University of Singapore Act” กำหนดให้มหาวิทยาลัยต้องปฏิบัติตามกรอบความรับผิดชอบที่ได้ตกลงร่วมกับรัฐมนตรีและปฏิบัติตามเกณฑ์การประเมินผลที่รัฐมนตรีกำหนด รัฐมนตรีภายใต้การหาร่วมกับมหาวิทยาลัยอาจกำหนดนโยบายการอุดมศึกษาของชาติได้และให้มหาวิทยาลัยดำเนินการและปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว หรือการดำเนินการบางอย่างต้องได้รับความยินยอมจากรัฐมนตรีก่อน เช่น การเลิกกิจการ การถอดถอนบุคคลออกจากสภามหาวิทยาลัย การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับมหาวิทยาลัย และการจำหน่ายจ่ายโอนทรัพย์สินที่มีนัยสำคัญ เป็นต้น

ในประเด็นนี้มีผู้ให้ข้อสังเกตว่า เมื่อเปรียบเทียบบทบาทของรัฐบาลสิงคโปร์ต่อการจัดการศึกษาของ NUS จะพบว่าไม่แตกต่างในหลักการมากนักกับอำนาจในการกำกับดูแลมหาวิทยาลัยในไทยโดยหน่วยงานของรัฐ หรือในหลายๆ กรณี รัฐบาลสิงคโปร์อาจจะมีอำนาจในการกำกับดูแลมหาวิทยาลัยในกำกับมากกว่าที่รัฐบาลไทยทำได้เสียอีก สรุปในเบื้องต้นได้ว่ารูปแบบการจัดตั้งองค์กรของมหาวิทยาลัยนั้นอาจจะไม่ใช่ดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการจัดบริการทางการศึกษาสิทธิภาพเพียงอย่างเดียว ยังมีปัจจัยอื่นๆ เช่น การบริหารจัดการองค์กร (Internal Governance) การตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ และการกำหนดดัชนีชี้วัดสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษาที่เหมาะสมน่าจะมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพทางการศึกษาด้วย แม้มหาวิทยาลัยของไทยจะเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐและมีอำนาจบริหารจัดการได้คล่องตัวในตนเองเดียวกับมหาวิทยาลัยในกำกับของสิงคโปร์ การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐสำหรับไทยเป็นเพียงปัจจัยหนึ่งเท่านั้นที่จะทำให้การจัดการการศึกษามีคุณภาพดีขึ้น แต่จะต้องพิจารณาจากปัจจัยอื่นด้วย เช่น การได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างจริงจังจากรัฐบาล หรือการให้ค่าตอบแทนที่สูงพอเพื่อเป็นการจูงใจให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่มีความสามารถโดดเด่น เป็นต้น

▪ การกำกับดูแลมหาวิทยาลัยเอกชน

สถาบันการศึกษาเอกชนของสิงคโปร์จะต้องมีมาตรฐานการศึกษาเช่นกัน ดังนั้น “Private Education Act” และ “Private Education Regulations” มีบทบาทสำคัญที่ทำหน้าที่ในการกำหนด

มาตรฐานต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยเอกชนจะต้องปฏิบัติตาม เมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยเอกชนของไทยแล้ว พบว่าการกำกับดูแลมีลักษณะเช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยของสิงคโปร์

ส่วนมหาวิทยาลัยเอกชนของไทยอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 เหตุผลในการตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดกรอบการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระโดยมีการกำกับ ติดตามการประเมินคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาจากรัฐและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐเพื่อให้สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปริญญาดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา และได้กำหนดให้มีคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบายแผนพัฒนาและมาตรฐานการอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน รวมทั้งเพื่อเป็นการสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ธำรงรักษามาตรฐานการศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น มีความเจริญมั่นคง และเอื้ออำนวยต่อการขยายกิจการในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนอยู่ภายใต้การกำกับติดตามการประเมินคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาเดียวกัน จึงตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นมาเพื่อใช้บังคับ

ดังนั้นความสำเร็จของการพัฒนาสิงคโปร์ให้กลายเป็นศูนย์กลางการศึกษาของโลกมีอยู่หลายประการ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยหลายปัจจัยประกอบด้วยกัน นอกเหนือจากปัจจัยข้างต้นแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลด้วยเช่นกัน ได้แก่

- ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ การที่ประชากรจากต่างชาตินับว่า 2.8 พันล้านคนสามารถเดินทางไปถึงสิงคโปร์ได้ภายในเวลา 8 ชั่วโมง มีส่วนทำให้สิงคโปร์กลายเป็นทำเลที่สะดวกต่อการเดินทางโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากจีน เกาหลี ญี่ปุ่น มาเลเซียและอินเดียซึ่งเป็นประเทศที่มีนักเรียน นักศึกษาเดินทางไปศึกษาในต่างประเทศเป็นจำนวนมาก

- ชื่อเสียงด้านความเป็นเลิศทางการศึกษา สิงคโปร์มีชื่อเสียงในด้านการศึกษาที่เข้มงวดเนื่องจากระบบการศึกษาที่ได้รับการพัฒนาเป็นอย่างดี ทำให้นักเรียน นักศึกษาของสิงคโปร์จำนวนมากสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยอันดับต้น ๆ ของโลก

- การเป็นศูนย์กลางทางธุรกิจ สิงคโปร์มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่วยให้การคมนาคมสำหรับประชากร สินค้า หรือแม้แต่การโอนเงินหรือการถ่ายโอนข้อมูลระหว่างทวีปเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถือเป็นสิ่งดึงดูดให้มีการลงทุนโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสถาบันต่างๆ ที่จะต้องอาศัยการทำงานร่วมกับภาคอุตสาหกรรมอย่างใกล้ชิด

- ปัจจัยทางสังคมอื่นๆ ได้แก่ ชื่อเสียงในด้านของความปลอดภัย สภาพสังคมมีความทันสมัย มีแนวคิดก้าวหน้าในรูปแบบผสมผสานของความเป็นตะวันตกและตะวันออก มีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร ทำให้สิงคโปร์กลายเป็นที่ที่เหมาะสมสำหรับการเรียน การทำงานและพักอาศัย

(2) ความท้าทายหรือปัญหาจากการจัดการการศึกษา

โดยภาพรวมของการจัดการการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสิงคโปร์ถือว่าเป็นศูนย์กลางการศึกษาหนึ่งของโลก แต่การจัดการการศึกษานี้มีสิ่งที่เป็นอุปสรรคหรือความท้าทายประกอบอยู่ด้วยที่สำคัญ ได้แก่

▪ ความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาต่างชาติ

รัฐบาลสิงคโปร์มีนโยบายความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงหรือให้มหาวิทยาลัยต่างชาติเข้ามาจัดตั้งในสิงคโปร์ แต่ความร่วมมือหรือการจัดตั้งมหาวิทยาลัยของต่างชาติไม่ได้ประสบความสำเร็จเสมอไป เช่น กรณีของ University of New South Wales ของออสเตรเลีย ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่อยู่ในกลุ่มของ Group of Eight คือ เป็นหนึ่งในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในระดับแนวหน้าของออสเตรเลีย University of New South Wales ได้จัดตั้งขึ้นและเปิดให้มีการเรียนการสอน แต่หลังจากนั้นไม่นานได้ประกาศปิดมหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. 2550

ในกรณีความล้มเหลวของ University of New South Wales ในสิงคโปร์นั้น ได้มีผู้วิเคราะห์ว่า รัฐบาลมุ่งเน้นถึงประโยชน์ทางธุรกิจจากความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาของต่างประเทศ แม้รัฐบาลจะได้ประเมินถึงความเสี่ยงและประโยชน์ในด้านต่างๆ ที่จะได้รับในความร่วมมือกับสถาบันต่างประเทศ แต่ก็ไม่อาจจะประสบความสำเร็จทุกกรณี ภายใต้โครงการจัดตั้ง University of New South Wales Asia มหาวิทยาลัยแห่งนี้ถือว่าเป็นมหาวิทยาลัยที่พร้อมในด้านการวิจัยและการสอนในสิงคโปร์ซึ่งเป็นสาขาของ University of New South Wales จากออสเตรเลีย รัฐบาลสิงคโปร์ได้มีความตกลงในการให้ความช่วยเหลือจัดตั้งมหาวิทยาลัยนี้โดยให้เงินสนับสนุน 17.30 ล้านเหรียญสิงคโปร์ และให้เงินกู้ยืม 15 ล้านเหรียญสิงคโปร์ พร้อมมีมาตรการจูงใจด้านภาษีให้อีกด้วย แต่ทั้งนี้เมื่อเวลาผ่านไปการสนับสนุนเหล่านี้สามารถเรียกคืนได้ถ้าผลการดำเนินการไม่เป็นไปตามที่กำหนด ซึ่งหนึ่งในผลการดำเนินการที่ได้ตกลงกัน คือ จำนวนของนักศึกษาจะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนด University of New South Wales ได้เปิดรับนักศึกษาครั้งแรกในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2550 ซึ่งปรากฏว่ามีจำนวนนักศึกษาลงทะเบียนน้อยกว่าที่คาดไว้เป็นผลให้มหาวิทยาลัยมีสถานะทางการเงินที่ไม่มั่นคง เพราะในปี พ.ศ. 2549 มหาวิทยาลัยได้มีการใช้เงินมากกว่า 17.30 ล้านเหรียญสิงคโปร์และยังได้มีการกู้ยืมเงินไว้หลายล้านเหรียญสิงคโปร์อีกด้วย ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงตัดสินใจประกาศปิดมหาวิทยาลัยในอีก 2 เดือนถัดมาในปีเดียวกันหลังจากการรับนักศึกษาเข้าศึกษา

▪ ความแตกต่างด้านวัฒนธรรม

ความแตกต่างของวัฒนธรรมสิงคโปร์และตะวันตกอาจจะเป็นสิ่งที่ท้าทายต่อการศึกษาโดยเฉพาะในเรื่องเสรีภาพทางการศึกษา ดังจะเห็นได้จากหลักสูตรศิลปศาสตร์ (Liberal Arts) ที่เป็นหลักสูตรร่วมกันระหว่าง NUS และ Yale University ที่รวมเอาแนวความคิดระหว่างโลกตะวันออกและตะวันตกเข้าด้วยกัน ซึ่งถือว่าเป็นหลักสูตรแรกในเอเชียและอาจเป็นแม่แบบของหลักสูตรปริญญาตรีในทวีปเอเชีย หลักสูตรนี้ได้กำหนดว่าจะมีการนำนักศึกษาในโครงการนำร่องจากสิงคโปร์เดินทางไปยัง Yale University สหรัฐอเมริกา เพื่อให้ได้มีส่วนร่วมและสร้างความคุ้นเคยกับระบบการศึกษาและชีวิตความเป็นอยู่ อย่างไรก็ตามหลักสูตรนี้มีผู้ให้ความเห็นต่างๆ หลายแง่มุมทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ในส่วนที่ไม่เห็นด้วยนั้นมองว่าหลักสูตรนี้มีความซับซ้อนของการผสมผสานกันระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่างกันอย่างมากระหว่างสองซีกโลก วัฒนธรรมของสถาบันอเมริกามีความแตกต่างจากสิงคโปร์ทำให้มีการตีความในแนวความคิดที่ไม่ลงรอยกัน

▪ ความเหลื่อมล้ำระหว่างมหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

จากนโยบายของการทำให้สิงคโปร์เป็นศูนย์กลางการศึกษา ทำให้รัฐบาลให้การสนับสนุนในรูปแบบต่างๆ แก่มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเพื่อให้มหาวิทยาลัยเหล่านี้มีคุณภาพในระดับแนวหน้าของโลกจนในที่สุดมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเป็นมหาวิทยาลัยที่อยู่ในอันดับของโลก ด้วยเหตุนี้จึงทำให้เกิดความแตกต่าง

ระหว่างมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน โดยมองว่ามหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเป็นมหาวิทยาลัยที่ดีและมีคุณภาพมากกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน ดังนั้นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐจึงเป็นสถาบันการศึกษาที่มีผู้ต้องการเข้าศึกษาเป็นจำนวนมาก ทำให้มีการแข่งขันเพื่อเข้าศึกษาต่อค่อนข้างสูงเพราะการศึกษาในสถาบันเหล่านี้ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีโอกาสได้ทำงานที่ดี นอกจากนี้มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐได้รับเงินสนับสนุนค่อนข้างมากจากรัฐบาล มีการก่อตั้งมายาวนานและมีความโดดเด่นมากกว่ามหาวิทยาลัยเอกชน

สำหรับไทยนั้นมีลักษณะความแตกต่างระหว่างมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนเช่นเดียวกับสิงคโปร์ โดยมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นมหาวิทยาลัยที่ค่อนข้างมากต้องการที่จะเข้าศึกษาต่อและมีการแข่งขันสูง ดังนั้นการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศจึงควรพิจารณาถึงประเด็นนี้ด้วย

▪ โอกาสทางการศึกษาของนักศึกษาสิงคโปร์

สิงคโปร์มีนโยบายดึงดูดนักศึกษาต่างชาติที่มีความสามารถหรือความฉลาดให้เข้ามาศึกษาต่อ โดยรัฐบาลมีทุนสนับสนุนหรือมีการให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาต่างชาติไม่แตกต่างจากนักศึกษาสิงคโปร์ ทำให้สัดส่วนของนักศึกษาต่างชาติมีสูงขึ้น จึงทำให้เกิดการแข่งขันสูงขึ้นของคนสิงคโปร์ที่ต้องการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ การแข่งขันนี้ทำให้ผู้ที่ประสงค์จะเข้าศึกษาที่เป็นคนสิงคโปร์มีความกดดันเพราะสัดส่วนของจำนวนนักศึกษาที่จะรับเข้าศึกษามีสัดส่วนที่ลดลง ในรายงานข่าวยังได้มีการกล่าวอีกว่าการที่รัฐบาลมีนโยบายดึงดูดนักศึกษาต่างชาติให้เข้ามาศึกษาก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับคนสิงคโปร์ที่ต้องการเข้าศึกษาต่อ เพราะคนสิงคโปร์ได้รับการศึกษาในระดับก่อนมหาวิทยาลัยอย่างเข้มข้นและศึกษาเพื่อเตรียมตัวสอบอย่างหนัก แต่โอกาสในการเข้าศึกษาต่อกลับมีไม่มากนัก ดังนั้นนโยบายการดึงดูดนักศึกษาต่างชาติจึงมีผลกระทบทำให้สัดส่วนที่จะรับนักศึกษาสิงคโปร์มีจำนวนลดลง ปัจจุบันรัฐบาลได้มีนโยบายลดสัดส่วนของนักศึกษาต่างชาติให้เหมาะสมกับจำนวนของนักศึกษาสิงคโปร์

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้และเครื่องมือวัดความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในตอนนี้แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ ผลการพัฒนาและตรวจสอบตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย และผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผลการพัฒนาและตรวจสอบตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย

เนื้อหาในตอนนี้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 หัวข้อย่อย คือ ผลการสังเคราะห์ประเด็นความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการจัดหมวดหมู่ประเด็นตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย และผลการตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ผลการสังเคราะห์ประเด็นความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับประเด็นความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย จำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ *กลุ่มที่ 1* ผู้บริหารสถาบันการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยครอบคลุม 3 ภูมิภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออก ซึ่งแต่ละภูมิภาคประกอบด้วยสถาบันการศึกษาทั้ง 3 ประเภท ๆ ละ 1 สถาบัน รวมจำนวนทั้งสิ้น 9 คน *กลุ่มที่ 2* ผู้บริหารสถาบันทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษา รวมจำนวนทั้งสิ้น 4 คน และ *กลุ่มที่ 3* ผู้บริหารสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพสถาบันการศึกษา รวมจำนวนทั้งสิ้น 4 คน ผู้วิจัยทำการสังเคราะห์ประเด็นความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ผลการสังเคราะห์ประเด็นความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยจำแนกตามแหล่งที่มา

ข้อความ	แหล่งที่มา			ประเภทของตัวบ่งชี้
	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	
1. อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการ	✓	✓	✓	INPUT
2. อาจารย์จบการศึกษาระดับปริญญาเอก	✓	✓	✓	INPUT
3. อาจารย์มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชา	✓	✓	✓	INPUT
4. ระดับความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน		✓		INPUT

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ข้อความ	แหล่งที่มา			ประเภทของ ตัวบ่งชี้
	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	
5. มีบทบาทในการกำหนดระเบียบที่ใช้ประโยชน์จากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน		✓		INPUT
6. มีปัจจัยสนับสนุนด้านกฎหมายอยู่ในระดับดี	✓	✓		INPUT
7. หลักสูตรมีลักษณะเป็นมาตรฐานสากล	✓		✓	INPUT
8. หลักสูตรมีความยืดหยุ่น	✓			INPUT
9. มีหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยไทยกับอาเซียน	✓		✓	INPUT
10. หลักสูตรมีความแปลกใหม่หรือโดดเด่น	✓	✓		INPUT
11. หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของอาเซียน	✓	✓	✓	INPUT
12. หลักสูตรมีความดึงดูดใจและทันสมัยสำหรับภาพของอาเซียน	✓	✓	✓	INPUT
13. มีงบประมาณในการฝึกอบรมสำหรับบุคลากรของมหาวิทยาลัย	✓	✓	✓	INPUT
14. มีงบประมาณสนับสนุนอาจารย์ในการผลิตผลงานวิชาการ	✓		✓	INPUT
15. มีงบประมาณสนับสนุนอาจารย์ในการผลิตผลงานวิจัย	✓	✓	✓	INPUT
16. มีงบประมาณที่เพียงพอในการลงทุนอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ สำหรับการจัดการเรียนการสอน	✓		✓	INPUT
17. มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น หอพัก โรงอาหาร ป้ายบอกทาง เป็นต้น	✓	✓	✓	INPUT
18. ห้องสมุดมีจำนวน/ประเภทหนังสือ/ตำรา/เอกสารต่างๆ หลากหลายที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในทุกสาขาวิชา	✓	✓	✓	INPUT
19. ทุกห้องเรียนมีอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ครบถ้วน เช่น อุปกรณ์ในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ ระบบอินเทอร์เน็ต ซอฟต์แวร์ต่างๆ เป็นต้น	✓		✓	INPUT
20. มีฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับระดับสากลที่สามารถสืบค้นงานวิจัยจากทั่วโลกได้	✓	✓	✓	INPUT
21. มีอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓	✓		INPUT
22. มีการร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน	✓	✓	✓	INPUT
23. มีจำนวนเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน	✓			INPUT
24. มีการส่งเสริมการร่วมกิจกรรมทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน		✓		INPUT
25. มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน	✓	✓	✓	INPUT
26. มีการค้นคว้าข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว		✓		PROCESS
27. มีการใช้อุปกรณ์/เทคโนโลยีต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน	✓		✓	PROCESS
28. มีการทำวิจัยร่วมกันเป็นเครือข่ายในอาเซียน	✓		✓	PROCESS

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ข้อความ	แหล่งที่มา			ประเภทของ ตัวบ่งชี้
	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	
29. มีการสร้างเครือข่ายการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน			✓	PROCESS
30. มีการสร้างกลุ่มงานวิจัยร่วมกันเป็นเครือข่ายในอาเซียน	✓			PROCESS
31. มีการใช้บริการต่างๆ จากห้องสมุดเป็นประจำ		✓		PROCESS
32. บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษา	✓		✓	PROCESS
33. มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีสัมมนาต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน		✓	✓	PROCESS
34. มีการพูดคุยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน		✓	✓	PROCESS
35. อาจารย์สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษ/ภาษาที่ใช้ในอาเซียนได้	✓	✓	✓	PROCESS
36. อาจารย์มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในระดับวารสารสากล	✓	✓		PROCESS
37. อาจารย์มีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานวิจัยในระดับนานาชาติอย่างสม่ำเสมอ	✓		✓	PROCESS
38. มีการให้ทุนศึกษาต่อ/ทุนฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง	✓	✓	✓	PROCESS
39. มีการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง		✓		PROCESS
40. บุคลากรมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ	✓	✓		PROCESS
41. มีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมการฝึกอบรมในด้านต่างๆ	✓	✓	✓	PROCESS
42. มีการให้คำปรึกษาในด้านวิชาการแก่นักศึกษาต่างชาติอย่างเป็นระบบ		✓		PROCESS
43. มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับนักศึกษาต่างชาติ	✓		✓	PROCESS
44. มีการแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาต่างชาติ			✓	PROCESS
45. มีนโยบายการจัดการศึกษาที่เน้นความชำนาญเพื่อนำไปสู่การแข่งขันได้		✓		PROCESS
46. มีความร่วมมือทางวิชาการในอาเซียนเพิ่มขึ้น	✓	✓	✓	OUTPUT
47. มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรในด้านการเรียนการสอนและการวิจัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น		✓		OUTPUT
48. บุคลากรมีความเข้าใจในวัฒนธรรมของอาเซียนเพิ่มขึ้น	✓			OUTPUT
49. อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น	✓			OUTPUT
50. มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกเพิ่มขึ้น	✓		✓	OUTPUT
51. อาจารย์มีผลงานวิชาการในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น	✓	✓		OUTPUT
52. อาจารย์มีการสร้างผลงานสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติ			✓	OUTPUT
53. มีจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสารระดับนานาชาติที่มีชื่อเสียงเพิ่มขึ้น	✓		✓	OUTPUT
54. มีหลักสูตรนานาชาติที่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา	✓			OUTCOME
55. นักศึกษาสามารถเข้าร่วมการแข่งขันในกิจกรรมระดับนานาชาติ	✓			OUTCOME

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ข้อความ	แหล่งที่มา			ประเภทของ ตัวบ่งชี้
	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	
56. นักศึกษาได้รับรางวัลต่างๆ ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น	✓	✓	✓	OUTCOME
57. มีจำนวนนักศึกษาต่างชาติเพิ่มขึ้น	✓			OUTCOME
58. มีการว่าจ้างอาจารย์ต่างชาติประจำหลักสูตรในทุกสาขาวิชา	✓			OUTCOME
59. บัณฑิตได้รับการจ้างงานจากกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน	✓		✓	OUTCOME
60. บัณฑิตได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงานในอาเซียน	✓	✓	✓	OUTCOME
61. บัณฑิตได้รับการส่งเสริมความก้าวหน้าในการทำงานจากบริษัทต่างๆ ในอาเซียน			✓	OUTCOME
62. สถาบันได้รับการจัดอันดับในลำดับต้นของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน	✓	✓		OUTCOME

2.1.2 ผลการจัดหมวดหมู่ประเด็นตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย

ผู้วิจัยนำกรอบขั้นต้นสำหรับการพัฒนาตัวบ่งชี้ที่นำเสนอในบทที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลกที่นำเสนอในบทที่ 2 ผลการวิเคราะห์กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนเกี่ยวกับการเปิดเสรีธุรกิจด้านการศึกษา นโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจบริการด้านการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยที่นำเสนอในบทที่ 4 (ตอนที่ 1) และผลการสังเคราะห์ประเด็นความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่นำเสนอในบทที่ 4 (หัวข้อย่อยที่ 2.1.1) มาจัดหมวดหมู่ประเด็นตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย ดังตารางที่ 4.12 และแผนภาพที่ 4.1

ตารางที่ 4.12 ผลการจัดหมวดหมู่ประเด็นตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยจำแนกตามตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อย

ตัวบ่งชี้หลัก	ตัวบ่งชี้ย่อย
1. ปัจจัยนำเข้า (INPUT)	1.1 ความพร้อมด้านทุนมนุษย์
	▪ ศักยภาพของบุคลากร
	- อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการ
	- อาจารย์จบการศึกษาระดับปริญญาเอก
	- อาจารย์มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชา

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้หลัก	ตัวบ่งชี้ย่อย
	1.2 ความพร้อมด้านทุนโครงสร้าง
	▪ กฎหมาย
	- ระดับความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน
	- มีบทบาทในการกำหนดระเบียบที่ใช้ประโยชน์จากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน
	- มีปัจจัยสนับสนุนด้านกฎหมายอยู่ในระดับดี
	▪ หลักสูตร
	- มีลักษณะเป็นมาตรฐานสากล
	- มีความยืดหยุ่น
	- มีหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยไทยกับอาเซียน
	- มีความแปลกใหม่หรือโดดเด่น
	- มีความสอดคล้องกับความต้องการของอาเซียน
	- มีความตั้งใจและทันสมัยสำหรับภาพของอาเซียน
	▪ งบประมาณ
	- มีงบประมาณในการฝึกอบรมสำหรับบุคลากรของมหาวิทยาลัย
	- มีงบประมาณสนับสนุนอาจารย์ในการผลิตผลงานวิชาการ
	- มีงบประมาณสนับสนุนอาจารย์ในการผลิตผลงานวิจัย
	- มีงบประมาณที่เพียงพอในการลงทุนอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ สำหรับการจัดการเรียนการสอน
	▪ แหล่งทรัพยากร
	- มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น หอพัก โรงอาหาร ป้ายบอกทาง เป็นต้น
	- มีฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับระดับสากลที่สามารถสืบค้นงานวิจัยจากทั่วโลกได้
	- ห้องสมุดมีจำนวน/ประเภทหนังสือ/ตำรา/เอกสารต่างๆหลากหลายที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในทุกสาขาวิชา
	- ทุกห้องเรียนมีอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ครบถ้วน เช่น อุปกรณ์ในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ ระบบอินเทอร์เน็ต ซอฟต์แวร์ต่างๆ เป็นต้น
	- มีอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
	1.3 ความพร้อมด้านทุนความสัมพันธ์
	▪ เครือข่ายความร่วมมือ
	- มีการร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน
	- มีจำนวนเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน
	- มีการส่งเสริมการร่วมกิจกรรมทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน
	- มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน
2. กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	2.1 ความพร้อมด้านพันธกิจมหาวิทยาลัย
	▪ การศึกษาและฝึกอบรม
	- มีนโยบายการจัดการศึกษาที่เน้นความชำนาญเพื่อนำไปสู่การแข่งขันได้

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้หลัก	ตัวบ่งชี้ย่อย
	- มีการสร้างเครือข่ายการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน
	- มีการให้ทุนศึกษาต่อ/ทุนฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง
	- บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
	- มีการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
	- บุคลากรมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ
	- มีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมการฝึกอบรมในด้านต่างๆ
	▪ การวิจัย
	- อาจารย์มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในระดับวารสารสากล
	- อาจารย์มีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานวิจัยในระดับนานาชาติอย่างสม่ำเสมอ
	- มีการทำวิจัยร่วมกันเป็นเครือข่ายในอาเซียน
	- มีการสร้างกลุ่มงานวิจัยร่วมกันเป็นเครือข่ายในอาเซียน
	▪ การบริการ
	- มีการให้คำปรึกษาในด้านวิชาการแก่นักศึกษาต่างชาติอย่างเป็นระบบ
	- มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับนักศึกษาต่างชาติ
	- มีการแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาต่างชาติ
	2.2 ความพร้อมด้านการสื่อสารและการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน
	▪ ความสามารถในการสื่อสาร
	- อาจารย์สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษ/ภาษาที่ใช้ในอาเซียนได้
	- มีการพูดคุยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน
	- มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีสัมมนาต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน
	▪ การใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน
	- มีการค้นคว้าข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว
	- มีการใช้อุปกรณ์/เทคโนโลยีต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน
	- มีการใช้บริการต่างๆ จากห้องสมุดเป็นประจำ
3. ผลผลิต (OUTPUT)	3.1 ความพร้อมด้านผลผลิตของบุคลากร
	▪ ความเป็นสากล
	- มีความร่วมมือทางวิชาการในอาเซียนเพิ่มขึ้น
	- บุคลากรมีความเข้าใจในวัฒนธรรมของอาเซียนเพิ่มขึ้น
	- มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรในด้านการเรียนการสอนและการวิจัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น
	▪ คุณภาพอาจารย์
	- มีจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสารระดับนานาชาติที่มีชื่อเสียงเพิ่มขึ้น
	- อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น
	- มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้หลัก	ตัวบ่งชี้ย่อย
4. ผลลัพธ์ (OUTCOME)	▪ ความมีชื่อเสียง - อาจารย์มีผลงานวิชาการในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น - อาจารย์มีการสร้างผลงานสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติ
	4.1 ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของบุคลากร
	▪ ความสามารถในการแข่งขัน - สถาบันได้รับการจัดอันดับในลำดับต้นของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน - มีหลักสูตรนานาชาติที่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา - มีการว่าจ้างอาจารย์ต่างชาติประจำหลักสูตรในทุกสาขาวิชา
	4.2 ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของนักศึกษา
	▪ คุณภาพนักศึกษา - มีจำนวนนักศึกษาต่างชาติเพิ่มขึ้น - นักศึกษาสามารถเข้าร่วมการแข่งขันในกิจกรรมระดับนานาชาติ - นักศึกษาได้รับรางวัลต่างๆ ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น
	▪ คุณภาพบัณฑิต - บัณฑิตได้รับการจ้างงานจากกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน - บัณฑิตได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงานในอาเซียน - บัณฑิตได้รับการส่งเสริมความก้าวหน้าในการทำงานจากบริษัทต่างๆ ในอาเซียน

จากผลการจัดหมวดหมู่ประเด็นตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยที่นำเสนอตารางที่ 4.6 พบว่าประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้หลัก และ 8 ตัวบ่งชี้ย่อย โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวบ่งชี้ด้านปัจจัยนำเข้า (INPUT) ประกอบด้วย 3 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ 1.1) ความพร้อมด้านทุนมนุษย์ ประกอบด้วย ก) ศักยภาพของบุคลากร ได้แก่ อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์จบการศึกษาระดับปริญญาเอก และอาจารย์มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชา 1.2) ความพร้อมด้านทุนโครงสร้าง ประกอบด้วย ก) กฎหมาย ได้แก่ ระดับความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน มีบทบาทในการกำหนดระเบียบที่ใช้ประโยชน์จากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน และมีปัจจัยสนับสนุนด้านกฎหมายอยู่ในระดับดี ข) หลักสูตร ได้แก่ มีลักษณะเป็นมาตรฐานสากล มีความยืดหยุ่น มีหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยไทยกับอาเซียน มีความแปลกใหม่หรือโดดเด่น มีความสอดคล้องกับความต้องการของอาเซียน และมีความดึงดูดใจและทันสมัยสำหรับภาพของอาเซียน ค) งบประมาณ ได้แก่ มีงบประมาณในการฝึกอบรมสำหรับบุคลากรของมหาวิทยาลัย มีงบประมาณสนับสนุนอาจารย์ในการผลิตผลงานวิชาการ มีงบประมาณสนับสนุนอาจารย์ในการผลิตผลงานวิจัย มีงบประมาณที่เพียงพอในการลงทุนอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ สำหรับการจัดการเรียนการสอน และ ง) แหล่งทรัพยากร ได้แก่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น หอพัก โรงอาหาร ป้ายบอกทาง เป็นต้น มีฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับระดับสากลที่สามารถสืบค้นงานวิจัยจากทั่วโลกได้ ห้องสมุดมีจำนวน/ประเภทหนังสือ/ตำรา/เอกสารต่างๆ หลากหลายที่ตอบสนองความ

ต้องการของผู้เรียนในทุกสาขาวิชา ทุกห้องเรียนมีอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ครบถ้วน เช่น อุปกรณ์ในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ ระบบอินเทอร์เน็ต ซอฟต์แวร์ต่างๆ เป็นต้น และมีอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ และ 1.3) ความพร้อมด้านทุนความสัมพันธ์ ประกอบด้วย เครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ มีการร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน มีจำนวนเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน มีการส่งเสริมการร่วมกิจกรรมทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน และมีการแลกเปลี่ยนอาจารย์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน

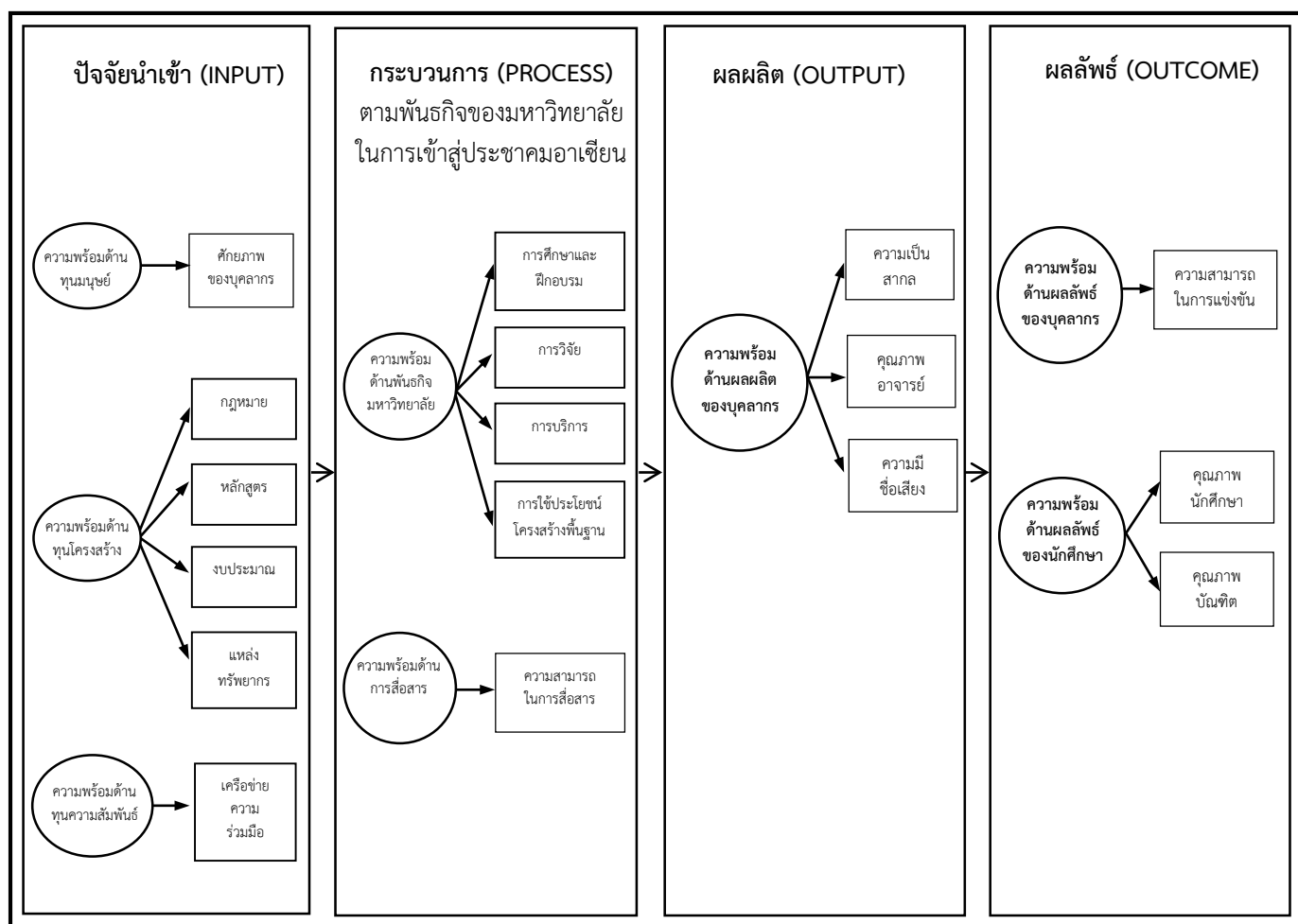
2. ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ 2.1) ความพร้อมด้านพันธกิจมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย ก) การศึกษาและฝึกอบรม ได้แก่ มีนโยบายการจัดการศึกษาที่เน้นความชำนาญเพื่อนำไปสู่การแข่งขันได้ มีการสร้างเครือข่ายการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน มีการให้ทุนศึกษาต่อ/ทุนฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง บุคลากรมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ และมีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมการฝึกอบรมในด้านต่างๆ ข) การวิจัย ได้แก่ อาจารย์มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในระดับวารสารสากล อาจารย์มีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานวิจัยในระดับนานาชาติอย่างสม่ำเสมอ มีการทำวิจัยร่วมกันเป็นเครือข่ายในอาเซียน และมีการสร้างกลุ่มงานวิจัยร่วมกันเป็นเครือข่ายในอาเซียน และ ค) การบริการ ได้แก่ มีการให้คำปรึกษาในด้านวิชาการแก่นักศึกษาต่างชาติอย่างเป็นระบบ มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับนักศึกษาต่างชาติ และมีการแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาต่างชาติ และ 2.2) ความพร้อมด้านการสื่อสารและการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย ก) ความสามารถในการสื่อสาร ได้แก่ อาจารย์สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษ/ภาษาที่ใช้ในอาเซียนได้ มีการพูดคุยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีสัมมนาต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน และ ข) การใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ มีการค้นคว้าข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว มีการใช้อุปกรณ์/เทคโนโลยีต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน และมีการใช้บริการต่างๆ จากห้องสมุดเป็นประจำ

3. ตัวบ่งชี้ด้านผลผลิต (OUTPUT) ประกอบด้วย 1 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ ความพร้อมด้านผลผลิตของบุคลากร ประกอบด้วย ก) ความเป็นสากล ได้แก่ มีความร่วมมือทางวิชาการในอาเซียนเพิ่มขึ้น บุคลากรมีความเข้าใจในวัฒนธรรมของอาเซียนเพิ่มขึ้น และมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรในด้านการเรียนการสอนและการวิจัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น ข) คุณภาพอาจารย์ ได้แก่ มีจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสารระดับนานาชาติที่มีชื่อเสียงเพิ่มขึ้น อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น และมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกเพิ่มขึ้น และ ค) ความมีชื่อเสียง ได้แก่ อาจารย์มีผลงานวิชาการในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น และอาจารย์มีการสร้างผลงานสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติ

4. ตัวบ่งชี้ด้านผลลัพธ์ (OUTCOME) ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ย่อย คือ 4.1) ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของบุคลากร ประกอบด้วย ความสามารถในการแข่งขัน ได้แก่ สถาบันได้รับการจัดอันดับในลำดับต้นของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มีหลักสูตรนานาชาติที่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา และมีการว่าจ้างอาจารย์ต่างชาติประจำหลักสูตรในทุกสาขาวิชา และ 4.2) ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของนักศึกษา ประกอบด้วย ก) คุณภาพนักศึกษา ได้แก่ มีจำนวนนักศึกษาต่างชาติเพิ่มขึ้น นักศึกษาสามารถเข้าร่วมการแข่งขันในกิจกรรม

ระดับนานาชาติ และนักศึกษาได้รับรางวัลต่างๆ ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น และ ข) คุณภาพบัณฑิต ได้แก่ บัณฑิตได้รับการจ้างงานจากกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน บัณฑิตได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงานในอาเซียน และบัณฑิตได้รับการส่งเสริมความก้าวหน้าในการทำงานจากบริษัทต่างๆ ในอาเซียน

จากรายละเอียดของตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย ผู้วิจัยนำผลที่ได้ไปสร้างเป็นกรอบการวัดตัวบ่งชี้ ดังแผนภาพที่ 4.1

แผนภาพที่ 4.1 กรอบการวัดตัวบ่งชี้

2.1.3 ผลการตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย

จากหัวข้อย่อยที่ 2.1.2 หลังจากที่ถูกจัดหมวดหมู่ประเด็นตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย ผู้วิจัยนำตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 2 คน ตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ พร้อมนำข้อเสนอแนะต่างๆ มาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้ตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ผลการตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้ปรากฏดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ผลการตรวจสอบคุณภาพตัวบ่งชี้ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยที่พัฒนา	ตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อย ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ
1. ปัจจัยนำเข้า (INPUT)	1. ปัจจัยนำเข้า (INPUT)
1.1 ความพร้อมด้านทุนมนุษย์	1.1 ความพร้อมด้านทุนมนุษย์
▪ ศักยภาพของบุคลากร	▪ ศักยภาพของบุคลากร
- อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการ	- จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีตำแหน่งทางวิชาการ
- อาจารย์จบการศึกษาระดับปริญญาเอก	- จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก
- อาจารย์มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชา	- จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชา
1.2 ความพร้อมด้านทุนโครงสร้าง	1.2 ความพร้อมด้านทุนโครงสร้าง
▪ กฎหมาย	▪ กฎหมาย
- ระดับความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน	- เหมือนเดิม
- มีบทบาทในการกำหนดระเบียบที่ใช้ประโยชน์จากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน	- เหมือนเดิม
- มีปัจจัยสนับสนุนด้านกฎหมายอยู่ในระดับดี	- เมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันประเภทเดียวกัน ปัจจัยสนับสนุนด้านกฎหมายอยู่ในระดับดี
▪ หลักสูตร	▪ หลักสูตร
- มีลักษณะเป็นมาตรฐานสากล	- คณะมีหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานสากล
- มีความยืดหยุ่น	- ตัดทิ้ง
- มีหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยไทยกับอาเซียน	- คณะมีหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในอาเซียน
- มีความแปลกใหม่หรือโดดเด่น	- ตัดทิ้ง
- มีความสอดคล้องกับความต้องการของอาเซียน	- คณะมีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของอาเซียน
- มีความดึงดูดใจและทันสมัยสำหรับภาพของอาเซียน	- ตัดทิ้ง

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยที่พัฒนา	ตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อย ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ
▪ งบประมาณ	▪ งบประมาณ
- มีงบประมาณในการฝึกอบรมสำหรับบุคลากรของมหาวิทยาลัย	- มีงบประมาณเพื่อการพัฒนาบุคลากรของคณะอย่างต่อเนื่อง เช่น ทุนการศึกษาต่อ ทุนฝึกอบรมต่างๆ เป็นต้น
- มีงบประมาณสนับสนุนอาจารย์ในการผลิตผลงานวิชาการ	- มีงบประมาณที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนบุคลากรของคณะในการผลิตผลงานวิชาการและผลงานวิจัย
- มีงบประมาณสนับสนุนอาจารย์ในการผลิตผลงานวิจัย	- นำไปรวมอยู่ในข้อที่ผ่านมา
- มีงบประมาณที่เพียงพอในการลงทุนอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ สำหรับการจัดการเรียนการสอน	- มีงบประมาณในการลงทุนอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน
▪ แหล่งทรัพยากร	▪ แหล่งทรัพยากร
- มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น หอพัก โรงอาหาร ป้ายบอกทาง เป็นต้น	- มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เป็นมาตรฐานสากล เช่น หอพัก โรงอาหาร ป้ายบอกทาง เป็นต้น
- มีฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับระดับสากลที่สามารถสืบค้นงานวิจัยจากทั่วโลกได้	- จำนวนฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้นข้อมูลจากทั่วโลกได้
- ห้องสมุดมีจำนวน/ประเภทหนังสือ/ตำรา/เอกสารต่างๆ หลากหลายที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในทุกสาขาวิชา	- มีจำนวน/ประเภทหนังสือ/ตำรา/เอกสารต่างๆ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในทุกสาขาวิชา
- ทุกห้องเรียนมีอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ครบถ้วน เช่น อุปกรณ์ในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ ระบบอินเทอร์เน็ต ซอฟต์แวร์ต่างๆ เป็นต้น	- มีอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ครบถ้วนและทันสมัย และสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น อุปกรณ์ในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ ระบบอินเทอร์เน็ต ซอฟต์แวร์ต่างๆ เป็นต้น
- มีอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ	- นำไปรวมอยู่ในข้อที่ผ่านมา
1.3 ความพร้อมด้านทุนความสัมพันธ์	1.3 ความพร้อมด้านทุนความสัมพันธ์
▪ เครือข่ายความร่วมมือ	▪ เครือข่ายความร่วมมือ
- มีการร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน	- ระดับความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน
- มีจำนวนเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน	- จำนวนเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน
- มีการส่งเสริมการร่วมกิจกรรมทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน	- คณะส่งเสริมให้บุคลากรร่วมกิจกรรมทางวิชาการและการวิจัยกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน
- มีการแลกเปลี่ยนอาจารย์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกัน	- ตัดทิ้ง
2. กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	2. กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
2.1 ความพร้อมด้านพันธกิจมหาวิทยาลัย	2.1 ความพร้อมด้านพันธกิจมหาวิทยาลัย
▪ การศึกษาและฝึกอบรม	▪ การศึกษาและฝึกอบรม

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยที่พัฒนา	ตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อย ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ
- มีนโยบายการจัดการศึกษาที่เน้นความชำนาญเพื่อนำไปสู่การแข่งขันได้	- มีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่เน้นความชำนาญของบุคลากรของคณะเพื่อนำไปสู่การแข่งขันได้
- มีการสร้างเครือข่ายการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน	- คณะส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน
- มีการให้ทุนศึกษาต่อ/ทุนฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง	- มีการให้ทุนศึกษาต่อ/ทุนฝึกอบรมแก่บุคลากรของคณะอย่างต่อเนื่อง
- บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	- บุคลากรของคณะมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
- มีการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับบุคลากรอย่างต่อเนื่อง	- มีการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับบุคลากรของคณะอย่างต่อเนื่อง
- บุคลากรมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ	- บุคลากรของคณะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ ที่ทางคณะจัดขึ้น
- มีการส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมการฝึกอบรมในด้านต่างๆ	- คณะส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
▪ การวิจัย	▪ การวิจัย
- อาจารย์มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในระดับวารสารสากล	- มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารชั้นนำในสาขาวิชาของตน
- อาจารย์มีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานวิจัยในระดับนานาชาติอย่างสม่ำเสมอ	- มีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานวิจัยในระดับนานาชาติอย่างสม่ำเสมอ
- มีการทำวิจัยร่วมกันเป็นเครือข่ายในอาเซียน	- บุคลากรของคณะมีการทำวิจัยร่วมกันเป็นเครือข่ายในอาเซียน
- มีการสร้างกลุ่มงานวิจัยร่วมกันเป็นเครือข่ายในอาเซียน	- ตัดทิ้ง
▪ การบริการ	▪ การบริการ
- มีการให้คำปรึกษาในด้านวิชาการแก่นักศึกษาต่างชาติอย่างเป็นระบบ	- คณะมีการให้คำปรึกษาในด้านวิชาการแก่นักศึกษาต่างชาติอย่างเป็นระบบ
- มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับนักศึกษาต่างชาติ	- คณะมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับนักศึกษาต่างชาติ เช่น การจัดหาที่พักให้ เป็นต้น
- มีการแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาต่างชาติ	- คณะมีการแนะแนวทางหรือให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาต่างชาติทั้งก่อน ระหว่าง และหลังเรียน
2.2 ความพร้อมด้านการสื่อสารและการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน	2.2 ความพร้อมด้านการสื่อสารและการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน
▪ ความสามารถในการสื่อสาร	▪ ความสามารถในการสื่อสาร
- อาจารย์สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษ/ภาษาที่ใช้ในอาเซียนได้	- บุคลากรของคณะสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ/ภาษาในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้
- มีการพูดคุยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน	- คณะส่งเสริมให้บุคลากรมีการพูดคุยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยที่พัฒนา	ตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อย ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ
- มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีสัมมนาต่างๆในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน	- บุคลากรของคณะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีสัมมนาต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน
▪ การใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน	▪ การใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน
- มีการค้นคว้าข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว	- บุคลากรของคณะมีการค้นคว้าข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว
- มีการใช้อุปกรณ์/เทคโนโลยีต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน	- บุคลากรของคณะมีการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน/การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นประจำ
- มีการใช้บริการต่างๆ จากห้องสมุดเป็นประจำ	- บุคลากรของคณะมีการใช้บริการต่างๆ จากห้องสมุดเป็นประจำ
3. ผลผลิต (OUTPUT)	3. ผลผลิต (OUTPUT)
3.1 ความพร้อมด้านผลผลิตของบุคลากร	3.1 ความพร้อมด้านผลผลิตของบุคลากร
▪ ความเป็นสากล	▪ ความเป็นสากล
- มีความร่วมมือทางวิชาการในอาเซียนเพิ่มขึ้น	- คณะมีความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น
- บุคลากรมีความเข้าใจในวัฒนธรรมของอาเซียนเพิ่มขึ้น	- บุคลากรของคณะมีความเข้าใจในวัฒนธรรมของอาเซียนเพิ่มขึ้น
- มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรในด้านการเรียนการสอนและการวิจัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น	- คณะมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรในด้านการเรียนการสอนและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น
▪ คุณภาพอาจารย์	▪ คุณภาพอาจารย์
- มีจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสารระดับนานาชาติที่มีชื่อเสียงเพิ่มขึ้น	- เหมือนเดิม
- อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น	- บุคลากรของคณะมีตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น
- มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกเพิ่มขึ้น	- บุคลากรของคณะมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกเพิ่มขึ้น
▪ ความมีชื่อเสียง	▪ ความมีชื่อเสียง
- อาจารย์มีผลงานวิชาการในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น	- บุคลากรของคณะมีผลงานวิชาการ/ผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น
- อาจารย์มีการสร้างผลงานสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติ	- บุคลากรของคณะมีการสร้างผลงานสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น
4. ผลลัพธ์ (OUTCOME)	4. ผลลัพธ์ (OUTCOME)
4.1 ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของบุคลากร	4.1 ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของบุคลากร
▪ ความสามารถในการแข่งขัน	▪ ความสามารถในการแข่งขัน
- สถาบันได้รับการจัดอันดับในลำดับต้นของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน	- มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับในลำดับต้นของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยในอาเซียน/เอเชียและโลก

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยที่พัฒนา	ตัวบ่งชี้หลักและตัวบ่งชี้ย่อยที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ
- มีหลักสูตรนานาชาติที่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา	- คณะมีหลักสูตรนานาชาติที่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา
- มีการว่าจ้างอาจารย์ต่างชาติประจำหลักสูตรในทุกสาขาวิชา	- คณะมีการว่าจ้างอาจารย์ระดับขั้นนำประจำหลักสูตรในทุกสาขาวิชา
4.2 ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของนักศึกษา	4.2 ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของนักศึกษา
▪ คุณภาพนักศึกษา	▪ คุณภาพนักศึกษา
- มีจำนวนนักศึกษาต่างชาติเพิ่มขึ้น	- เหมือนเดิม
- นักศึกษาสามารถเข้าร่วมการแข่งขันในกิจกรรมระดับนานาชาติ	- นักศึกษาของคณะสามารถเข้าร่วมแข่งขันในกิจกรรมระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น
- นักศึกษาได้รับรางวัลต่างๆ ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น	- นักศึกษาของคณะได้รับรางวัลต่างๆ ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น
▪ คุณภาพบัณฑิต	▪ คุณภาพบัณฑิต
- บัณฑิตได้รับการจ้างงานจากกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน	- เหมือนเดิม
- บัณฑิตได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงานในอาเซียน	- บัณฑิตได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถเฉพาะทางจากตลาดแรงงานในอาเซียน
- บัณฑิตได้รับการส่งเสริมความก้าวหน้าในการทำงานจากบริษัทต่างๆ ในอาเซียน	- บัณฑิตได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนความก้าวหน้าในการทำงานจากบริษัทต่างๆ ในอาเซียน

2.2 ผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย

เนื้อหาในตอนนี้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 หัวข้อย่อย คือ ผลการพัฒนาเครื่องมือวัดความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย และผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 ผลการพัฒนาเครื่องมือวัดความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย

ผู้วิจัยนำตัวบ่งชี้ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิตามหัวข้อย่อย 2.1.3 มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นจึงยกร่างเป็นแบบประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล โดยข้อ

คำถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งงาน ประเภทสถาบันการศึกษา และสาขาวิชา และตอนที่ 2 การประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียน โดยข้อคำถามมีลักษณะเป็นมาตราประเมินรวมค่าแบบลิเคิร์ต (Likert's Summated Rating Scale) 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 55 ข้อ โดยครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยนำเข้า (INPUT) จำนวน 19 ข้อ ประกอบด้วย ความพร้อมด้านทุนมนุษย์ จำนวน 3 ข้อ ความพร้อมด้านทุนโครงสร้าง จำนวน 13 ข้อ และความพร้อมด้านทุนความสัมพันธ์ จำนวน 3 ข้อ 2) กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จำนวน 19 ข้อ ประกอบด้วย ความพร้อมด้านพันธกิจมหาวิทยาลัย จำนวน 13 ข้อ และความพร้อมด้านการสื่อสารและการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 6 ข้อ 3) ผลผลิต (OUTPUT) จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วย ความพร้อมด้านผลผลิตของบุคลากร จำนวน 8 ข้อ และ 4) ผลลัพธ์ (OUTCOME) จำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วย ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของบุคลากร จำนวน 3 ข้อ และความพร้อมด้านผลลัพธ์ของนักศึกษา จำนวน 6 ข้อ ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 โครงสร้าง จำนวนข้อของแบบประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยจำแนกตามรายด้าน

ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา	ข้อคำถามที่	จำนวนข้อ
1. ปัจจัยนำเข้า (INPUT)	1-19	19
1.1 ความพร้อมด้านทุนมนุษย์	1-3	3
1.2 ความพร้อมด้านทุนโครงสร้าง	4-16	13
1.3 ความพร้อมด้านทุนความสัมพันธ์	17-19	3
2. กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	20-38	19
2.1 ความพร้อมด้านพันธกิจมหาวิทยาลัย	20-32	13
2.2 ความพร้อมด้านการสื่อสารและการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน	33-38	6
3. ผลผลิต (OUTPUT)	39-46	8
3.1 ความพร้อมด้านผลผลิตของบุคลากร	39-46	8
4. ผลลัพธ์ (OUTCOME)	47-55	9
4.1 ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของบุคลากร	47-49	3
4.2 ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของนักศึกษา	50-55	6

2.2.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย

ผู้วิจัยนำแบบประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยที่พัฒนาขึ้นในหัวข้อย่อยที่ 2.2.1 มาตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ และตรวจสอบคุณภาพด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) การตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยนำแบบประเมินที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการตรวจสอบโครงสร้างของข้อคำถามด้วยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมิน (Item-Objective Congruence: IOC) หลังจากนั้นผู้วิจัยนำคะแนนการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิมาแทนค่าในสูตรดัชนีความสอดคล้อง ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ($IOC \geq 0.50$) ถือว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการที่มุ่งวัด (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2541) ผลการตรวจสอบคุณภาพพบว่าทุกข้อคำถามมีความตรงเชิงเนื้อหาโดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ความพร้อมในการจัด การศึกษา	ข้อความ	ความตรงเชิงเนื้อหา	
		ค่า IOC	ความหมาย
1. ปัจจัยนำเข้า (INPUT)			
1.1 ความพร้อมด้านทุนมนุษย์			
▪ ศักยภาพของบุคลากร	จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีตำแหน่งทางวิชาการ	1.00	สอดคล้อง
	จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก	1.00	สอดคล้อง
	จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชา	1.00	สอดคล้อง
1.2 ความพร้อมด้านทุนโครงสร้าง			
▪ กฎหมาย	ระดับความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน	1.00	สอดคล้อง
	มีบทบาทในการกำหนดระเบียบที่ใช้ประโยชน์จากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน	1.00	สอดคล้อง
	เมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันประเภทเดียวกัน ปัจจัยสนับสนุนด้านกฎหมายอยู่ในระดับดี	1.00	สอดคล้อง
▪ หลักสูตร	คณะมีหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานสากล	1.00	สอดคล้อง
	คณะมีหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในอาเซียน	1.00	สอดคล้อง
	คณะมีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของอาเซียน	1.00	สอดคล้อง
▪ งบประมาณ	มีงบประมาณเพื่อการพัฒนาบุคลากรของคณะอย่างต่อเนื่อง เช่น ทุนการศึกษาต่อ ทุนฝึกอบรมต่างๆ เป็นต้น	1.00	สอดคล้อง
	มีงบประมาณที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนบุคลากรของคณะในการผลิตผลงานวิชาการและผลงานวิจัย	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ความพร้อมในการจัดการศึกษา	ข้อความ	ความตรงเชิงเนื้อหา	
		ค่า IOC	ความหมาย
	มีงบประมาณในการลงทุนอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	1.00	สอดคล้อง
▪ แหล่งทรัพยากร	มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เป็นมาตรฐานสากล เช่น หอพัก โรงอาหาร ป้ายบอกทาง เป็นต้น	1.00	สอดคล้อง
	จำนวนฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้นข้อมูลจากทั่วโลกได้	1.00	สอดคล้อง
	มีจำนวน/ประเภทหนังสือ/ตำรา/เอกสารต่างๆ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในทุกสาขาวิชา	1.00	สอดคล้อง
	มีอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ครบถ้วนและทันสมัยและสามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ เช่น อุปกรณ์ในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ ระบบอินเทอร์เน็ต ซอฟต์แวร์ต่างๆ เป็นต้น	1.00	สอดคล้อง
1.3 ความพร้อมด้านทุนความสัมพันธ์			
▪ เครือข่ายความร่วมมือ	ระดับความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน	1.00	สอดคล้อง
	จำนวนเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน	1.00	สอดคล้อง
	คณะส่งเสริมให้บุคลากรร่วมกิจกรรมทางวิชาการและการวิจัยกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน	1.00	สอดคล้อง
2. กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน			
2.1 ความพร้อมด้านพันธกิจมหาวิทยาลัย			
▪ การศึกษาและฝึกอบรม	มีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่เน้นความชำนาญของบุคลากรของคณะเพื่อนำไปสู่การแข่งขันได้	1.00	สอดคล้อง
	คณะส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน	1.00	สอดคล้อง
	มีการให้ทุนศึกษาต่อ/ทุนฝึกอบรมแก่บุคลากรของคณะอย่างต่อเนื่อง	1.00	สอดคล้อง
	บุคลากรของคณะมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	1.00	สอดคล้อง
	มีการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับบุคลากรของคณะอย่างต่อเนื่อง	1.00	สอดคล้อง
	บุคลากรของคณะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ ที่ทางคณะจัดขึ้น	1.00	สอดคล้อง
	คณะส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	1.00	สอดคล้อง
▪ การวิจัย	มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารชั้นนำในสาขาวิชาของตน	1.00	สอดคล้อง
	มีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานวิจัยในระดับนานาชาติอย่างสม่ำเสมอ	1.00	สอดคล้อง
	บุคลากรของคณะมีการทำวิจัยร่วมกันเป็นเครือข่ายในอาเซียน	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ความพร้อมในการจัดการศึกษา	ข้อความ	ความตรงเชิงเนื้อหา	
		ค่า IOC	ความหมาย
▪ การบริการ	คณะมีการให้คำปรึกษาในด้านวิชาการแก่นักศึกษาต่างชาติอย่างเป็นระบบ	1.00	สอดคล้อง
	คณะมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับนักศึกษาต่างชาติ เช่น การจัดหาที่พักให้ เป็นต้น	1.00	สอดคล้อง
	คณะมีการแนะแนวทางหรือให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาต่างชาติทั้งก่อน ระหว่าง และหลังเรียน	1.00	สอดคล้อง
2.2 ความพร้อมด้านการสื่อสารและการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน			
▪ ความสามารถในการสื่อสาร	บุคลากรของคณะสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ/ภาษาในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้	1.00	สอดคล้อง
	คณะส่งเสริมให้บุคลากรมีการพูดคุยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน	1.00	สอดคล้อง
	บุคลากรของคณะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีสัมมนาต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน	1.00	สอดคล้อง
▪ การใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน	บุคลากรของคณะมีการค้นคว้าข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว	1.00	สอดคล้อง
	บุคลากรของคณะมีการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน/การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นประจำ	1.00	สอดคล้อง
	บุคลากรของคณะมีการใช้บริการต่างๆ จากห้องสมุดเป็นประจำ	1.00	สอดคล้อง
3. ผลผลิต (OUTPUT)			
3.1 ความพร้อมด้านผลผลิตของบุคลากร			
▪ ความเป็นสากล	คณะมีความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น	0.70	สอดคล้อง
	บุคลากรของคณะมีความเข้าใจในวัฒนธรรมของอาเซียนเพิ่มขึ้น	0.70	สอดคล้อง
	คณะมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรในด้านการเรียนการสอนและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น	0.70	สอดคล้อง
▪ คุณภาพอาจารย์	มีจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสารระดับนานาชาติที่มีชื่อเสียงเพิ่มขึ้น	1.00	สอดคล้อง
	บุคลากรของคณะมีตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น	1.00	สอดคล้อง
	บุคลากรของคณะมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกเพิ่มขึ้น	1.00	สอดคล้อง
▪ ความมีชื่อเสียง	บุคลากรของคณะมีผลงานวิชาการ/ผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น	0.70	สอดคล้อง
	บุคลากรของคณะมีการสร้างผลงานสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น	0.70	สอดคล้อง
4. ผลลัพธ์ (OUTCOME)			
4.1 ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของบุคลากร			
▪ ความสามารถในการแข่งขัน	มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับในลำดับต้นของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยในอาเซียน/เอเชียและโลก	0.70	สอดคล้อง
	คณะมีหลักสูตรนานาชาติที่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา	0.70	สอดคล้อง

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ความพร้อมในการจัดการศึกษา	ข้อความ	ความตรงเชิงเนื้อหา	
		ค่า IOC	ความหมาย
	คณะมีกรว่าจ้างอาจารย์ระดับชั้นนำประจำหลักสูตรในทุกสาขาวิชา	0.70	สอดคล้อง
4.2 ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของนักศึกษา			
■ คุณภาพนักศึกษา	มีจำนวนนักศึกษาต่างชาติเพิ่มขึ้น	1.00	สอดคล้อง
	นักศึกษาของคณะสามารถเข้าร่วมแข่งขันในกิจกรรมระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น	1.00	สอดคล้อง
	นักศึกษาของคณะได้รับรางวัลต่างๆ ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น	1.00	สอดคล้อง
■ คุณภาพบัณฑิต	บัณฑิตได้รับการจ้างงานจากกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน	1.00	สอดคล้อง
	บัณฑิตได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถเฉพาะทางจากตลาดแรงงานในอาเซียน	1.00	สอดคล้อง
	บัณฑิตได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนความก้าวหน้าในการทำงานจากบริษัทต่างๆ ในอาเซียน	1.00	สอดคล้อง

(2) การตรวจสอบคุณภาพด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์

ผู้วิจัยนำแบบประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายจริง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบด้านภาษาและคุณภาพของแบบประเมินด้านความเที่ยง (Reliability) แบบความสอดคล้องภายในด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อคำถามของแบบประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยในแต่ละด้านมีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.517 ถึง 0.915 เมื่อจำแนกตามรายด้านพบว่าด้านผลผลิต (OUTPUT) มีค่าความเที่ยงสูงสุด (0.902) ในขณะที่ด้านกระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีค่าความเที่ยงต่ำสุด (0.821) ซึ่งแสดงว่าแบบประเมินมีความเที่ยงอยู่ในระดับสูงจึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป หลังจากนั้นผู้วิจัยปรับปรุงข้อคำถามและจัดพิมพ์แบบประเมินฉบับสมบูรณ์และนำไปเก็บข้อมูลกับตัวอย่างที่เป็นกลุ่มเป้าหมายจริง จำนวน 1,080 คน และดำเนินการคัดเลือกผู้ที่ตอบแบบประเมินครบถ้วน คิดเป็นจำนวนทั้งหมด 810 คน เพื่อวิเคราะห์คุณภาพด้านความเที่ยงเชิงโครงสร้าง (Construct Reliability) และความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ผลการวิเคราะห์คุณภาพด้านความเที่ยงเชิงโครงสร้างพบว่ามีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.337 ถึง 0.879 ดังตารางที่ 4.10 และผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่าโมเดลการวัดความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยทั้ง 4 ด้านมีความตรงเชิงโครงสร้าง นั่นคือองค์ประกอบที่ได้มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่า χ^2 ต่ำหรือใกล้เคียงกับค่า df (0.06-5.13)

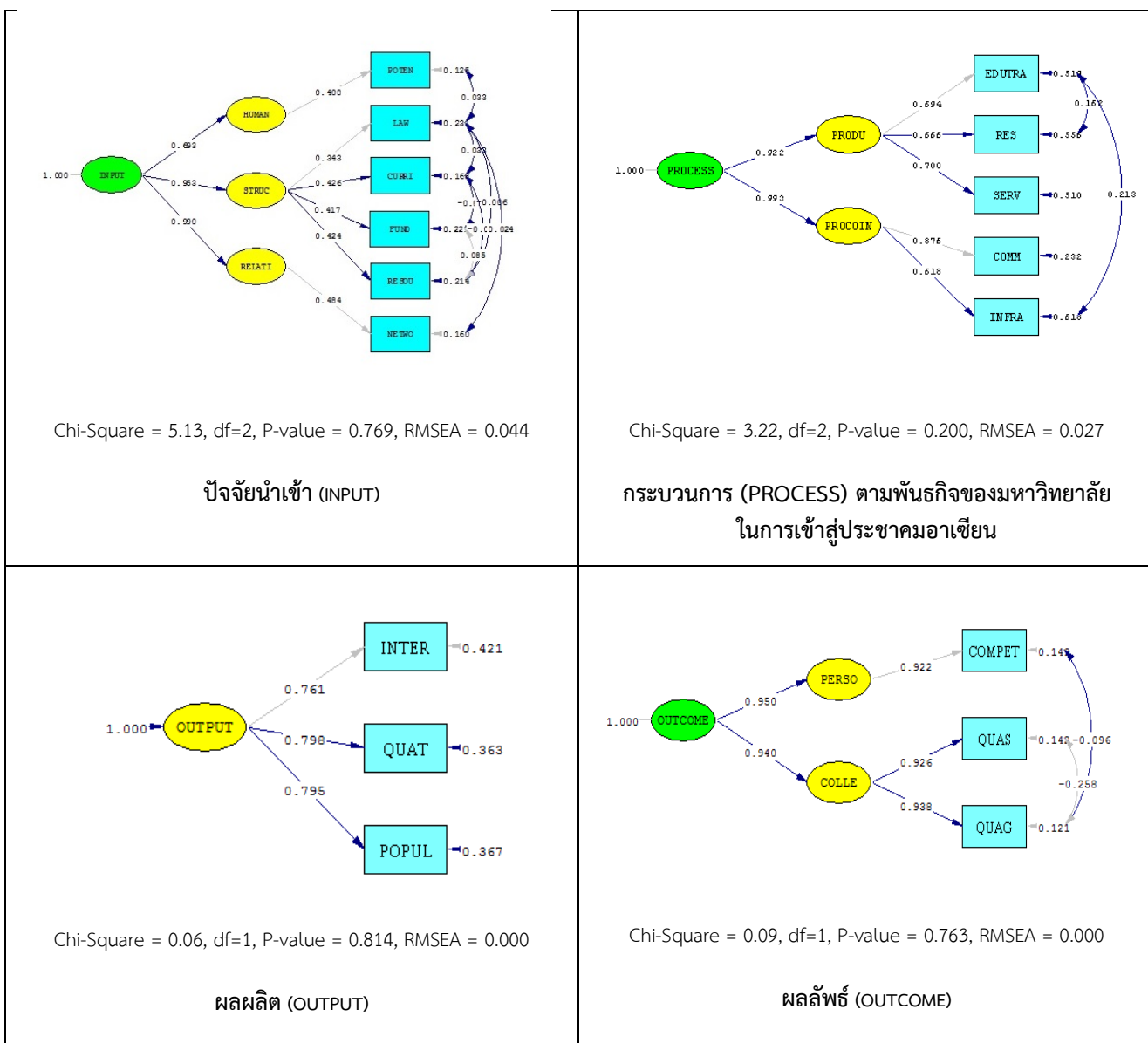
ค่า p มีค่าสูงกว่า 0.05 (0.077-0.814) ค่าดัชนี GFI และ AGFI มีค่าสูงเข้าใกล้หรือเท่ากับ 1 และดัชนี RMSEA มีค่าต่ำเข้าใกล้ 0 (0.000-0.044) ดังตารางที่ 4.16 และแผนภาพที่ 4.2

ตารางที่ 4.16 ค่าความเที่ยงและความตรงของแบบประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียน
สำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยจำแนกตามรายด้าน

ความพร้อมในการจัดการศึกษา	ค่าความเที่ยง		การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน					
	Cronbach's Alpha	Construct Reliability	χ^2	df	p	RMSEA	GFI	AGFI
1. ปัจจัยนำเข้า (INPUT)	0.834		5.13	2	0.077	0.044	0.998	0.978
1.1 ความพร้อมด้านทุนมนุษย์ (HUMAN)	0.610	0.481	loading=0.693					
▪ ศักยภาพของบุคลากร (POTEN)	0.610	0.571	loading=0.408					
1.2 ความพร้อมด้านทุนโครงสร้าง (STRUC)	0.749	0.908	loading=0.953					
▪ กฎหมาย (LAW)	0.890	0.337	loading=0.343					
▪ หลักสูตร (CURRI)	0.517	0.519	loading=0.426					
▪ งบประมาณ (FUND)	0.741	0.432	loading=0.417					
▪ แหล่งทรัพยากร (RESOU)	0.713	0.456	loading=0.424					
1.3 ความพร้อมด้านทุนความสัมพันธ์ (RELATI)	0.788	0.981	loading=0.990					
▪ เครือข่ายความร่วมมือ (NETWO)	0.788	0.594	loading=0.484					
2. กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	0.821		3.22	2	0.200	0.027	1.000	0.990
2.1 ความพร้อมด้านพันธกิจ มหาวิทยาลัย (PRODU)	0.728	0.850	loading=0.922					
▪ การศึกษาและฝึกอบรม (EDUTRA)	0.638	0.480	loading=0.694					
▪ การวิจัย (RES)	0.745	0.440	loading=0.666					
▪ การบริการ (SERV)	0.915	0.490	loading=0.770					
2.2 ความพร้อมด้านการสื่อสาร และการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน (PROCOIN)	0.772	0.990	loading=0.993					

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ความพร้อมในการจัดการศึกษา	ค่าความเที่ยง		การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน					
	Cronbach's Alpha	Construct Reliability	χ^2	df	p	RMSEA	GFI	AGFI
▪ ความสามารถในการสื่อสาร (COMM)	0.751	0.770	loading=0.876					
▪ การใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน (INFRA)	0.630	0.380	loading=0.618					
3. ผลผลิต (OUTPUT)	0.902		0.06	1	0.814	0.000	1.000	1.000
3.1 ความพร้อมด้านผลผลิตของบุคลากร (OUTPER)	0.902							
▪ ความเป็นสากล (INTER)	0.754	0.579	loading=0.761					
▪ คุณภาพอาจารย์ (QUAT)	0.868	0.637	loading=0.798					
▪ ความมีชื่อเสียง (POPUL)	0.803	0.633	loading=0.795					
4. ผลลัพธ์ (OUTCOME)	0.886		0.09	1	0.763	0.000	1.000	1.000
4.1 ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของบุคลากร (PERSO)	0.664	0.902	loading=0.950					
▪ ความสามารถในการแข่งขัน (COMPET)	0.664	0.851	loading=0.922					
4.2 ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของนักศึกษา (COLLE)	0.876	0.883	loading=0.940					
▪ คุณภาพนักศึกษา (QUAS)	0.866	0.858	loading=0.926					
▪ คุณภาพบัณฑิต (QUAG)	0.830	0.879	loading=0.938					

แผนภาพที่ 4.2 ความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลการวัดความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของ
อาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในตอนนี้แบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ ผลการวิเคราะห์ความพร้อมระดับนโยบายประเทศในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย และผลการวิเคราะห์ความพร้อมระดับสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ความพร้อมระดับนโยบายประเทศในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย

จากข้อผูกพันการเปิดตลาดการค้าบริการตามกรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียน (AFAS) ซึ่งได้กำหนดให้ประเทศสมาชิกเข้าร่วมการเจรจาเพื่อทยอยผูกพันการเปิดตลาดให้มากขึ้นทั้งสาขา (Sector) และรูปแบบการให้บริการ (Mode of Supply) รวมทั้งลดข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อผู้ให้บริการในกลุ่มสมาชิกพบว่าไทยได้ทำการเจรจาเพื่อเปิดตลาดโดยมีการจัดทำข้อตกลงล่าสุด คือ ชุดที่ 9 อย่างไรก็ตามไทยยังคงมีการกำหนดข้อจำกัดของการเปิดตลาดทั้งในข้อผูกพันทั่วไป (Horizontal Commitments) และข้อผูกพันเฉพาะของไทยด้านการบริการทางการศึกษา (Specific Commitment) ไว้ด้วย กล่าวคือ การเปิดตลาดด้านการบริการทางการศึกษาของไทยในรูปแบบการให้บริการแบบที่ 3 (Mode 3) คือ การจัดตั้งธุรกิจนั้น ไทยยังคงกำหนดข้อจำกัดให้ผู้ให้บริการทางการศึกษาต่างชาติที่ต้องการมาเปิดให้บริการสถาบันอุดมศึกษาในไทยนั้นคือ สถาบันการศึกษาที่มาจัดตั้งในไทยจะต้องมีสัดส่วนหุ้นต่างชาติไม่เกินร้อยละ 49.00 ของทุนจดทะเบียน โดยจำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินครึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมดของบริษัทที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้กรรมการและกรรมการผู้จัดการ(ถ้ามี) ต้องมีสัญชาติไทยอย่างน้อยครึ่งหนึ่ง ตลอดจนผู้จัดการหรือตัวแทนนิติบุคคลต้องมีสัญชาติไทย (เฉพาะผู้ที่สมัครขอใบอนุญาตดำเนินกิจการ) ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการต้องมีสัญชาติไทย ผู้จัดการโรงเรียน/ผู้จัดการบริหารต้องมีสัญชาติไทย อีกทั้งยังมีข้อจำกัดในเรื่องของการครอบครองและการใช้ที่ดินด้วย โดยบุคคลต่างชาติหรือบริษัทในประเทศที่ถือเป็นต่างชาติจะไม่สามารถได้รับอนุญาตให้ซื้อหรือเป็นเจ้าของที่ดินในไทย (แต่ยังมีสิทธิ์ในการเช่าที่ดินหรือเป็นเจ้าของอาคารได้) ซึ่งเงื่อนไขดังกล่าวถือเป็นการจำกัดสิทธิของผู้ให้บริการทางการศึกษาต่างชาติและถือเป็นการช่วยสนับสนุนต่อการดำเนินธุรกิจด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของผู้ให้บริการทางการศึกษาไทยเนื่องจากยังคงให้ความสำคัญในเรื่องบทบาทของผู้มีสัญชาติไทยเป็นผู้ดำเนินการบริหารสถาบันอุดมศึกษา

อย่างไรก็ตามไทยมีนโยบายเปิดตลาดเสรีมากขึ้นสำหรับผู้ให้บริการทางการศึกษาต่างชาติที่ต้องการมาเปิดให้บริการสถาบันอุดมศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในไทย โดยยอมให้มีการเพิ่มสัดส่วนหุ้นต่างชาติได้ไม่เกินร้อยละ 70.00 ของทุนจดทะเบียน แต่ยังคงกำหนดเงื่อนไขในการดำเนินการได้เฉพาะในรูปแบบของกิจการร่วมค้ากับนิติบุคคลสัญชาติไทยเท่านั้น ซึ่งเห็นได้ว่าเป็นการสนับสนุนต่อการดำเนินธุรกิจด้านการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของผู้ให้บริการทางการศึกษาไทยและยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ให้

บริการทางการศึกษาไทยมีโอกาสรู้ถึงการบริหารจัดการรวมทั้งการได้รับถ่ายทอดความรู้ของ ความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอีกด้วย

ในส่วนของกฎหมายภายในตามที่นำเสนอในบทที่ 4 หัวข้อย่อย 1.1.2 แล้วว่าโดยภาพรวมบทบัญญัติ ของกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้องของไทยมีความสอดคล้องและไม่ส่งผลกระทบต่อกรอบความตกลงว่าด้วยการ บริการของอาเซียนตามพันธกรณีของไทยแต่อย่างใด ไม่ว่าจะเป็นประเด็นของผู้ดำเนินกิจการเกี่ยวกับ สถาบันอุดมศึกษา การถือครองที่ดินเพื่อจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนการทำงานของคนต่างด้าว ดังนั้น ทั้งผู้ให้บริการไทยและผู้ให้บริการต่างชาติสามารถดำเนินการได้ตามเงื่อนไขที่ได้กล่าวมาแล้ว มีเพียงประเด็น ของการดำเนินธุรกิจของคนต่างด้าวในกิจการเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาเรื่องการกำหนดทุนขั้นต่ำในการ ลงทุนตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 เท่านั้น ซึ่งในทางปฏิบัติพบว่าไทยได้ มีการแก้ไขปัญหานี้โดยอาศัยเงื่อนไขตามที่ต้องกำหนดในกฎกระทรวงให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเงินทุนขั้นต่ำเข้า มาภายในระยะเวลาที่กำหนดด้วยการกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจในกรณีนี้นำทุนขั้นต่ำเข้ามามีระยะเวลานาน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าในระดับนโยบายประเทศในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยอัน เนื่องมาจากการเปิดเสรีตามพันธกรณีของกรอบความผูกพัน AFAS ในการที่จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการ ทางการศึกษาต่างชาติเข้ามาแข่งขันกับผู้ให้บริการทางการศึกษาไทยนั้นมีความพร้อมเนื่องจากข้อผูกพัน สอดคล้องกับกฎหมายภายในที่ใช้บังคับอยู่

3.2 ผลการวิเคราะห์ความพร้อมระดับสถาบันอุดมศึกษาในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิด เสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบัน อุดมศึกษาไทย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในตอนนี้นำเสนอออกเป็น 5 หัวข้อย่อย ได้แก่ ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลภูมิหลังผู้ตอบแบบประเมิน ผลการวิเคราะห์การแจกแจงตัวแปรความพร้อมในการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของ อาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย ผลการวิเคราะห์จัดกลุ่มความพร้อมในการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของ อาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติบรรยายของความพร้อมในการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของ อาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย และผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความพร้อมในการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของ อาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยจำแนกตามประเภทสถาบันการศึกษาและสาขาวิชา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลังผู้ตอบแบบประเมิน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลังจากตัวอย่าง จำนวน 810 คน เมื่อจำแนกตามประเภทสถาบันการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยราชภัฏพบว่าตัวอย่างทุกประเภทสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 51.90, 53.30 และ 50.70 ตามลำดับ) โดยตัวอย่างที่สังกัดมหาวิทยาลัยรัฐส่วนใหญ่อายุ 46-55 ปี (ร้อยละ 27.80) ในขณะที่ตัวอย่างที่สังกัดมหาวิทยาลัยเอกชนมีอายุ 25-35 ปีมากที่สุด (ร้อยละ 28.20) และตัวอย่างที่สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่อายุ 36-45 ปี (ร้อยละ 25.90) นอกจากนี้พบว่าตัวอย่างทุกประเภทสถาบันการศึกษา คือ มหาวิทยาลัยรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่เป็นอาจารย์ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 94.10, 93.70 และ 94.40 ตามลำดับ) และตัวอย่างที่สังกัดมหาวิทยาลัยรัฐอยู่ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์มากที่สุด (ร้อยละ 35.60) ในขณะที่ตัวอย่างที่สังกัดมหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยราชภัฏส่วนใหญ่อยู่ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (ร้อยละ 35.20 และ 34.80 ตามลำดับ) และตัวอย่างที่สังกัดมหาวิทยาลัยรัฐอยู่ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์มากที่สุด (ร้อยละ 35.60) ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ภูมิหลังผู้ตอบแบบประเมิน (n=810 คน)

ตัวแปรภูมิหลัง	ประเภทสถาบันการศึกษา					
	มหาวิทยาลัยรัฐ (n=270 คน)		มหาวิทยาลัยเอกชน (n=270 คน)		มหาวิทยาลัยราชภัฏ (n=270 คน)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ						
ชาย	130	48.10	126	46.70	133	49.30
หญิง	140	51.90	144	53.30	137	50.70
2. อายุ						
น้อยกว่า 25 ปี	19	7.00	30	11.10	21	7.80
25-35 ปี	45	16.70	76	28.20	55	20.40
36-45 ปี	61	22.60	62	23.00	70	25.90
46-55 ปี	75	27.80	53	19.60	63	23.30
มากกว่า 55 ปี	70	25.90	49	18.10	61	22.60
2. ตำแหน่งงาน						
ผู้บริหารคณะ	16	5.90	17	6.30	15	5.60
อาจารย์	254	94.10	253	93.70	255	94.40
3. สาขาวิชา						
วิทยาศาสตร์	96	35.60	91	33.70	83	30.70
สังคมศาสตร์	81	30.00	95	35.20	94	34.80
มนุษยศาสตร์	93	34.40	84	31.10	93	34.40

3.2.2 ผลการวิเคราะห์การแจกแจงตัวแปรความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย

ผลการวิเคราะห์การแจกแจงตัวแปรความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยใช้การวิเคราะห์การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละในแต่ละด้านของความพร้อมในการจัดการศึกษารวมทั้งหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่าคะแนนระดับความพร้อมมีระดับการวัดเทียบเท่าระดับอันตรภาค ผลการวิเคราะห์ด้านปัจจัยนำเข้า (INPUT) พบว่าความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่เกินร้อยละ 50.00 อยู่ในระดับมากปรากฏใน 2 ประเด็น คือ ศักยภาพของบุคลากร ได้แก่ จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชา ร้อยละ 56.30 (Mean=2.772) และหลักสูตร ได้แก่ คณะมีหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานสากล ร้อยละ 54.80 (Mean=2.690) ในขณะที่ความพร้อมส่วนใหญ่ที่เกินร้อยละ 50.00 ซึ่งอยู่ในระดับน้อยมี 6 ประเด็น คือ ศักยภาพของบุคลากร ได้แก่ จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ร้อยละ 57.20 (Mean=2.244) กฎหมาย ได้แก่ ระดับความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน ร้อยละ 59.80 (Mean=2.128) ฝึกอบรมในการกำหนดระเบียบที่ใช้ประโยชน์จากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน ร้อยละ 55.40 (Mean=1.962) และเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันประเภทเดียวกัน ปัจจัยสนับสนุนด้านกฎหมายอยู่ในระดับดี ร้อยละ 53.60 (Mean=2.265) และเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ ระดับความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน ร้อยละ 54.80 (Mean=2.285) และจำนวนเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน ร้อยละ 56.00 (Mean=2.244)

ส่วนด้านกระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนพบว่าความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ส่วนใหญ่เกินร้อยละ 50.00 อยู่ในระดับมากซึ่งปรากฏใน 6 ประเด็น คือ การศึกษาและฝึกอบรม ได้แก่ บุคลากรของคณะมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ร้อยละ 53.80 (Mean=2.946) การวิจัย ได้แก่ มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารชั้นนำในสาขาวิชาของตน ร้อยละ 56.30 (Mean=2.725) และมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานวิจัยในระดับนานาชาติอย่างสม่ำเสมอ ร้อยละ 57.90 (Mean=2.900) การใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ บุคลากรของคณะมีการค้นคว้าข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว ร้อยละ 57.00 (Mean=2.728) บุคลากรของคณะมีการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน/การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นประจำ ร้อยละ 58.10 (Mean=2.879) และบุคลากรของคณะมีการใช้บริการต่างๆ จากห้องสมุดเป็นประจำ ร้อยละ 54.80 (Mean=2.705) ในขณะที่ความพร้อมส่วนใหญ่ที่เกินร้อยละ 50.00 ซึ่งอยู่ในระดับน้อยมี 3 ประเด็น คือ การศึกษาและฝึกอบรม ได้แก่ คณะส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ร้อยละ 56.40 (Mean=2.137) และความสามารถในการสื่อสาร ได้แก่ บุคลากรของคณะสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ/ภาษาในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้ ร้อยละ 51.50 (Mean=2.452) และบุคลากรของคณะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีสัมมนาต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน ร้อยละ 54.60 (Mean=2.330)

สำหรับด้านผลผลิต (OUTPUT) พบว่าความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ส่วนใหญ่เกินร้อยละ 50.00 อยู่ในระดับน้อยซึ่งปรากฏใน 4 ประเด็น คือ ความเป็นสากล ได้แก่ คณะมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรในด้านการเรียนการสอนและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 54.30 (Mean=2.236) คุณภาพอาจารย์ ได้แก่ มีจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสารระดับนานาชาติที่มีชื่อเสียงเพิ่มขึ้น ร้อยละ 52.70 (Mean=2.294) และความมีชื่อเสียง ได้แก่ บุคลากรของคณะมีผลงานวิชาการ/ผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น ร้อยละ 54.70 (Mean=2.107) และบุคลากรของคณะมีการสร้างผลงานสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น ร้อยละ 55.30 (Mean=2.235)

ในขณะที่ด้านผลลัพธ์ (OUTCOME) พบว่าความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ส่วนใหญ่เกินร้อยละ 50.00 อยู่ในระดับน้อยซึ่งปรากฏใน 4 ประเด็น คือ ความสามารถในการแข่งขัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับในลำดับต้นของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยในอาเซียน/เอเชียและโลก ร้อยละ 53.20 (Mean=2.210) คณะมีหลักสูตรนานาชาติที่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา ร้อยละ 53.80 (Mean=2.256) และคณะมีการว่าจ้างอาจารย์ระดับชั้นนำประจำหลักสูตรในทุกสาขาวิชา ร้อยละ 57.90 (Mean=2.111) และคุณภาพนักศึกษา ได้แก่ นักศึกษาของคณะได้รับรางวัลต่างๆ ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น ร้อยละ 50.20 (Mean=2.062)

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์การแจกแจงตัวแปรความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อ

การเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียน
สำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยจำแนกตามระดับการประเมินความพร้อม

ข้อความ	ระดับการประเมินความพร้อม				Mean	S.D.
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด		
	f (%)	f (%)	f (%)	f (%)		
ปัจจัยนำเข้า (INPUT)					2.054	0.382
ความพร้อมด้านทุนมนุษย์					1.871	0.408
▪ ศักยภาพของบุคลากร					2.475	0.540
1. จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีตำแหน่งทางวิชาการ	33 (4.10)	223 (27.50)	463 (57.20)	91 (11.20)	2.244	0.701
2. จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก	52 (6.40)	293 (36.20)	400 (49.40)	65 (8.00)	2.410	0.729
3. จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชา	91 (11.20)	456 (56.30)	250 (30.90)	13 (1.60)	2.772	0.659
ความพร้อมด้านทุนโครงสร้าง					2.467	0.470
▪ กฎหมาย					2.119	0.591
4. ระดับความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน	26 (3.20)	176 (21.70)	484 (59.80)	124 (15.30)	2.128	0.695
5. มีบทบาทในการกำหนดระเบียบที่ใช้ประโยชน์จากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน	22 (2.70)	132 (16.30)	449 (55.40)	207 (25.60)	1.962	0.726

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับการประเมินความพร้อม				Mean	S.D.
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด		
	f (%)	f (%)	f (%)	f (%)		
6. เมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันประเภทเดียวกัน ปัจจัยสนับสนุนด้านกฎหมายอยู่ในระดับดี	21 (2.60)	264 (32.60)	434 (53.60)	91 (11.20)	2.265	0.687
▪ หลักสูตร					2.528	0.591
7. คณะมีหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานสากล	76 (9.40)	444 (54.80)	253 (31.20)	37 (4.60)	2.690	0.702
8. คณะมีหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในอาเซียน	55 (6.80)	246 (30.40)	403 (49.80)	106 (13.10)	2.309	0.782
9. คณะมีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของอาเซียน	66 (8.10)	382 (47.20)	322 (39.80)	40 (4.90)	2.585	0.711
▪ งบประมาณ					2.577	0.635
10. มีงบประมาณเพื่อการพัฒนาบุคลากรของคณะอย่างต่อเนื่อง เช่น ทุนการศึกษาต่อ ทุนฝึกอบรมต่างๆ เป็นต้น	81 (10.00)	348 (43.00)	321 (39.60)	60 (7.40)	2.556	0.772
11. มีงบประมาณที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนบุคลากรของคณะในการผลิตผลงานวิชาการและผลงานวิจัย	85 (10.50)	359 (44.30)	330 (40.70)	36 (4.40)	2.609	0.733
12. มีงบประมาณในการลงทุนอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	72 (8.90)	370 (45.70)	312 (38.50)	56 (6.90)	2.565	0.750
▪ แหล่งทรัพยากร					2.595	0.628
13. มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เป็นมาตรฐานสากล เช่น หอพัก โรงอาหาร ป้ายบอกทาง เป็นต้น	89 (11.00)	341 (42.10)	315 (38.90)	65 (8.00)	2.567	0.792
14. จำนวนฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้นข้อมูลจากทั่วโลกได้	85 (10.50)	379 (46.80)	280 (34.60)	66 (8.10)	2.590	0.785
15. มีจำนวน/ประเภทหนังสือ/ตำรา/เอกสารต่างๆ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในทุกสาขาวิชา	78 (9.60)	368 (45.40)	296 (36.50)	68 (8.40)	2.563	0.779
16. มีอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ครบถ้วนและทันสมัย และสามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ เช่น อุปกรณ์ในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ ระบบอินเทอร์เน็ต ซอฟต์แวร์ต่างๆ เป็นต้น	94 (11.60)	395 (48.80)	272 (33.60)	49 (6.00)	2.659	0.761
ความพร้อมด้านทุนความสัมพันธ์					1.784	0.484
▪ เครือข่ายความร่วมมือ					2.313	0.628
17. ระดับความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน	41 (5.10)	237 (29.30)	444 (54.80)	88 (10.90)	2.285	0.723
18. จำนวนเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน	38 (4.70)	220 (27.20)	454 (56.00)	98 (12.10)	2.244	0.722
19. คณะส่งเสริมให้บุคลากรร่วมกิจกรรมทางวิชาการและการวิจัยกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน	46 (5.70)	312 (38.50)	380 (46.90)	72 (8.90)	2.410	0.731

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับการประเมินความพร้อม				Mean	S.D.
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด		
	f (%)	f (%)	f (%)	f (%)		
กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					2.505	0.473
ความพร้อมด้านพันธกิจมหาวิทยาลัย					2.456	0.523
▪ การศึกษาและฝึกอบรม					2.693	0.523
20. มีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่เน้นความชำนาญของบุคลากรของคณะเพื่อนำไปสู่การแข่งขันได้	58 (7.20)	335 (41.40)	358 (44.20)	59 (7.30)	2.484	0.734
21. คณะส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน	46 (5.70)	316 (39.00)	380 (46.90)	68 (8.40)	2.424	0.773
22. มีการให้ทุนศึกษาต่อ/ทุนฝึกอบรมแก่บุคลากรของคณะอย่างต่อเนื่อง	102 (12.60)	377 (46.50)	261 (32.20)	70 (8.60)	2.631	0.811
23. บุคลากรของคณะมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	177 (21.90)	436 (53.80)	173 (21.40)	24 (3.00)	2.946	0.741
24. มีการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับบุคลากรของคณะอย่างต่อเนื่อง	69 (8.50)	304 (37.50)	388 (47.90)	49 (6.00)	2.485	0.736
25. บุคลากรของคณะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ ที่ทางคณะจัดขึ้น	49 (6.00)	287 (35.40)	402 (49.60)	72 (8.90)	2.386	0.732
26. คณะส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	32 (4.00)	184 (22.70)	457 (56.40)	137 (16.90)	2.137	0.732
▪ การวิจัย					2.336	0.626
27. มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารชั้นนำในสาขาวิชาของตน	81 (10.00)	456 (56.30)	242 (29.90)	31 (3.80)	2.725	0.690
28. มีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานวิจัยในระดับนานาชาติอย่างสม่ำเสมอ	140 (17.30)	469 (57.90)	181 (22.30)	20 (2.50)	2.900	0.697
29. บุคลากรของคณะมีการทำวิจัยร่วมกันเป็นเครือข่ายในอาเซียน	84 (10.40)	404 (49.90)	293 (36.20)	29 (3.60)	2.670	0.708
▪ การบริการ					2.335	0.716
30. คณะมีการให้คำปรึกษาในด้านวิชาการแก่นักศึกษาต่างชาติอย่างเป็นระบบ	45 (5.60)	251 (31.00)	384 (47.40)	130 (16.00)	2.261	0.791
31. คณะมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับนักศึกษาต่างชาติ เช่น การจัดหาที่พักให้ เป็นต้น	50 (6.20)	311 (38.40)	317 (39.10)	132 (16.30)	2.344	0.822
32. คณะมีการแนะแนวทางหรือให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาต่างชาติทั้งก่อน ระหว่าง และหลังเรียน	58 (7.20)	301 (37.20)	349 (43.10)	102 (12.60)	2.399	0.797

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับการประเมินความพร้อม				Mean	S.D.
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด		
	f (%)	f (%)	f (%)	f (%)		
ความพร้อมด้านการสื่อสารและการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน					2.551	0.512
▪ ความสามารถในการสื่อสาร					2.397	0.603
33. บุคลากรของคณะสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ/ภาษาในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้	51 (6.30)	295 (36.40)	417 (51.50)	47 (5.80)	2.452	0.700
34. คณะส่งเสริมให้บุคลากรมีการพูดคุยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน	44 (5.40)	314 (38.80)	381 (47.00)	71 (8.80)	2.409	0.725
35. บุคลากรของคณะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีสัมมนาต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน	47 (5.80)	247 (30.50)	442 (54.60)	74 (9.10)	2.330	0.721
▪ การใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน					2.771	0.544
36. บุคลากรของคณะมีการค้นคว้าข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว	75 (9.30)	462 (57.00)	251 (31.00)	22 (2.70)	2.728	0.662
37. บุคลากรของคณะมีการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน/การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นประจำ	126 (15.60)	471 (58.10)	202 (24.90)	11 (1.40)	2.879	0.667
38. บุคลากรของคณะมีการใช้บริการต่างๆ จากห้องสมุดเป็นประจำ	74 (9.10)	444 (54.80)	271 (33.50)	21 (2.60)	2.705	0.666
ผลผลิต (OUTPUT)					2.331	0.545
ความพร้อมด้านผลผลิตของบุคลากร					2.331	0.545
▪ ความเป็นสากล					2.368	0.608
39. คณะมีความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น	46 (5.70)	273 (33.70)	403 (49.80)	88 (10.90)	2.342	0.746
40. บุคลากรของคณะมีความเข้าใจในวัฒนธรรมของอาเซียนเพิ่มขึ้น	47 (5.80)	383 (47.30)	329 (40.60)	51 (6.30)	2.526	0.701
41. คณะมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรในด้านการเรียนการสอนและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น	35 (4.30)	228 (28.10)	440 (54.30)	107 (13.20)	2.236	0.729
▪ คุณภาพอาจารย์					2.442	0.622
42. มีจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสารระดับนานาชาติที่มีชื่อเสียงเพิ่มขึ้น	39 (4.80)	252 (31.10)	427 (52.70)	92 (11.40)	2.294	0.729
43. บุคลากรของคณะมีตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น	42 (5.20)	317 (39.10)	389 (48.00)	62 (7.70)	2.426	0.708
44. บุคลากรของคณะมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกเพิ่มขึ้น	76 (9.40)	383 (47.30)	307 (37.90)	44 (5.40)	2.606	0.732

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับการประเมินความพร้อม				Mean	S.D.
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด		
	f (%)	f (%)	f (%)	f (%)		
▪ ความมีชื่อเสียง					2.184	0.667
45. บุคลากรของคณะมีผลงานวิชาการ/ผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น	32 (4.00)	179 (22.10)	443 (54.70)	156 (19.30)	2.107	0.749
46. บุคลากรของคณะมีการสร้างผลงานสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น	34 (4.20)	225 (27.80)	448 (55.30)	103 (12.70)	2.235	0.720
ผลลัพธ์ (OUTCOME)					1.985	0.601
ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของบุคลากร					1.825	0.651
▪ ความสามารถในการแข่งขัน					2.003	0.714
47. มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับในลำดับต้นของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยในอาเซียน/เอเชียและโลก	33 (4.10)	225 (27.80)	431 (53.20)	121 (14.90)	2.210	0.739
48. คณะมีหลักสูตรนานาชาติที่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา	39 (4.80)	232 (28.60)	436 (53.80)	103 (12.70)	2.256	0.736
49. คณะมีการว่าจ้างอาจารย์ระดับชั้นนำประจำหลักสูตรในทุกสาขาวิชา	38 (4.70)	159 (19.60)	469 (57.90)	144 (17.80)	2.111	0.742
ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของนักศึกษา					2.166	0.613
▪ คุณภาพนักศึกษา					2.148	0.698
50. มีจำนวนนักศึกษาต่างชาติเพิ่มขึ้น	35 (4.30)	269 (33.20)	338 (41.70)	168 (20.70)	2.211	0.818
51. นักศึกษาของคณะสามารถเข้าร่วมแข่งขันในกิจกรรมระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น	30 (3.70)	228 (28.10)	403 (49.80)	149 (18.40)	2.172	0.765
52. นักศึกษาของคณะได้รับรางวัลต่างๆ ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น	29 (3.60)	183 (22.60)	407 (50.20)	191 (23.60)	2.062	0.776
▪ คุณภาพบัณฑิต					2.184	0.669
53. บัณฑิตได้รับการจ้างงานจากกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน	31 (3.80)	156 (19.30)	389 (48.00)	234 (28.90)	1.980	0.797
54. บัณฑิตได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถเฉพาะทางจากตลาดแรงงานในอาเซียน	29 (3.60)	143 (17.70)	401 (49.50)	237 (29.30)	1.956	0.782
55. บัณฑิตได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนความก้าวหน้าในการทำงานจากบริษัทต่างๆ ในอาเซียน	49 (6.00)	182 (22.50)	359 (44.30)	220 (27.20)	2.074	0.857

3.2.3 ผลการวิเคราะห์จัดกลุ่มความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย

(1) จำแนกตามประเภทสถาบันการศึกษา

ผลการวิเคราะห์จัดกลุ่มความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยเมื่อจำแนกตามประเภทสถาบันการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยพิจารณา **1) ปัจจัยนำเข้า (INPUT)** พบว่าทุกสถาบันการศึกษามีความพร้อมในด้านต่างๆ ดังนี้ คือ ด้านศักยภาพของบุคลากร ได้แก่ จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชา ด้านหลักสูตร ได้แก่ คณะมีหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานสากล และด้านแหล่งทรัพยากร ได้แก่ จำนวนฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้นข้อมูลจากทั่วโลกได้ ในขณะที่ทุกสถาบันการศึกษาควรเร่งพัฒนาความพร้อมด้านศักยภาพของบุคลากร ได้แก่ จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีตำแหน่งทางวิชาการ ด้านกฎหมาย ได้แก่ ระดับความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน มีบทบาทในการกำหนดระเบียบที่ใช้ประโยชน์จากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน และเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันประเภทเดียวกัน ปัจจัยสนับสนุนด้านกฎหมายอยู่ในระดับดี ด้านหลักสูตร ได้แก่ คณะมีหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในอาเซียน และด้านเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ ระดับความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน จำนวนเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน และคณะส่งเสริมให้บุคลากรร่วมกิจกรรมทางวิชาการและการวิจัยกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน **2) กระบวนการ (PROCESS)** ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พบว่าทุกสถาบันการศึกษามีความพร้อมในด้านต่างๆ ดังนี้ คือ ด้านการศึกษาและฝึกอบรม ได้แก่ บุคลากรของคณะมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการวิจัย ได้แก่ มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารชั้นนำในสาขาวิชาของตน และมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานวิจัยในระดับนานาชาติอย่างสม่ำเสมอ ด้านการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ บุคลากรของคณะมีการค้นคว้าข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว บุคลากรของคณะมีการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน/การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นประจำ และบุคลากรของคณะมีการใช้บริการต่างๆ จากห้องสมุดเป็นประจำ ในขณะที่ทุกสถาบันการศึกษาควรเร่งพัฒนาความพร้อมด้านการศึกษาและฝึกอบรม ได้แก่ คณะส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน บุคลากรของคณะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ ที่ทางคณะจัดขึ้น และคณะส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ด้านการบริการ ได้แก่ คณะมีการให้คำปรึกษาในด้านวิชาการแก่นักศึกษาต่างชาติอย่างเป็นระบบ คณะมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับนักศึกษาต่างชาติ เช่น การจัดหาที่พักให้ เป็นต้น และคณะมีการแนะแนวทางหรือให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาต่างชาติทั้งก่อน ระหว่าง และหลังเรียน ด้านความสามารถในการสื่อสาร ได้แก่ บุคลากรของคณะสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ/ภาษาในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้ คณะส่งเสริมให้บุคลากรมีการพูดคุยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน และบุคลากรของคณะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีสัมมนาต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน **3) ผลผลิต (OUTPUT)** พบว่าทุกสถาบันการศึกษาควรเร่งพัฒนาความพร้อมด้านต่างๆ ดังนี้ คือ ด้านความเป็นสากล ได้แก่ คณะมีความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น และคณะมีการแลกเปลี่ยน

บุคลากรในด้านการเรียนการสอนและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น ด้านคุณภาพอาจารย์ได้แก่ มีจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสารระดับนานาชาติที่มีชื่อเสียงเพิ่มขึ้น และด้านความมีชื่อเสียง ได้แก่ บุคลากรของคณะมีผลงานวิชาการ/ผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น และบุคลากรของคณะมีการสร้างผลงานสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น และ 4) **ผลลัพธ์ (OUTCOME)** พบว่าทุกสถาบันการศึกษาควรเร่งพัฒนาความพร้อมด้านต่างๆ ดังนี้ คือ ด้านความสามารถในการแข่งขัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับในลำดับต้นของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยในอาเซียน/เอเชียและโลก คณะมีหลักสูตรนานาชาติที่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา และคณะมีการว่าจ้างอาจารย์ระดับชั้นนำประจำหลักสูตรในทุกสาขาวิชา ด้านคุณภาพนักศึกษา ได้แก่ มีจำนวนนักศึกษาต่างชาติเพิ่มขึ้น นักศึกษาของคณะสามารถเข้าร่วมแข่งขันในกิจกรรมระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น และนักศึกษาของคณะได้รับรางวัลต่างๆ ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น และคุณภาพบัณฑิต ได้แก่ บัณฑิตได้รับการจ้างงานจากกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน บัณฑิตได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถเฉพาะทางจากตลาดแรงงานในอาเซียน และบัณฑิตได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนความก้าวหน้าในการทำงานจากบริษัทต่างๆ ในอาเซียน ดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์จัดกลุ่มความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยจำแนกตามประเภทสถาบันการศึกษา

ข้อความ	ประเภทสถาบันการศึกษา					
	มหาวิทยาลัยรัฐ		มหาวิทยาลัยเอกชน		มหาวิทยาลัยราชภัฏ	
	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม
ปัจจัยนำเข้า (INPUT)						
ความพร้อมด้านทุนมนุษย์						
▪ ศักยภาพของบุคลากร						
1. จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีตำแหน่งทางวิชาการ		✓		✓		✓
2. จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก	✓			✓		✓
3. จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชา	✓		✓		✓	
ความพร้อมด้านทุนโครงสร้าง						
▪ กฎหมาย						
4. ระดับความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน		✓		✓		✓
5. มีบทบาทในการกำหนดระเบียบที่ใช้ประโยชน์จากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน		✓		✓		✓
6. เมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันประเภทเดียวกัน ปัจจัยสนับสนุนด้านกฎหมายอยู่ในระดับดี		✓		✓		✓

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ข้อความ	ประเภทสถาบันการศึกษา					
	มหาวิทยาลัยรัฐ		มหาวิทยาลัยเอกชน		มหาวิทยาลัยราชภัฏ	
	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม
▪ หลักสูตร						
7. คณะมีหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานสากล	✓		✓		✓	
8. คณะมีหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในอาเซียน		✓		✓		✓
9. คณะมีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของอาเซียน		✓	✓		✓	
▪ งบประมาณ						
10. มีงบประมาณเพื่อการพัฒนาบุคลากรของคณะอย่างต่อเนื่อง เช่น ทุนการศึกษาต่อทุนฝึกอบรมต่างๆ เป็นต้น	✓		✓			✓
11. มีงบประมาณที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนบุคลากรของคณะในการผลิตผลงานวิชาการและผลงานวิจัย	✓		✓			✓
12. มีงบประมาณในการลงทุนอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	✓		✓			✓
▪ แหล่งทรัพยากร						
13. มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เป็นมาตรฐานสากล เช่น หอพักโรงอาหารป้ายบอกทาง เป็นต้น		✓	✓			✓
14. จำนวนฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้นข้อมูลจากทั่วโลกได้	✓		✓		✓	
15. มีจำนวน/ประเภทหนังสือ/ตำรา/เอกสารต่างๆที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในทุกสาขาวิชา	✓		✓			✓
16. มีอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ครบถ้วนและทันสมัยและสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น อุปกรณ์ในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ ระบบอินเทอร์เน็ต ซอฟต์แวร์ต่างๆ เป็นต้น	✓		✓			✓
ความพร้อมด้านทุนความสัมพันธ์						
▪ เครือข่ายความร่วมมือ						
17. ระดับความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน		✓		✓		✓
18. จำนวนเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน		✓		✓		✓

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ข้อความ	ประเภทสถาบันการศึกษา					
	มหาวิทยาลัยรัฐ		มหาวิทยาลัยเอกชน		มหาวิทยาลัยราชภัฏ	
	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม
19. คณะส่งเสริมให้บุคลากรร่วมกิจกรรมทางวิชาการและการวิจัยกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน		✓		✓		✓
กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน						
ความพร้อมด้านพันธกิจมหาวิทยาลัย						
▪ การศึกษาและฝึกอบรม						
20. มีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่เน้นความชำนาญของบุคลากรของคณะเพื่อนำไปสู่การแข่งขันได้		✓	✓			✓
21. คณะส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน		✓		✓		✓
22. มีการให้ทุนศึกษาต่อ/ทุนฝึกอบรมแก่บุคลากรของคณะอย่างต่อเนื่อง	✓		✓			✓
23. บุคลากรของคณะมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	✓		✓		✓	
24. มีการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับบุคลากรของคณะอย่างต่อเนื่อง	✓			✓		✓
25. บุคลากรของคณะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ ที่ทางคณะจัดขึ้น		✓		✓		✓
26. คณะส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ		✓		✓		✓
▪ การวิจัย						
27. มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารชั้นนำในสาขาวิชาของตน	✓		✓		✓	
28. มีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานวิจัยในระดับนานาชาติอย่างสม่ำเสมอ	✓		✓		✓	
29. บุคลากรของคณะมีการทำวิจัยร่วมกันเป็นเครือข่ายในอาเซียน	✓		✓			✓
▪ การบริการ						
30. คณะมีการให้คำปรึกษาในด้านวิชาการแก่นักศึกษาต่างชาติอย่างเป็นระบบ		✓		✓		✓

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ข้อความ	ประเภทสถาบันการศึกษา					
	มหาวิทยาลัยรัฐ		มหาวิทยาลัยเอกชน		มหาวิทยาลัยราชภัฏ	
	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม
31. คณะมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับนักศึกษาต่างชาติ เช่น การจัดหาที่พักให้เป็นต้น		✓		✓		✓
32. คณะมีการแนะแนวทางหรือให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาต่างชาติทั้งก่อนระหว่าง และหลังเรียน		✓		✓		✓
ความพร้อมด้านการสื่อสารและการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน						
▪ ความสามารถในการสื่อสาร						
33. บุคลากรของคณะสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ/ภาษาในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้		✓		✓		✓
34. คณะส่งเสริมให้บุคลากรมีการพูดคุยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน		✓		✓		✓
35. บุคลากรของคณะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีสัมมนาต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน		✓		✓		✓
▪ การใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน						
36. บุคลากรของคณะมีการค้นคว้าข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว	✓		✓		✓	
37. บุคลากรของคณะมีการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน/การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นประจำ	✓		✓		✓	
38. บุคลากรของคณะมีการใช้บริการต่างๆ จากห้องสมุดเป็นประจำ	✓		✓		✓	
ผลผลิต (OUTPUT)						
ความพร้อมด้านผลผลิตของบุคลากร						
▪ ความเป็นสากล						
39. คณะมีความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น		✓		✓		✓
40. บุคลากรของคณะมีความเข้าใจในวัฒนธรรมของอาเซียนเพิ่มขึ้น		✓	✓		✓	
41. คณะมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรในด้านการเรียนการสอนและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น		✓		✓		✓

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ข้อความ	ประเภทสถาบันการศึกษา					
	มหาวิทยาลัยรัฐ		มหาวิทยาลัยเอกชน		มหาวิทยาลัยราชภัฏ	
	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม
▪ คุณภาพอาจารย์						
42. มีจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสารระดับนานาชาติที่มีชื่อเสียงเพิ่มขึ้น		✓		✓		✓
43. บุคลากรของคณะมีตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น	✓			✓		✓
44. บุคลากรของคณะมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกเพิ่มขึ้น	✓			✓	✓	
▪ ความมีชื่อเสียง						
45. บุคลากรของคณะมีผลงานวิชาการ/ผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น		✓		✓		✓
46. บุคลากรของคณะมีการสร้างผลงานสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น		✓		✓		✓
ผลลัพธ์ (OUTCOME)						
ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของบุคลากร						
▪ ความสามารถในการแข่งขัน						
47. มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับในลำดับต้นของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยในอาเซียน/เอเชียและโลก		✓		✓		✓
48. คณะมีหลักสูตรนานาชาติที่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา		✓		✓		✓
49. คณะมีการว่าจ้างอาจารย์ระดับชั้นนำประจำหลักสูตรในทุกสาขาวิชา		✓		✓		✓
ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของนักศึกษา						
▪ คุณภาพนักศึกษา						
50. มีจำนวนนักศึกษาต่างชาติเพิ่มขึ้น		✓		✓		✓
51. นักศึกษาของคณะสามารถเข้าร่วมแข่งขันในกิจกรรมระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น		✓		✓		✓
52. นักศึกษาของคณะได้รับรางวัลต่างๆในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น		✓		✓		✓
▪ คุณภาพบัณฑิต						
53. บัณฑิตได้รับการจ้างงานจากกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน		✓		✓		✓

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ข้อความ	ประเภทสถาบันการศึกษา					
	มหาวิทยาลัยรัฐ		มหาวิทยาลัยเอกชน		มหาวิทยาลัยราชภัฏ	
	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม
54. บัณฑิตได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถเฉพาะทางจากตลาดแรงงานในอาเซียน		✓		✓		✓
55. บัณฑิตได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนความก้าวหน้าในการทำงานจากบริษัทต่างๆในอาเซียน		✓		✓		✓

(2) จำแนกตามสาขาวิชา

ผลการวิเคราะห์จัดกลุ่มความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยเมื่อจำแนกตามสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ สาขาวิชาสังคมศาสตร์ และสาขาวิชามนุษยศาสตร์ โดยพิจารณา **1) ปัจจัยนำเข้า (INPUT)** พบว่าทุกสาขาวิชา *มีความพร้อม* ในด้านต่างๆ ดังนี้ คือ ด้านศักยภาพของบุคลากร ได้แก่ จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชา ด้านหลักสูตร ได้แก่ คณะมีหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานสากล ด้านงบประมาณ ได้แก่ มีงบประมาณเพื่อการพัฒนาบุคลากรของคณะอย่างต่อเนื่อง เช่น ทุนการศึกษาต่อ ทุนฝึกอบรมต่างๆ เป็นต้น มีงบประมาณที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนบุคลากรของคณะในการผลิตผลงานวิชาการและผลงานวิจัย และมีงบประมาณในการลงทุนอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน และด้านแหล่งทรัพยากร ได้แก่ มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เป็นมาตรฐานสากล เช่น หอพัก โรงอาหาร ป้ายบอกทาง เป็นต้น จำนวนฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้นข้อมูลจากทั่วโลกได้ มีจำนวน/ประเภทหนังสือ/ตำรา/เอกสารต่างๆ ที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในทุกสาขาวิชา และมีอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ครบถ้วนและทันสมัยและสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น อุปกรณ์ในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ ระบบอินเทอร์เน็ต ซอฟต์แวร์ต่างๆ เป็นต้น ในขณะที่ทุกสาขาวิชา *ควรเร่งพัฒนาความพร้อม* ด้านศักยภาพของบุคลากร ได้แก่ จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีตำแหน่งทางวิชาการ และจำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก ด้านกฎหมาย ได้แก่ ระดับความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน มีบทบาทในการกำหนดระเบียบที่ใช้ประโยชน์จากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน และเมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันประเภทเดียวกัน ปัจจัยสนับสนุนด้านกฎหมายอยู่ในระดับดี ด้านหลักสูตร ได้แก่ คณะมีหลักสูตรที่เป็นความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในอาเซียน และด้านเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ ระดับความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน จำนวนเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน และคณะส่งเสริมให้บุคลากรร่วมกิจกรรมทางวิชาการและการวิจัยกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน **2) กระบวนการ (PROCESS)** ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน พบว่าทุกสาขาวิชา *มีความพร้อม* ในด้านต่างๆ ดังนี้ คือ ด้านการศึกษาและฝึกอบรม ได้แก่ มีการให้ทุนศึกษาต่อ/ทุนฝึกอบรมแก่บุคลากรของคณะอย่างต่อเนื่อง บุคลากรของคณะมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

ด้านการวิจัย ได้แก่ มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารชั้นนำในสาขาวิชาของตน มีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานวิจัยในระดับนานาชาติอย่างสม่ำเสมอ และบุคลากรของคณะมีการทำวิจัยร่วมกันเป็นเครือข่ายในอาเซียน และด้านการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ บุคลากรของคณะมีการค้นคว้าข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว บุคลากรของคณะมีการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน/การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นประจำ และบุคลากรของคณะมีการใช้บริการต่างๆ จากห้องสมุดเป็นประจำ ในขณะที่ทุกสาขาวิชา*ควรเร่งพัฒนาความพร้อม*ด้านการศึกษาและฝึกอบรม ได้แก่ คณะส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน และคณะส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ด้านการบริการ ได้แก่ คณะมีการให้คำปรึกษาในด้านวิชาการแก่นักศึกษาต่างชาติอย่างเป็นระบบ ด้านความสามารถในการสื่อสาร ได้แก่ บุคลากรของคณะสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ/ภาษาในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้ และบุคลากรของคณะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีสัมมนาต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน

3) ผลผลิต (OUTPUT) พบว่าทุกสาขาวิชา*มีความพร้อม*ด้านความเป็นสากล ได้แก่ บุคลากรของคณะมีความเข้าใจในวัฒนธรรมของอาเซียนเพิ่มขึ้น ในขณะที่ทุกสาขาวิชา*ควรเร่งพัฒนาความพร้อม*ในด้านต่างๆ ดังนี้ คือ ด้านความเป็นสากล ได้แก่ คณะมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรในด้านการเรียนการสอนและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น ด้านคุณภาพอาจารย์ ได้แก่ บุคลากรของคณะมีตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น และด้านความมีชื่อเสียง ได้แก่ บุคลากรของคณะมีผลงานวิชาการ/ผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น และบุคลากรของคณะมีการสร้างผลงานสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น

4) ผลลัพธ์ (OUTCOME) พบว่าสาขาวิชา*ควรเร่งพัฒนาความพร้อม*ด้านต่างๆ ดังนี้ คือ ด้านความสามารถในการแข่งขัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับในลำดับต้นของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยในอาเซียน/เอเชียและโลก คณะมีหลักสูตรนานาชาติที่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา และคณะมีการว่าจ้างอาจารย์ระดับชั้นนำประจำหลักสูตรในทุกสาขาวิชา ด้านคุณภาพนักศึกษา ได้แก่ มีจำนวนนักศึกษาต่างชาติเพิ่มขึ้น นักศึกษาของคณะสามารถเข้าร่วมแข่งขันในกิจกรรมระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น และนักศึกษาของคณะได้รับรางวัลต่างๆ ในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น และคุณภาพบัณฑิต ได้แก่ บัณฑิตได้รับการจ้างงานจากกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน บัณฑิตได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถเฉพาะทางจากตลาดแรงงานในอาเซียน และบัณฑิตได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนความก้าวหน้าในการทำงานจากบริษัทต่างๆ ในอาเซียน ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์จัดกลุ่มความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาค
บริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบัน
อุดมศึกษาไทยจำแนกตามสาขาวิชา

ข้อความ	ประเภทสถาบันการศึกษา					
	มหาวิทยาลัยรัฐ		มหาวิทยาลัยเอกชน		มหาวิทยาลัยราชภัฏ	
	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม
ปัจจัยนำเข้า (INPUT)						
ความพร้อมด้านทุนมนุษย์						
▪ ศักยภาพของบุคลากร						
1. จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีตำแหน่งทางวิชาการ		✓		✓		✓
2. จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก		✓		✓		✓
3. จำนวนอาจารย์/นักวิจัยที่มีความเชี่ยวชาญตรงตามสาขาวิชา	✓		✓		✓	
ความพร้อมด้านทุนโครงสร้าง						
▪ กฎหมาย						
4. ระดับความรู้ความเข้าใจกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน		✓		✓		✓
5. มีบทบาทในการกำหนดระเบียบที่ใช้ประโยชน์จากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน		✓		✓		✓
6. เมื่อเปรียบเทียบกับสถาบันประเภทเดียวกัน ปัจจัยสนับสนุนด้านกฎหมายอยู่ในระดับดี		✓		✓		✓
▪ หลักสูตร						
7. คณะมีหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานสากล	✓		✓		✓	
8. คณะมีหลักสูตรที่เน้นความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในอาเซียน		✓		✓		✓
9. คณะมีหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของอาเซียน	✓			✓	✓	
▪ งบประมาณ						
10. มีงบประมาณเพื่อการพัฒนาบุคลากรของคณะอย่างต่อเนื่อง เช่น ทุนการศึกษาต่อทุนฝึกอบรมต่างๆ เป็นต้น	✓		✓		✓	
11. มีงบประมาณที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนบุคลากรของคณะในการผลิตผลงานวิชาการและผลงานวิจัย	✓		✓		✓	
12. มีงบประมาณในการลงทุนอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	✓		✓		✓	

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ข้อความ	ประเภทสถาบันการศึกษา					
	มหาวิทยาลัยรัฐ		มหาวิทยาลัยเอกชน		มหาวิทยาลัยราชภัฏ	
	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม
▪ แหล่งทรัพยากร						
13. มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่เป็นมาตรฐานสากล เช่น หอพัก โรงอาหาร ป้ายบอกทาง เป็นต้น	✓		✓		✓	
14. จำนวนฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้นข้อมูลจากทั่วโลกได้	✓		✓		✓	
15. มีจำนวน/ประเภทหนังสือ/ตำรา/เอกสารต่างๆที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในทุกสาขาวิชา	✓		✓		✓	
16. มีอุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ครบถ้วนและทันสมัยและสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น อุปกรณ์ในห้องเรียน/ห้องปฏิบัติการ ระบบอินเทอร์เน็ต ซอฟต์แวร์ต่างๆ เป็นต้น	✓		✓		✓	
ความพร้อมด้านทุนความสัมพันธ์						
▪ เครือข่ายความร่วมมือ						
17. ระดับความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน		✓		✓		✓
18. จำนวนเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน		✓		✓		✓
19. คณะส่งเสริมให้บุคลากรร่วมกิจกรรมทางวิชาการและการวิจัยกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน		✓		✓		✓
กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน						
ความพร้อมด้านพันธกิจมหาวิทยาลัย						
▪ การศึกษาและฝึกอบรม						
20. มีการกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่เน้นความชำนาญของบุคลากรของคณะเพื่อนำไปสู่การแข่งขันได้	✓			✓		✓
21. คณะส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยต่างๆ ในอาเซียน		✓		✓		✓
22. มีการให้ทุนศึกษาต่อ/ทุนฝึกอบรมแก่บุคลากรของคณะอย่างต่อเนื่อง	✓		✓		✓	

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ข้อความ	ประเภทสถาบันการศึกษา					
	มหาวิทยาลัยรัฐ		มหาวิทยาลัยเอกชน		มหาวิทยาลัยราชภัฏ	
	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม
23. บุคลากรของคณะมีส่วนร่วมในการจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	✓		✓		✓	
24. มีการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ ให้กับบุคลากรของคณะอย่างต่อเนื่อง	✓			✓		✓
25. บุคลากรของคณะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ ที่ทางคณะจัดขึ้น	✓			✓		✓
26. คณะส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ		✓		✓		✓
▪ การวิจัย						
27. มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารชั้นนำในสาขาวิชาของตน	✓		✓		✓	
28. มีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงานวิจัยในระดับนานาชาติอย่างสม่ำเสมอ	✓		✓		✓	
29. บุคลากรของคณะมีการทำวิจัยร่วมกันเป็นเครือข่ายในอาเซียน	✓		✓		✓	
▪ การบริการ						
30. คณะมีการให้คำปรึกษาในด้านวิชาการแก่นักศึกษาต่างชาติอย่างเป็นระบบ		✓		✓		✓
31. คณะมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้กับนักศึกษาต่างชาติ เช่น การจัดหาที่พักให้เป็นต้น		✓		✓	✓	
32. คณะมีการแนะแนวทางหรือให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาต่างชาติทั้งก่อน ระหว่าง และหลังเรียน		✓		✓	✓	
ความพร้อมด้านการสื่อสารและการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน						
▪ ความสามารถในการสื่อสาร						
33. บุคลากรของคณะสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ/ภาษาในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้		✓		✓		✓
34. คณะส่งเสริมให้บุคลากรมีการพูดคุยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน		✓		✓	✓	
35. บุคลากรของคณะมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเวทีสัมมนาต่างๆ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน		✓		✓		✓

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ข้อความ	ประเภทสถาบันการศึกษา					
	มหาวิทยาลัยรัฐ		มหาวิทยาลัยเอกชน		มหาวิทยาลัยราชภัฏ	
	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม
▪ การใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน						
36. บุคลากรของคณะมีการค้นคว้าข้อมูลโดยใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว	✓		✓		✓	
37. บุคลากรของคณะมีการใช้อุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้การสอน/การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นประจำ	✓		✓		✓	
38. บุคลากรของคณะมีการใช้บริการต่างๆ จากห้องสมุดเป็นประจำ	✓		✓		✓	
ผลผลิต (OUTPUT)						
ความพร้อมด้านผลผลิตของบุคลากร						
▪ ความเป็นสากล						
39. คณะมีความร่วมมือทางวิชาการและการวิจัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น		✓		✓	✓	
40. บุคลากรของคณะมีความเข้าใจในวัฒนธรรมของอาเซียนเพิ่มขึ้น	✓		✓		✓	
41. คณะมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรในด้านการเรียนการสอนและการวิจัยระหว่างมหาวิทยาลัยในอาเซียนเพิ่มขึ้น		✓		✓		✓
▪ คุณภาพอาจารย์						
42. มีจำนวนผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสารระดับนานาชาติที่มีชื่อเสียงเพิ่มขึ้น	✓			✓		✓
43. บุคลากรของคณะมีตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น		✓		✓		✓
44. บุคลากรของคณะมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกเพิ่มขึ้น	✓			✓	✓	
▪ ความมีชื่อเสียง						
45. บุคลากรของคณะมีผลงานวิชาการ/ผลงานวิจัยที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น		✓		✓		✓
46. บุคลากรของคณะมีการสร้างผลงานสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับรางวัลในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น		✓		✓		✓

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ข้อความ	ประเภทสถาบันการศึกษา					
	มหาวิทยาลัยรัฐ		มหาวิทยาลัยเอกชน		มหาวิทยาลัยราชภัฏ	
	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม	มีความพร้อม	ควรเร่งพัฒนาความพร้อม
ผลลัพธ์ (OUTCOME)						
ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของบุคลากร						
▪ ความสามารถในการแข่งขัน						
47. มหาวิทยาลัยได้รับการจัดอันดับในลำดับต้นของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยในอาเซียน/เอเชียและโลก		✓		✓		✓
48. คณะมีหลักสูตรนานาชาติที่ครอบคลุมทุกสาขาวิชา		✓		✓		✓
49. คณะมีการว่าจ้างอาจารย์ระดับชั้นนำประจำหลักสูตรในทุกสาขาวิชา		✓		✓		✓
ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของนักศึกษา						
▪ คุณภาพนักศึกษา						
50. มีจำนวนนักศึกษาต่างชาติเพิ่มขึ้น		✓		✓		✓
51. นักศึกษาของคณะสามารถเข้าร่วมแข่งขันในกิจกรรมระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น		✓		✓		✓
52. นักศึกษาของคณะได้รับรางวัลต่างๆในระดับนานาชาติเพิ่มขึ้น		✓		✓		✓
▪ คุณภาพบัณฑิต						
53. บัณฑิตได้รับการจ้างงานจากกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน		✓		✓		✓
54. บัณฑิตได้รับการยอมรับในความรู้ความสามารถเฉพาะทางจากตลาดแรงงานในอาเซียน		✓		✓		✓
55. บัณฑิตได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนความก้าวหน้าในการทำงานจากบริษัทต่างๆในอาเซียน		✓		✓		✓

3.2.4 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติบรรยายของตัวแปรความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย

ผลการวิเคราะห์ในหัวข้อย่อยนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ค่าสถิติบรรยายของตัวแปรความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยค่าสถิติที่นำเสนอ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ค่าสูงสุด (Max) ค่าต่ำสุด (Min) เพื่อศึกษา

ลักษณะการกระจายและการแจกแจงของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งการวิเคราะห์ค่าความเบ้ (SK) และค่าความโด่ง (KU) เพื่อศึกษาลักษณะการแจกแจงความถี่ของข้อมูลว่ามีการแจกแจงแตกต่างจากโค้งปกติหรือไม่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยนำเข้า (INPUT) ประกอบด้วย ความพร้อม 3 ด้าน คือ ความพร้อมด้านทุนมนุษย์วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 1 ตัว ได้แก่ ศักยภาพของบุคลากร ความพร้อมด้านทุนโครงสร้างวัดจากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัว ได้แก่ กฎหมาย หลักสูตร งบประมาณ และแหล่งทรัพยากร และความพร้อมด้านทุนความสัมพันธ์วัดจากตัวแปรสังเกตได้ 1 ตัว ได้แก่ เครือข่ายความร่วมมือ ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นพบว่าตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยถึงมาก (Mean=2.119 ถึง 2.595) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.540 ถึง 0.635 โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งทรัพยากร (Mean=2.595) และตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กฎหมาย (Mean=2.119) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 6 ตัวพบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 21.82-27.89 ตัวแปรที่มีการกระจายมากที่สุดและต่ำที่สุด ได้แก่ กฎหมาย (C.V.=27.89) และศักยภาพของบุคลากร (C.V.= 21.82) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (SK) และค่าความโด่ง (KU) พบว่าตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าความเบ้เป็นบวกซึ่งเป็นการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะเบ้ขวา แสดงว่าค่าเฉลี่ยของตัวแปรแต่ละตัวค่อนข้างต่ำ ยกเว้นตัวแปรแหล่งทรัพยากรที่มีค่าเป็นลบ ส่วนค่าความโด่งของตัวแปรเกือบทุกตัวมีค่าความโด่งเป็นบวกซึ่งมีลักษณะสูงโด่งแสดงว่าตัวแปรมีการกระจายข้อมูลน้อย ยกเว้นตัวแปรงบประมาณซึ่งมีค่าเป็นลบ

กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วย ความพร้อม 2 ด้าน คือ ความพร้อมด้านพันธกิจมหาวิทยาลัยวัดจากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว ได้แก่ การศึกษาและฝึกอบรม การวิจัย และการบริการ และความพร้อมด้านการสื่อสารและการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐานวัดจากตัวแปรสังเกตได้ 2 ตัว ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร และการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นพบว่าตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยถึงมาก (Mean=2.335 ถึง 2.771) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.523 ถึง 0.716 โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน (Mean=2.771) และตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การบริการ (Mean=2.335) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 5 ตัวพบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 17.65-30.66 ตัวแปรที่มีการกระจายมากที่สุดและต่ำที่สุด ได้แก่ การบริการ (C.V.=30.66) และการศึกษาและฝึกอบรม (C.V.=17.65) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (SK) และค่าความโด่ง (KU) พบว่าตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าความเบ้เป็นลบซึ่งเป็นการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะเบ้ซ้ายแสดงว่าค่าเฉลี่ยของตัวแปรแต่ละตัวค่อนข้างสูง ยกเว้นตัวแปรการวิจัยและความสามารถในการสื่อสารที่มีค่าเป็นบวก ส่วนค่าความโด่งของตัวแปรเกือบทุกตัวมีค่าความโด่งเป็นบวกซึ่งมีลักษณะสูงโด่งแสดงว่าตัวแปรมีการกระจายข้อมูลน้อย ยกเว้นตัวแปรการบริการซึ่งมีค่าเป็นลบ

ผลผลิต (OUTPUT) ประกอบด้วย ความพร้อม 1 ด้าน คือ ความพร้อมด้านผลผลิตของบุคลากรวัดจากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัว ได้แก่ ความเป็นสากล คุณภาพอาจารย์ และความมีชื่อเสียง ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเบื้องต้นพบว่าตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (Mean=2.184 ถึง 2.442) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.608 ถึง 0.667 โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุณภาพอาจารย์ (Mean=2.442) และตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความมีชื่อเสียง (Mean=2.184) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย

(C.V.) ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวพบว่ามีความอยู่ระหว่าง 25.51-30.54 ตัวแปรที่มีการกระจายมากที่สุดและต่ำที่สุด ได้แก่ ความมีชื่อเสียง (C.V.=30.54) และคุณภาพอาจารย์ (C.V.=25.51) ตามลำดับ เมื่อพิจารณา ค่าความเบ้ (SK) และค่าความโด่ง (KU) พบว่าตัวแปรทุกตัวมีค่าความเบ้เป็นบวกซึ่งเป็นการแจกแจงของข้อมูล ในลักษณะเบ้ขวาแสดงว่าค่าเฉลี่ยของตัวแปรแต่ละตัวค่อนข้างต่ำ ส่วนค่าความโด่งของตัวแปรทุกตัวมีค่าความโด่งเป็นบวกซึ่งมีลักษณะสูงโด่งแสดงว่าตัวแปรมีการกระจายข้อมูลน้อย

ผลลัพธ์ (OUTCOME) ประกอบด้วย ความพร้อม 2 ด้าน คือ ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของ บุคลากรวัดจากตัวแปรสังเกตได้ 1 ตัว ได้แก่ ความสามารถในการแข่งขัน และความพร้อมด้านผลลัพธ์ของ นักศึกษาวัดจากตัวแปรสังเกตได้ 2 ตัว ได้แก่ คุณภาพนักศึกษา และคุณภาพบัณฑิต ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติ เบื้องต้นพบว่าตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย (Mean=2.003 ถึง 2.184) ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.669 ถึง 0.714 โดยตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุณภาพบัณฑิต (Mean=2.184) และตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถในการแข่งขัน (Mean=2.003) เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ การกระจาย (C.V.) ของตัวแปรสังเกตได้ทั้ง 3 ตัวพบว่ามีความอยู่ระหว่าง 30.63-35.65 ตัวแปรที่มีการกระจาย มากที่สุดและต่ำที่สุด ได้แก่ ความสามารถในการแข่งขัน (C.V.=35.65) และคุณภาพบัณฑิต (C.V.= 30.63) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (SK) และค่าความโด่ง (KU) พบว่าตัวแปรทุกตัวมีค่าความเบ้เป็นบวกซึ่ง เป็นการแจกแจงของข้อมูลในลักษณะเบ้ขวาแสดงว่าค่าเฉลี่ยของตัวแปรแต่ละตัวค่อนข้างต่ำ ส่วนค่าความ โด่งของตัวแปรเกือบทุกตัวมีค่าความโด่งเป็นบวกซึ่งมีลักษณะสูงโด่งแสดงว่าตัวแปรมีการกระจายข้อมูลน้อย ยกเว้นตัวแปรคุณภาพนักศึกษาซึ่งมีค่าเป็นลบ

ตารางที่ 4.21 ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรี ภาควิชาการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับ สถาบันอุดมศึกษาไทย

ตัวแปร	Mean	S.D.	Max	Min	Sk	Ku	C.V.(%)	ความหมาย
1. ปัจจัยนำเข้า (INPUT)								
1.1 ความพร้อมด้านทุนมนุษย์								
▪ ศักยภาพของบุคลากร	2.475	0.540	4.000	1.000	0.414	0.216	21.82	น้อย
1.2 ความพร้อมด้านทุนโครงสร้าง								
▪ กฎหมาย	2.119	0.591	4.000	1.000	0.364	0.474	27.89	น้อย
▪ หลักสูตร	2.528	0.591	4.000	1.000	0.156	0.391	23.38	มาก
▪ งบประมาณ	2.577	0.635	4.000	1.000	0.047	-0.357	24.64	มาก
▪ แหล่งทรัพยากร	2.595	0.628	4.000	1.000	-0.130	0.196	24.20	มาก
1.3 ความพร้อมด้านทุนความสัมพันธ์								
▪ เครือข่ายความร่วมมือ	2.313	0.628	4.000	1.000	0.263	0.261	25.07	น้อย

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ตัวแปร	Mean	S.D.	Max	Min	Sk	Ku	C.V.(%)	ความหมาย
2. กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน								
2.1 ความพร้อมด้านพันธกิจมหาวิทยาลัย								
▪ การศึกษาและฝึกอบรม	2.693	0.523	4.000	1.120	-0.099	0.341	17.65	มาก
▪ การวิจัย	2.336	0.626	4.000	1.000	0.291	0.043	26.80	น้อย
▪ การบริการ	2.335	0.716	4.000	1.000	-0.045	-0.399	30.66	น้อย
2.2 ความพร้อมด้านการสื่อสารและการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน								
▪ ความสามารถในการสื่อสาร	2.397	0.603	4.000	1.000	0.237	0.262	25.16	น้อย
▪ การใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐาน	2.771	0.544	4.000	1.000	-0.045	0.106	19.63	มาก
3. ผลผลิต (OUTPUT)								
3.1 ความพร้อมด้านผลผลิตของบุคลากร								
▪ ความเป็นสากล	2.368	0.608	4.000	1.000	0.163	0.302	25.68	น้อย
▪ คุณภาพอาจารย์	2.442	0.623	4.000	1.000	0.170	0.083	25.51	น้อย
▪ ความมีชื่อเสียง	2.184	0.667	4.000	1.000	0.468	0.400	30.54	น้อย
4. ผลลัพธ์ (OUTCOME)								
4.1 ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของบุคลากร								
▪ ความสามารถในการแข่งขัน	2.003	0.714	4.000	1.000	0.568	0.161	35.65	น้อย
4.2 ความพร้อมด้านผลลัพธ์ของนักศึกษา								
▪ คุณภาพนักศึกษา	2.148	0.698	4.000	1.000	0.171	-0.227	32.50	น้อย
▪ คุณภาพบัณฑิต	2.184	0.669	4.000	1.000	0.357	0.276	30.63	น้อย

ภาพรวม (2.287) สูงกว่าตัวอย่างที่อยู่ในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (2.141) และสาขาวิชามนุษยศาสตร์ (2.121) และตัวอย่างที่สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏในสาขาวิชามนุษยศาสตร์มีค่าเฉลี่ยความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยภาพรวม (2.271) สูงกว่าตัวอย่างในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (2.185) และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (2.183)

สำหรับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวอย่างทั้ง 9 กลุ่มมีค่าใกล้เคียงกัน โดยตัวอย่างที่สังกัดมหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนในสาขาวิชามนุษยศาสตร์มีค่าสูงสุดเท่ากับ 0.547 และ 0.466 ตามลำดับ และตัวอย่างที่สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์มีค่าสูงสุดเท่ากับ 0.433 เมื่อพิจารณาจากผลการทดสอบ Levene's test พบว่าค่า $P=0.010$ แสดงว่าปฏิเสธสมมติฐาน นั่นคือ ประชากรของตัวอย่างทั้ง 9 กลุ่มมีค่าความแปรปรวนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ถ้าผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่าค่าเฉลี่ยของประชากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่หลังจากการทดสอบความแปรปรวนจะต้องใช้ค่าสถิติในกลุ่มที่ความแปรปรวนของประชากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ Games-Howell ดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ค่าสถิติบรรยายความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยโดยภาพรวมจำแนกตามประเภทสถาบันการศึกษาและสาขาวิชา

สาขาวิชา	Mean				S.D.				N			
	ประเภทสถาบันการศึกษา				ประเภทสถาบันการศึกษา				ประเภทสถาบันการศึกษา			
	1	2	3	รวม	1	2	3	รวม	1	2	3	รวม
วิทยาศาสตร์	2.357	2.287	2.183	2.272	0.453	0.413	0.433	0.437	83	91	96	270
สังคมศาสตร์	2.092	2.141	2.185	2.137	0.429	0.405	0.354	0.399	94	95	81	270
มนุษยศาสตร์	2.339	2.121	2.271	2.248	0.547	0.466	0.421	0.488	93	84	93	270
รวม	2.258	2.184	2.214	2.219	0.493	0.432	0.407	0.446	270	270	270	810

หมายเหตุ: Levene's test of equality of error variances: $F=2.538$; $df_1=8$, $df_2=801$; $P=0.010$

ประเภทสถาบันการศึกษา 1= มหาวิทยาลัยรัฐ 2= มหาวิทยาลัยเอกชน 3= มหาวิทยาลัยราชภัฏ

(1.2) ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของตัวแปรความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยโดยภาพรวมจำแนกตามประเภทสถาบันการศึกษาและสาขาวิชา

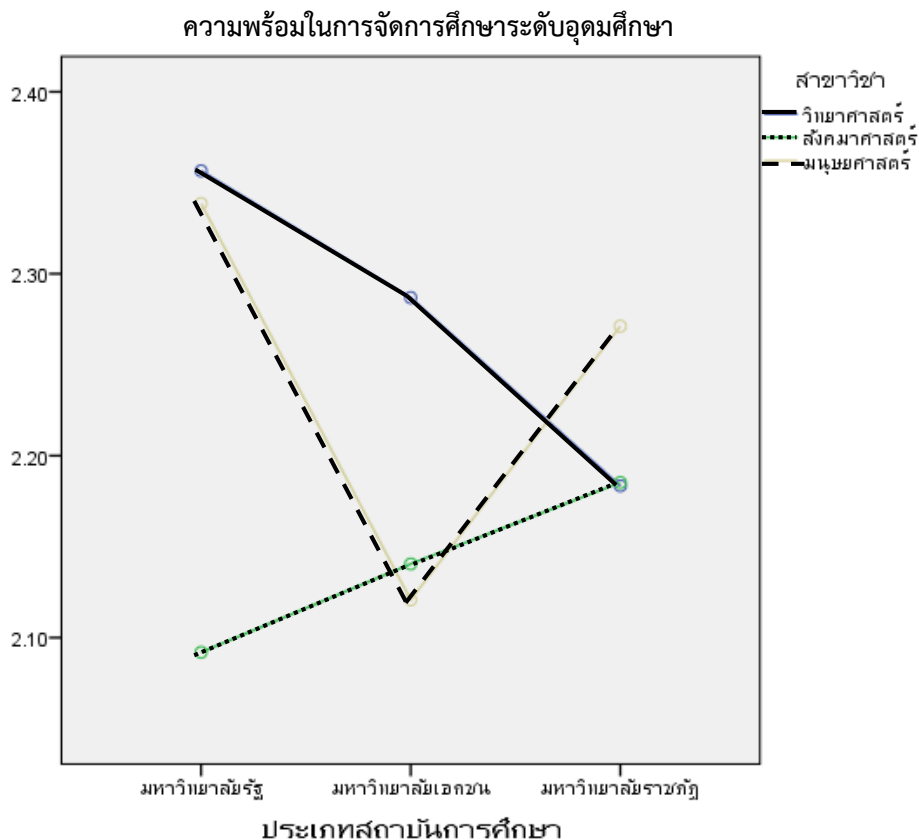
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-way ANOVA) เพื่อศึกษาอิทธิพลปฏิสัมพันธ์และอิทธิพลหลักของประเภทสถาบันการศึกษาและสาขาวิชาที่มีต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยโดยภาพรวมโดยทดสอบอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ก่อนพบว่าประเภทสถาบันการศึกษาและสาขาวิชาไม่มีอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนโดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 4.23 เมื่อพิจารณาภาพแสดงค่าเฉลี่ยของตัวอย่างทั้ง 9 กลุ่มพบว่าในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และมนุษยศาสตร์ที่สังกัดมหาวิทยาลัยรัฐมีค่าเฉลี่ยความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดม

ศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนไม่แตกต่างกันมากนัก แต่ในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ซึ่งสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏมีความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสูงกว่ากลุ่มที่สังกัดมหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแผนภาพที่ 4.3 ดังนั้นผลการวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าสถิติบรรยายที่นำเสนอตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.23 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของตัวแปรความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยโดยภาพรวม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ประเภทสถาบันการศึกษา	0.870	2	0.435	2.256	.105
สาขาวิชา	2.733	2	1.367	7.091	.001*
Interaction	3.133	4	0.783	4.065	.003*
Residual	154.350	801	0.193		

* $p < 0.05$

แผนภาพที่ 4.3 แสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเภทสถาบันการศึกษาและสาขาวิชาที่มีผลต่อความพร้อมในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนโดยภาพรวม

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	สาขาวิชา	ประเภทสถาบันการศึกษา									รวม		
		มหาวิทยาลัยรัฐ			มหาวิทยาลัยเอกชน			มหาวิทยาลัยราชภัฏ					
		Mean	S.D.	n	Mean	S.D.	n	Mean	S.D.	n	Mean	S.D.	n
PROCESS	วิทยาศาสตร์	2.537	0.482	83	2.614	0.399	91	2.451	0.471	96	2.532	0.455	270
	สังคมศาสตร์	2.389	0.493	94	2.530	0.457	95	2.471	0.390	81	2.463	0.454	270
	มนุษยศาสตร์	2.556	0.563	93	2.474	0.482	84	2.529	0.467	93	2.521	0.506	270
	รวม	2.492	0.519	270	2.541	0.449	270	2.484	0.447	270	2.505	0.473	810
Levene's Test: F=1.725, df1=8, df2=801, Sig.=0.089													
OUTPUT	วิทยาศาสตร์	2.589	0.525	83	2.375	0.510	91	2.311	0.545	96	2.418	0.538	270
	สังคมศาสตร์	2.211	0.542	94	2.145	0.495	95	2.293	0.420	81	2.212	0.493	270
	มนุษยศาสตร์	2.520	0.620	93	2.153	0.570	84	2.393	0.499	93	2.362	0.583	270
	รวม	2.433	0.587	270	2.225	0.533	270	2.334	0.494	270	2.331	0.545	810
Levene's Test: F=1.704, df1=8 df2=801, Sig.=0.094													
OUTCOME	วิทยาศาสตร์	2.238	0.600	83	2.039	0.605	91	1.956	0.598	96	2.071	0.610	270
	สังคมศาสตร์	1.823	0.555	94	1.888	0.521	95	1.840	0.553	81	1.851	0.541	270
	มนุษยศาสตร์	2.139	0.693	93	1.890	0.597	84	2.058	0.563	93	2.034	0.627	270
	รวม	2.060	0.642	270	1.940	0.576	270	1.956	0.577	270	1.985	0.601	810
Levene's Test: F=1.181, df1=8, df2=801, Sig.=0.308													
Bartlett's Test: $\chi^2=2487.566$, df=9, Sig.=0.000													
Box's M Test=5.864, F=.636, df1=9, df2=78181, Sig.=.767													

(2.2) ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของเวกเตอร์ค่าเฉลี่ยของตัวแปรความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้า (INPUT) กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลผลิต (OUTPUT) และผลลัพธ์ (OUTCOME) ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยระหว่างประเภทสถาบันการศึกษาและสาขาวิชา

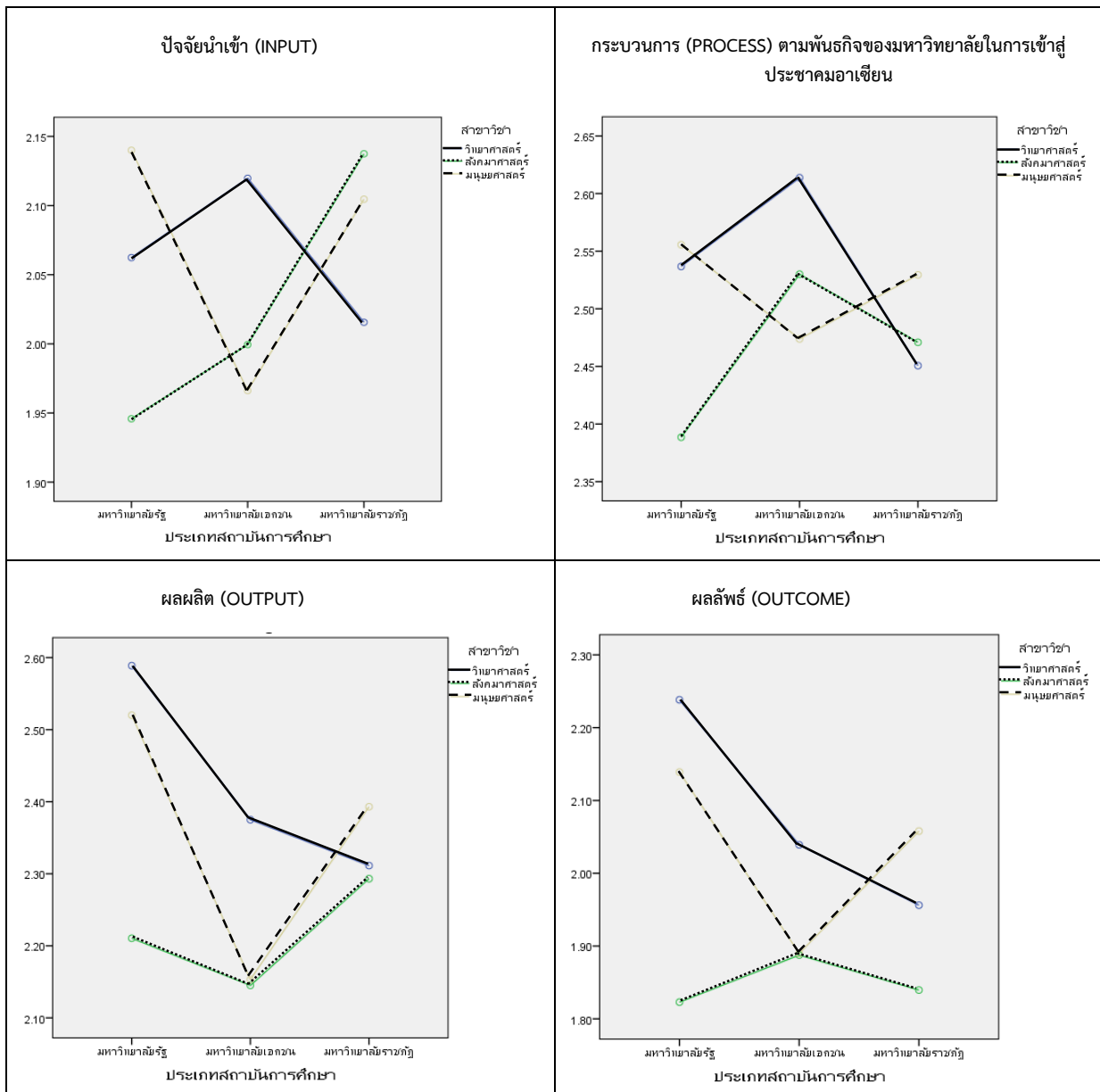
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามแบบสองทาง (Two-way MANOVA) ของตัวแปรความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้า (INPUT) กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลผลิต (OUTPUT) และผลลัพธ์ (OUTCOME) ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทยเพื่อเปรียบเทียบเวกเตอร์ค่าเฉลี่ยตัวแปรความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้า (INPUT) กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลผลิต (OUTPUT) และผลลัพธ์ (OUTCOME) ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของตัวอย่างที่สังกัดประเภทสถาบันการศึกษาและสาขาวิชาแตกต่างกันพบว่า มีอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรประเภทสถาบันการศึกษาและสาขาวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ เวกเตอร์ค่าเฉลี่ยตัวแปรความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้า (INPUT) กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลผลิต (OUTPUT) และผลลัพธ์ (OUTCOME) ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนของตัวอย่างที่สังกัดประเภทสถาบันการศึกษาและสาขา

วิชาต่างก็มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 4.25 เมื่อพิจารณาภาพแสดงค่าเฉลี่ยของตัวอย่างทั้ง 9 กลุ่มพบว่าในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ที่สังกัดมหาวิทยาลัยรัฐมีค่าเฉลี่ยความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้า (INPUT) กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลผลิต (OUTPUT) และผลลัพธ์ (OUTCOME) น้อยกว่ากลุ่มที่สังกัดมหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยราชภัฏอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังแผนภาพที่ 4.4 ดังนั้นผลการวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าสถิติบรรยายที่นำเสนอตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.25 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรพหุนามของตัวแปรความพร้อมด้านปัจจัยนำเข้า (INPUT) กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลผลิต (OUTPUT) และผลลัพธ์ (OUTCOME) ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนระหว่างประเทศสถาบันการศึกษาและสาขาวิชา

ตัวแปรต้น	ค่าสถิติ	Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.	Observed Power
ประเภทสถาบันการศึกษา	Pillai's Trace	0.112	11.892	8.000	1598.000	.000*	1.000
	Wilks' Lambda	0.889	12.029	8.000	1596.000	.000*	1.000
	Hotelling's Trace	0.122	12.166	8.000	1594.000	.000*	1.000
	Roy's Largest Root	0.101	20.221	4.000	799.000	.000*	1.000
สาขาวิชา	Pillai's Trace	0.048	4.863	8.000	1598.000	.000*	0.999
	Wilks' Lambda	0.953	4.908	8.000	1596.000	.000*	0.999
	Hotelling's Trace	0.050	4.953	8.000	1594.000	.000*	0.999
	Roy's Largest Root	0.048	9.563	4.000	799.000	.000*	1.000
Interaction	Pillai's Trace	0.052	2.656	16.000	3204.000	.000*	0.996
	Wilks' Lambda	0.948	2.674	16.000	2438.568	.000*	0.975
	Hotelling's Trace	0.054	2.685	16.000	3186.000	.000*	0.997
	Roy's Largest Root	0.038	7.580	4.000	801.000	.000*	0.997
แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	SS	df	MS	F	Sig.	Observed Power
Tests of Between-Subjects Effects							
แหล่งความแปรปรวน	ตัวแปรตาม	SS	df	MS	F	Sig.	Observed Power
ประเภทสถาบันการศึกษา	INPUT	0.454	2	0.227	1.597	.203	0.339
	PROCESS	0.472	2	0.236	1.065	.345	0.237
	OUTPUT	6.244	2	3.122	11.171	.000	0.992
	OUTCOME	2.678	2	1.339	3.860	.021	0.669
สาขาวิชา	INPUT	0.297	2	0.148	1.044	.353	0.233
	PROCESS	0.749	2	0.375	1.692	.185	0.357
	OUTPUT	6.077	2	3.038	10.872	.000	0.991
	OUTCOME	7.730	2	3.865	11.139	.000	0.992
Interaction	INPUT	3.293	4	0.823	5.792	.000	0.983
	PROCESS	1.951	4	0.488	2.202	.067	0.650
	OUTPUT	4.785	4	1.196	4.280	.002	0.929
	OUTCOME	4.234	4	1.059	3.051	.016	0.807
Error	INPUT	113.852	801	0.142			
	PROCESS	177.393	801	0.221			
	OUTPUT	223.839	801	0.279			
	OUTCOME	277.915	801	0.347			
Corrected Total	INPUT	117.912	809				
	PROCESS	180.640	809				
	OUTPUT	240.671	809				
	OUTCOME	292.128	809				

*p<0.05

แผนภาพที่ 4.4 กราฟแสดงค่าเฉลี่ยปัจจัยนำเข้า (INPUT) กระบวนการ (PROCESS) ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลผลิต(OUTPUT)และผลลัพธ์ (OUTCOME) ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่อการเปิดเสรีภาคบริการทางการศึกษาภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการบริการของอาเซียนจำแนกตามประเภทสถาบันการศึกษาและสาขาวิชา